

Vastineet kaavaehdotuksesta annettuihin lausuntoihin ja mielipiteisiin

Kaavaehdotus oli nähtävillä lausuntoja ja muistutuksia varten 22.1. – 21.2.2025.

Sisällysluettelo

L01 Fingrid Oyj, 20.2.2025.....	2
L02 Ilmatieteen laitos, 6.2.2025	2
L03 Keminmaan kunta 11.2.2025	2
L04 Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, 3.3.2025	3
L05 Lapin liitto, 19.2.2025	15
L06 Lapin hyvinvointialueen pelastuslaitos, 28.1.2025	17
L07 Metsähallitus, 20.2.2025.....	17
L08 Paliskuntain yhdistys, 21.2.2025.....	17
L09 Meri-Lapin ympäristöpalvelut, 20.2.2025	22
L10 Tervola, Tekninen lautakunta, 22.1.2025	25
L11 Tornion kaupunki, 17.2.2025.....	26
L12 Suomen Erillisverkot Oy, 31.1.2025	26
L13 Meri-Lapin Lintutieteellinen Yhdistys Xenus ry, 9.2.2025.....	27
L14 Tornionlaakson museo	29
M01 Yksityinen henkilö, 18.2.2025.....	33
M02 Yksityinen henkilö, 12.7.2024	45
M03 Yksityinen henkilö, 10.7.2024	52
M04 Yksityinen henkilö	57

Tervolan kunta

Sitowise Oy

6.5.2025

Lausunnot

Lausunnon esittäjä	Lausunto kokonaisuudessaan	Kaavaluonnoksen muutostarve ja päätteen muu huomioiminen
L01 Fingrid Oyj, 20.2.2025	Kiitämme lausuntopyynnöstä. Kaava-alueella Fingridin 400 kV voimajohto Viitajärvi – Petäjäskoski (1919). Fingridillä ei ole lausuttavaa osayleiskaavan ehdotuksesta. Tässä lausunnossa ei kuitenkaan voida ottaa kantaa tarkemmin rakentamiseen tai teknisiin ratkaisuihin. Fingridin johtoalueelle tai sen läheisyyteen sijoittuvasta rakentamisesta tulee pyytää Fingridistä erillinen risteämälausunto. Pyydämme toimittamaan risteämälausuntopyynnön ensisijaisesti verkkosivun kautta www.fingrid.fi/risteamalausunnot. Tämä lausunto koskee vain Fingrid Oyj:n voimajohtoja.	Merkitään tiedoksi.
L02 Ilmatieteen laitos, 6.2.2025	Myrsky Energia Oy suunnittelee tuulivoimahanketta Tornion kaupungin ja Tervolan kunnan alueille. Hankkeessa suunnitellaan noin 28 tuulivoimalaa, joista 19 sijoittuu Tervolan kunnan alueelle. Voimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 m. Alueen pinta-ala on noin 3300 hehtaaria. Tervolan kunta on pyytänyt Ilmatieteen laitokselta lausuntoa Kuoringin tuulivoimaosayleiskaavan ehdotusvaiheesta. Ilmatieteen laitos on perehtynyt esitykseen ja toteaa lausuntonaan seuraavaa: Kuten aiemmissa lausunnoissa (487/03.00.02/2022 ja 382/03.00.02/2024), Ilmatieteen laitoksella ei ole lausuttavaa, koska alue on yli 20 km päässä lähimmästä laitoksen säätutkasta. Huomiona, että alueelle on suunnitteilla runsaasti tuulivoima-alueita ja toteutuessaan ne aiheuttavat merkittävää häiriökaikua tutkamittauksiin ja voivat mahdollisesti vaikuttaa alueen sääpalveluun. Ilmatieteen laitos on huolissaan säätutkamittausten laadusta tulevaisuudessa ja keskustelee tällä hetkellä kompensatiomittausten vaatimisesta tämän tyyppisille alueille. Tästä ei ole vielä konkreettista ehdotusta, mutta mikäli tähän päädytään, Ilmatieteen laitos haluaa jo nyt ilmaista mahdollisen vaateensa kompensatiomittauksista	Merkitään tiedoksi.
L03 Keminmaan kunta 11.2.2025	Kunnanhallitus päättää antaa seuraavan lausunnon: Luontoarvojen kärsiminen ja haittavaikutukset tulee minimoida maa- ja metsätaloudelle, maanomistajille, metsästykselle ja kuntalaisille, ja minimointi tulee ottaa huomioon suunnittelussa ja toteutuksessa kaikissa vaiheissa. Tulee saada varmuus siitä, että vaikutukset kuntakuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun	Merkitään tiedoksi.

Tervolan kunta

Sitowise Oy

6.5.2025

Lausunnon esittäjä	Lausunto kokonaisuudessaan	Kaavaluonnoksen muutostarve ja palautteen muu huomioiminen
	ympäristöön sekä ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön on selvitetty perinpohjin. Keminmaan kunnan ja keminmaalaisten osallisuus on turvattava.	
L04 Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, 3.3.2025	Yleiskaavan käyttäminen rakennusluvan myöntämisen perusteena tuulivoimalan rakentamiseen Sovellettavat oikeusohjeet Maankäyttö- ja rakennuslain nimike on muutettu lailla maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta (752/2023), joka tuli voimaan 1.1.2025. Uusi nimike on 1.1.2025 alkaen alueidenkäyttölaki. Maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta annetun lain mukaan alueidenkäyttölain voimaan tullessa vireillä oleva asia käsitellään loppuun soveltaen tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä, tässä tapauksessa maankäyttö- ja rakennuslain säännöksiä. MRL 77 a §:n mukaan rakennuslupa tuulivoimalan rakentamiseen voidaan 137 §:n 1 momentin estämättä myöntää, jos oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa on erityisesti määrätty kaavan tai sen osan käyttämisestä rakennusluvan myöntämisen perusteena. MRL 77 b §:n mukaan laadittaessa lain 77 a §:ssä tarkoitettua tuulivoimarakentamista ohjaavaa yleiskaavaa, on sen lisäksi, mitä yleiskaavasta muutoin säädetään, huolehdittava siitä, että: 1) yleiskaava ohjaa riittävästi rakentamista ja muuta alueiden käyttöä kyseisellä alueella; 2) suunniteltu tuulivoimarakentaminen ja muu maankäyttö sopeutuu maisemaan ja ympäristöön; 3) tuulivoimalan tekninen huolto ja sähkönsiirto on mahdollista järjestää. Yleiskaavan sisältövaatimuksista säädetään MRL 39 §:ssä. 39.4 §:n mukaan yleiskaava ei saa aiheuttaa maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle kohtuutonta haittaa. MRL 43 §:n 1 momentin mukaan lupaa rakennuksen rakentamiseen ei saa myöntää siten, että vaikeutetaan yleiskaavan toteutumista. Lupa on kuitenkin myönnettävä, jos yleiskaavasta johtuvasta luvan epäämisestä aiheutuisi hakijalle huomattavaa haittaa eikä kunta tai, milloin alue on katsottava varatuksi muun julkisyhteisön tarkoituksiin, tämä lunasta aluetta tai suorita haitasta kohtuullista korvausta (ehdollinen rakentamisrajoitus). MRL 43 §:n 2 momentin mukaan yleiskaavassa voidaan määrätä, ettei yleiskaava-alueella tai sen osalla saa rakentaa niin, että vaikeutetaan yleiskaavan toteutumista (rakentamisrajoitus). Tällöin ei sovelleta, mitä 1 momentissa säädetään. MRL 9 §:n mukaan kaavan tulee perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Selvitykset on tehtävä koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan olennaisia vaikutuksia. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT)	

Tervolan kunta

Sitowise Oy

6.5.2025

Lausunnon esittäjä	Lausunto kokonaisuudessaan	Kaavaluonnoksen muutostarve ja palautteen muu huomioiminen
	MRL 24 §:n mukaan alueiden käytön suunnittelussa on huolehdittava valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden huomioon ottamisesta siten, että edistetään niiden toteuttamista. Kuoringin aluetta ei ole osoitettu Länsi-Lapin maakuntakaavassa tuulivoimatuotannon suunnitteluun soveltuvaksi alueeksi eikä tuulivoimaloiden alueeksi, joten myös tämän vuoksi kaavaselostuksessa on perusteltua esittää, miten Kuoringin tuulivoimaosayleiskaavalla edistetään valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita. ELY-keskus katsoo, että kyseessä olevaa tuulivoimaosayleiskaavaa koskevat valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet on tunnistettu kaavaselostuksessa, mukaan luettuna Kuorinki-Vinsanmaan tuulivoimahankkeen YVA-selostuksesta puuttuneet tavoitteet. Kaavaselostuksessa on myös kuvattu, kuinka yleiskaavaehdotus toteuttaa osaa tunnistetuista tavoitteista. ELY-keskus kiinnittää kuitenkin huomiota siihen, että kaavaselostuksessa ei ole arvioitu, kuinka yleiskaavaehdotus edistää tavoitetta valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen huolehtimisesta. Maakuntakaavan ohjausvaikutus MRL 32 §:n mukaan maakuntakaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa yleiskaavaa. MRL 39 §:n mukaan yleiskaavaa laadittaessa on maakuntakaava otettava huomioon. Kuoringin tuulivoimaosayleiskaava-alueella on voimassa Länsi-Lapin maakuntakaava. Kaavaselostuksessa on esitetty koko Kuorinki-Vinsanmaan tuulivoimahanketta koskevat Länsi-Lapin maakuntakaavan merkinnät ja niitä koskevat suunnittelumääräykset, sekä soveltuvin osin koko maakuntakaava-aluetta koskevat suunnittelumääräykset. ELY-keskus huomauttaa, että tuulivoimaosayleiskaavaa ollaan laatimassa Tervolan Kuoringin alueelle, joten kaavaselostuksessa olisi oleellista tunnistaa, mitkä maakuntakaavan merkinnät ja määräykset koskevat nimenomaisesti Kuoringin tuulivoimaosayleiskaavan aluetta ja arvioida kaavaehdotuksen suhdetta niihin. Esimerkiksi turpeenottoalueet (EOT) on maakuntakaavassa osoitettu vain Tornion puoleiselle Vinsanmaan alueelle. Maakuntakaavassa alue on osoitettu käytännössä kokonaan maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi (M). Kuoringin aluetta ei ole osoitettu Länsi-Lapin maakuntakaavassa tuulivoimaloiden alueeksi, eikä tuulivoimatuotannon suunnitteluun soveltuvaksi alueeksi. Yhteysviranomaisen Kuorinki-Vinsanmaan tuulivoimahanketta koskevassa perustellussa päätelmässä on nostettu esiin yhteisvaikutukset muiden tuulivoimahankkeiden kanssa. Erityistä huomiota perustellussa päätelmässä on kiinnitetty maisemaan, eläimistöön, erityisesti linnustoon ja poronhoitoon kohdistuviin yhteisvaikutuksiin sekä yhdessä muiden tuulivoimahankkeiden kanssa aiheutuviin melu- ja välkevaikutuksiin. Yhteysviranomaisen perustellun päätelmän mukaan arviointi yhteisvaikutuksista ja alueen sopivuudesta tuulivoimatuotantoon edellyttää seudullista selvitystä.	Lapin liiton lausunnon mukaan Kuoringin osayleiskaava ei ole ristiriidassa maakuntakaavan kanssa. Yhteisvaikutuksia on arvioitu kaavaselostuksen kohdassa 10.23. Täydennetään kaavaselostuksen kohtaan 10.23. "Yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa" Poronhoitoon

Tervolan kunta

Sitowise Oy

6.5.2025

Lausunnon esittäjä	Lausunto kokonaisuudessaan	Kaavaluonnoksen muutostarve ja palautteen muu huomioiminen
	Kaavaselostuksen mukaan Lappiin voi sijoittaa suuriakin tuulivoimapuistoja edellyttäen, että hankkeen seudulliset vaikutukset selvitetään kuntakaavoituksen ja YVA-menettelyn yhteydessä. Kaavaehdotuksen suhde maakuntakaavaan on esitetty kaavaselostuksen luvussa 11.2., jossa Kuoringin tuulivoimaosayleiskaavan suhdetta on arvioitu MRL 28 §:n mukaisesti maakuntakaavan sisältövaatimuksiin. ELY-keskus katsoo, että yleiskaavaehdotuksen suhde maakuntakaavaan on esitetty hyvin pintapuolisesti. Yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa on esitetty kaavaselostuksen luvussa 10.23. Kaavaselostuksessa melu- ja välkemallinnukset on laadittu yhteismallinnuksena lähelle sijoittuvien muiden tuulivoimahankkeiden kanssa. Näihin ELY-keskus ottaa kantaa jäljempänä tässä lausunnossa. Myös yhteisvaikutuksia maisemaan ja ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen on kaavaselostuksessa arvioitu. ELY-keskus toteaa, että jostain syystä yhteisvaikutusten arvioinnista on kuitenkin jäänyt huomiotta Kuoringin-Vinsanmaan tuulivoimahankkeen Tornion puoleiselle osalle, eli Vinsanmaahan suunnitellut voimalat. ELY-keskuksen tiedossa ei ole, että hankkeesta tai sen kaavoituksesta olisi luovuttu Vinsanmaan (Tornio) osalta. Yhteysviranomaisen perustellussa päätelmässä edellytetyä seudullista selvitystä ei ole tehty kokonaisuudessaan. Kuten yhteysviranomaisenkin on perustellussa päätelmässään todennut, kunta ei voi hyväksyä maakuntakaavan vastaista yleiskaavaa ja tämä tulee ottaa huomioon suunnittelussa. Natura-arviointi Kuoringin-Vinsanmaan tuulivoimahankkeen vaikutuksia Vinsanmaan letot -nimiseen Natura-alueeseen (FI1301905) on arvioitu 1.3.2024 päivätyssä, Sitowise Oy:n laatimassa Natura-arvioinnissa. ELY-keskus on antanut kyseisestä Natura-arvioinnista luonnonsuojelulain 35 §:n mukaisen lausunnon 9.9.2024. Antamassaan lausunnossa ELY-keskus on todennut, että arvioinnissa esitetty suunniteltu toiminta esitetyn lieventävän toimenpiteen kanssa ei yksin, eikä yhdessä muun toiminnan kanssa vaikuta haitallisesti alueen koskemattomuuteen. ELY-keskus huomauttaa, että lopputulema on koskenut nimenomaan Natura-arvioinnissa esitettyä toimintaa, jossa Natura-alueen ja voimalapaikkojen välille on varovaisuusperiaatteen mukaisesti jätetty 250 metrin suojavyöhyke. Kaavaehdotuksessa voimalan 5 sijainti on kuitenkin lähempänä Natura-aluetta kuin se oli arviointihetkellä. Lisäksi voimaloiden 5 ja 10 välistä huoltotielinjausta ei ole ollut esitettyä YVA-selostuksessa eikä Natura-arvioinnissa. ELY-keskus katsoo, että kaavaehdotuksen mukaisen voimalan 5 sijoituspaikan ja edellä mainitun huoltotielinjauksen osalta Natura-arviointia ei siten ole suoritettu asianmukaisesti. ELY-keskus katsoo, että kaavaehdotuksen mukaisella voimalasijoittelulla Vinsanmaan lettojen	kohdistuvia yhteisvaikutuksia. Täydennetään kaavaselostuksen vaikutusten arviointiin Tornion puolen kaavaratkaisu, kun sen sisältö varmistuu. Lapin liiton lausunnon mukaan Kuoringin osayleiskaava ei ole ristiriidassa maakuntakaavan kanssa.

Tervolan kunta

Sitowise Oy

6.5.2025

Lausunnon esittäjä	Lausunto kokonaisuudessaan	Kaavaluonnoksen muutostarve ja palautteen muu huomioiminen
	Natura-alueelle kohdistuvat vaikutukset ovat todennäköisesti suurempia kuin toteutetussa Natura-arviointimenetelyssä on arvioitu. Tehdyllä Natura-arvioinnilla ei voida sulkea pois kaavaehdotuksen toteuttamisesta Natura-alueen suojeluperusteisiin kohdistuvia merkittävästi heikentäviä vaikutuksia. ELY-keskus muistuttaa, että suunnitelman – tässä tapauksessa yleiskaavan – hyväksyvän viranomaisen on valvottava, että Natura-arviointi tehdään asianmukaisesti (LSL 35 §). Viranomaisen on pyydettävä päivitetystä Natura-arvioinnista lausunto elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta ja siltä, jonka hallinnassa Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue on. ELY-keskus muistuttaa, että yleiskaavaa ei voida hyväksyä ennen kuin arviointi- ja lausuntomenettely on viety loppuun saakka. Vaihtoehtoisesti kaavaehdotusta voidaan muuttaa tavalla, joka poissulkee Natura-alueeseen kohdistuvat merkittävät heikennykset. Kaavaehdotuksessa voimaloiden 5 ja 10 välinen huoltotie-linjaus rajautuu säädösvalmistelussa olevaan Metsähallituksen luonnonsuojelutarkoituksiin varaamaan alueeseen, joka on kaavaehdotuksessa merkitty luonnonsuojelulain nojalla suojeltavaksi tarkoitetuksi alueeksi (SL). ELY-keskus katsoo, että sijoittuessaan suojeluun varatun alueen rajalle huoltotiellä on väistämättä heikentäviä vaikutuksia tulevaan suojeluun varattuun alueeseen ja sen luontoarvoihin. Tien rakentaminen aiheuttaa muutoksia suojelualueen vesitaseeseen. Hakkuuaukoista poiketen tien ja sen luiskien kasviton aukko on pysyvä ja sen reuna-vaikutus suojelualueen mikroilmastoon voi ulottua kymmeniä metrejä suojelualueen puolelle. Luonnonsuojelu ELY-keskus toteaa, että Kuoringin ja Vinsanmaan tuulivoimapuistojen luontoselvityksessä (Sitowise 22.2.2024) alueelta on tunnistettu erinäisiä uhanalaisia luontotyypejä ja linnustollisesti arvokkaita alueita. Suurin osa kyseisistä kohteista on kuvattu myös kaavaselostuksessa. ELY-keskus kiinnittää huomiota siihen, että kyseisiä luontoarvoja ei kuitenkaan ole huomioitu lainkaan kaavaehdotuksessa. Haapajärvi ja sitä ympäröivä kosteikko on maakunnallisesti tärkeä lintualue (MAALI-alue), mutta sitäkään ei ole osoitettu kaavamerkinnoin ja turvattu kaavamääräyksiin. Luonnon monimuotoisuuden ja muiden luonnonarvojen säilymisen kannalta olisi tärkeää, että suunnittelussa ja vaikutusten arvioinnissa tunnistetut luontokohteet myös osoitettaisiin kaavakartalla. Mikäli kohteita esitetään luomerkinnällä, olisi ne hyvä erotella indeksimerkinnällä osoitettavan luontoarvon perusteella ja varustaa tarpeellisesti, kyseiset luontoarvot turvaavalla määräyksellä. ELY-keskus vielä huomauttaa, että luo-merkintä on lähinnä informatiivinen merkintä ja tarpeen mukaan tulisi käyttää suojelumerkintöjä ja -määräyksiä. Kuten ELY-keskus on yleiskaavan valmisteluaineistosta antamassaan lausunnossa todennut, luonnonsuojelulain 65 §:n mukainen	Siirretään voimalaa nro 5 niin, että se sijoittuu 250 m päähän Natura-alueen rajasta. Huoltotie siirretään etäämmälle Natura-alueesta, jolloin ei ole varteen otettavaa syytä epäillä, että tiellä olisi vaikutuksia Natura-alueen suojeluperusteena oleviin luontoarvoihin, jolloin ei ole tarvetta päivittää Natura-arviointia. Huoltotietä siirretään etäämmälle Natura-alueesta, jolloin ei ole varteen otettavaa syytä epäillä, että tiellä olisi vaikutuksia Natura-alueen suojeluperusteena oleviin luontoarvoihin, jolloin ei ole tarvetta päivittää Natura-arviointia. Täydennetään kaavakarttaan luo-alue Haapajärven ympärille. Luo-alueeseen liitetään seuraava kaavamääräys: Maakunnallisesti tärkeä lintualue. Kaava on toteutettava niin, että se ei vaikuta alueen vesitaseeseen tai muuta elinympäristöä. Kaavaratkaisussa on otettu huomioon huomionarvoiset luontokohteet. Päivitetään lukuun 4.4 kasvillisuus- ja luontotyytit -karttaan tv-alueet ja tieverkko, jolloin nähdään, miten luontokohteet on otettu

Tervolan kunta

Sitowise Oy

6.5.2025

Lausunnon esittäjä	Lausunto kokonaisuudessaan	Kaavaluonnoksen muutostarve ja päätteen muu huomioiminen
	luontotyyppi tai LSL 78 §:n mukainen tiukkaa suojelua edellyttävä eliölaji, joita koskee lajien ja luontotyyppien tiukka heikentämiskielto, edellyttävät suojelumerkintää (esim. s-1). Samoin vesilain (587/2011) (VL 2 luku 11 § ja 3 luku 2 §) nojalla suojellut luonnontilaiset lähteet tai purot. Lakiperusteisen suojelun tulee käydä ilmi kohteen kaavamääräyksestä. Luontoselvityksissä on löydetty kaksi metson soidinpaikkaa. Selvityksessä soidinten koot arvioitiin pieniksi (2-4 kukkoa). Huomioiden kanalintujen soidinpaikkojen selviytykseen käytetyn ajan vähäisyys sekä selvitysajankohtaa (2021 kevät) edeltävän kesän arvoitu heikko poikastuotto ja alhainen metsotiheys Tervolan ja Tornion alueilla, soitimien koko voi ELY-keskuksen näkemyksen mukaan olla aliarvioitu. Soidinpaikkojen keskuksen etäisyys lähimpiin voimalapaikkoihin on noin 500 m. ELY-keskus toteaa, että tutkimuksiin perustuva suositus on, ettei tuulivoimaloita sijoitettaisi alle kilometrin etäisyydelle metson soidinpaikkoihin, jotta tähän törmäys- ja häiriöherkkään lajiin ei kohdistuisi heikennyksiä. Voimaloiden ja soidinpaikkojen riittävän etäisyyden lisäksi voimaloiden runkojen alaosien maalaamisella tummemmiksi voidaan pienentää kanalintujen törmäysriskiä.	kaavaratkaisussa huomioon. Kaava-alueelle ei sijoitu vesilain 2 luvun 11 § mukaisia vesi-luontotyyppiejä. Tuulivoimaloiden tai uusien teiden rakentamista ei sijoitu metson soidinalueiden välittömään läheisyyteen. Metso on vuoden 2019 uhanalaisuusluokituksen mukaan elinvoimainen laji, jota saa myös metsästä. Metso on lisäksi lintudirektiivin liitteen I mukainen laji, joiden elinympäristöjen suojelemiseksi on perustettu Natura 2000-alueita. Niitä ei sijoitu kaava-alueelle. Vaikka kaava-alueelta poistuisi soidinalueita, sillä ei ole merkittäviä vaikutuksia lajin elinvoimaisuuteen. Metson on tutkimuksissa todettu välttävän voimalapaikkoja kohtaan noin 650–865 metrin etäisyydelle (Coppes, ym. 2020, Taubmann, ym. 2021). Viimeaikaisten tutkimusten perusteella Suomessa lajilta tunnetaan kuitenkin myös soitimia, jotka ovat säilyneet tätä lähempänä tuulivoimaloista. Esimerkiksi Raahen Nikkarinkaarossa muutaman kunkon soitimella kukkomäärä on ennen-jälkeen seurantojen perusteella säilyneet vakaana. Kuoringin hankkeessa voimalat on sijoitettu

Tervolan kunta

Sitowise Oy

6.5.2025

Lausunnon esittäjä	Lausunto kokonaisuudessaan	Kaavaluonnoksen muutostarve ja palautteen muu huomioiminen
	Valtakunnallisesti arvokas moreenimuodostuma ELY-keskus toteaa, että Rajakumpu - Iso Kuoringinjängän valtakunnallisesti arvokkaalle moreenimuodostumalle (MOR-Y13-028) on osoitettu voimalapaikat 4 ja 11 yhdistävä, merkittävästi parannettava tie maakaapelointeineen. Rajakumpu - Iso Kuoringinjängän valtakunnallisesti arvokas moreenimuodostuma koostuu kahdesta drumliiniselänteestä ja on luokiteltu arvoluokkaan 2 (valtakunnallisesti hyvin arvokas). Voimalapaikka 4 sijoittuu muodostuman pohjoispäähän ja huoltotie sekä maakaapelointi kulkevat muodostuman ylitse pituussuunnassa. Moreenimuodostuma on kaavaluonnoksessa osoitettu merkinnällä arvokas harjualue tai muu geologinen muodostuma (ge). ELY-keskus katsoo, että kaavaselostuksessa ei ole esitetty muita perusteita voimalat 4 ja 11 yhdistävän tien rakentamiselle valtakunnallisesti hyvin arvokkaalle moreenimuodostumalle kuin olemassa oleva metsätieura. Yhteysviranomainen on Kuorinki-Vinsanmaan tuulivoimahankeä koskevassa perustellussa päätelmässään katsonut, että alueella olemassa oleva kapea metsätie on vaikutuksiltaan huomattavasti vähäisempi kuin voimalat yhdistävä, merkittävästi parannettava huoltotie maakaapelointeineen. ELY-keskus kiinnittää lisäksi huomiota siihen, että ge-aluetta koskevan kaavamääräyksen mukaan tuulivoimaloiden huoltoteiden ja nostoalueiden sekä maakaapelien toteuttamisesta ei saa aiheutua huomattavia tai laajalle ulottuvia muutoksia. ELY-keskus katsoo, että kaavaehdotuksessa osoitetun mukaisesti toteutuessaan	lähimmillään noin 500 m etäisyydelle tunnistetusta soidinpaikasta. Hankkeen selvityksissä tunnistetut soidinpaikat on tarkistettu maastonselvityksillä keväällä 2025. Maastonselvityksen perusteella erään soidinpaikan etäisyys voimaloihin on kasvanut ja se on noin 950 m. Kaavaratkaisua on tarkistettu pohjoisosaan sijoittuvan huoltotieverkoston osalta ja poistettu tieyhteys tunnistetun soidinpaikan lähettäviltä. Kaavaselostukseen on täydennetty vaikutusten arviointia kohtaan 10.8. Geologisten muodostumien kohdille sijoittuu nykyisiä teitä. Nykyisten teiden parantaminen ei merkittävästi levennä tiealuetta, eikä parantamisella ole merkittävää vaikutusta moreenimuodostumiin. Teiden rakentaminen kokonaan uuteen maastokäytävään aiheuttaa merkittävästi suuremmat haitalliset ympäristövaikutukset kuin nykyisen tiestön parantaminen geologisten muodostumien kohdalla. Täydennetään kaavaselostukseen tämän asian kuvaaminen.

Tervolan kunta

Sitowise Oy

6.5.2025

Lausunnon esittäjä	Lausunto kokonaisuudessaan	Kaavaluonnoksen muutostarve ja päätteen muu huomioiminen
	vaikutukset kohdistuvat koko drumliiniselänteeseen ja sen keskeiseen osaan. ELY-keskus nostaa esiin kysymyksen siitä, onko kaavaehdotuksen mukainen ratkaisu tältä osin toteuttamiskelpoinen. ELY-keskus muistuttaa lopuksi, että geologisesti arvokkaisiin kohteisiin aiheutuvat vaikutukset ovat luonteeltaan peruuttamattomia. Maa-ainesten otto Yhteysviranomainen on jo hankkeen arviointiselostuksesta antamassaan perustellussa päätelmässä tuonut esiin maa-ainesten oton vaikutusten arviointiin liittyviä merkittäviä puutteita. YVA-selostuksesta on puuttunut kuvaus siitä, mistä otetaan hankkeen vaatimat maa-ainekset ja arvio myös mm. siitä, miten se vaikuttaa porolaitumiin ja poronhoitoon, josta todetaan tässä lausunnossa tarkemmin jäljempänä. Yhteysviranomaisen YVA-selostuksesta antamassa perustellussa päätelmässä on edellytetty, että hankkeen jatkosuunnittelussa on varmistuttava, että vaikutuksista ollaan selvillä ja haittoja ehkäistään ja lievennetään. Kaavaselostuksen mukaan rakentamisessa tarvittava maa-aines otetaan hankealueelta. Kaavaehdotuksessa ei kuitenkaan ole osoitettu yhtään maa-ainestenottoaluetta (EO), joten ELY-keskukselle jää epäselväksi, miten maa-ainesten otto on tarkoitus järjestää. ELY-keskus katsoo, että yleiskaavaehdotus ei perustu riittäviin selvityksiin maa-ainesten ottamisen järjestämisen osalta. Pintavedet ja happamat sulfaattimaat ELY-keskus toteaa, että kaavaselostuksessa vaikutuksia pintavesille on tuotu yleispiirteisesti esille kuormituksen ja happaman sulfaattimaan osalta. Kaavaehdotuksessa ei ole annettu määräyksiä vesienhallintaan tai kuormituksen vähentämiseen, eikä toimia haitallisten vaikutusten vähentämisestä ole tuotu esille myöskään kaavaselostuksessa. ELY-keskus toteaa, että kuormitusta pintavesille kulkeutuu laajalle alueelle ojaverkoston kautta tuulivoimaloiden, uuden tiestön ja maakaapelin rakentamisesta. ELY-keskus katsoo, että pintavesille kohdistuvien haitallisten vaikutusten vähentämisen keinoja tulisi käsitellä kaavaselostuksessa ja tarvittaessa antaa kaavamääräys vesiensuojelusta. ELY-keskus muistuttaa, että kaava-alue on voimakkaasti ojitettua aluetta ja paikoin alueella on suuri riski happamille sulfaattimaille. ELY-keskus toteaa, että kaavaehdotuksessa useat tuulivoimaloiden alueet (tv) sijoittuvat sellaisille alueille tai alueiden välittömään läheisyyteen, joilla happamien sulfaattimaiden esiintymispotentiaali on suuri. Lisäksi huoltotie- ja ohjeelliset maakaapelien linjaukset kulkevat monin paikoin suuren esiintymispotentiaalin alueilla. ELY-keskus toteaa, että kaavaselostuksessa on kyllä tunnistettu happamien sulfaattimaiden suuri esiintymispotentiaali, mutta suunnittelualueella ei kuitenkaan ole tehty tarkempia selvityksiä asiaan liittyen. Kaavaselostuksessa ei myöskään ole kuvattu toimintamalleja sen osalta,	YVA-selostuksen kuvassa 22.2 on tuotu esiin potentiaaliset ottoalueet tuotantoalueelta. Täydennetään kaavaselostukseen kartta potentiaalisista ottoalueista tuotantoalueelta ja täydennetään maa-aineston vaikutuksia poronhoitoon. Maa-ainesten otto on väliaikainen maan käyttömuoto, joten sitä ei ole tarpeen osoittaa kaavakartalla. Täydennetään kaavaselostuksen lukuun 13 Toteutus: Kaavan hyväksymisen jälkeen voimaloiden ja teiden rakentamisalueilta tehdään maaperätutkimukset perustamistavan selvittämiseksi. Maaperätutkimusten yhteydessä tutkitaan myös mahdollisten happamien sulfaattimaiden esiintyminen. Jos alueelta tunnistetaan happamia sulfaattimaita, toteutetaan kyseiseen kohtaan laskeutusallas, jossa tehdään

Tervolan kunta

Sitowise Oy

6.5.2025

Lausunnon esittäjä	Lausunto kokonaisuudessaan	Kaavaluonnoksen muutostarve ja palautteen muu huomioiminen
	miten menetellään, jos rakentamisen aikana tavataan happamia sulfaattimaita. ELY-keskus katsoo, että alueilla, joille suunnitellaan muun muassa tuulivoimaloita, uutta tiestöä ja maakaapelin kaivuuta sekä mahdollisesti maa-ainesten ottoa, tulee selvittää happamien sulfaattimaiden esiintyminen. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan selvityksiä olisi lähtökohdaisesti tullut tehdä jo yleiskaavaa laadittaessa ja rakennuspaikkoja osoitettaessa. ELY-keskus katsoo, että kaavaehdotusta tulee siten täydentää edellä mainituilta osin ja suosittelee, että kaavassa annettaisiin myös happamia sulfaattimaita koskeva yleismääräys, jolla varmistettaisiin happamien sulfaattimaiden selvittäminen ja huomioon ottaminen rakentamiseen kohdistuvilta alueilta. Melu ja välke Yhteisvaikutus ELY-keskus katsoo, että melu- ja välkemallinnukset on tehty oikeilla menetelmillä ja niistä tehdyt johtopäätelmät ovat oikeansuuntaiset. ELY-keskus kiinnittää kuitenkin huomiota siihen, että melun ja välkkeen esiintymistä on mallinnettu pelkästään Kuoringin kaava-alueelle tulevien voimaloiden osalta sekä yhdessä Kolopetäjä-Rovajärven tuulivoimahankkeen kanssa. ELY-keskus toteaa, että Kuoringin tuulivoimaosayleiskaavan yhteydessä laadittu melu- ja välkemallinnus täyttää Kuorinki-Vinsanmaan tuulivoimahankkeen YVA-menettelystä annetussa yhteysviranomaisen perustellussa päätelmässä edellytetyn yhteisvaikutusten arvioinnin alueen pohjoispuolelle sijoittuvan Kolopetäjä-Rovajärven tuulipuistohankkeen kanssa. ELY-keskus kuitenkin huomauttaa, että yhteisvaikutusten arvioinnissa ei ole huomioitu Kuorinki-Vinsanmaan tuulivoimahankkeeseen kuuluvaa Vinsanmaan osuutta, jota voidaan pitää huomattavana puutteena Kuoringin tuulivoimaosayleiskaavassa esitetyssä yhteisvaikutusten arvioinnissa. Melu ELY-keskus toteaa, että pelkästään Kuoringin kaava-alueelle suunniteltujen voimaloiden vaikutuksesta suurin melutaso kohdistuu kaava-alueen pohjoispuolella tarkastelupisteille c, d ja e, jossa melutaso on 35,8 dB, 35,8 dB ja 36,0 dB. Kun huomioidaan myös Kolopetäjä-Rovavaaran tuulivoimahanke, melutaso samoissa tarkastelupisteissä on 37,7 dB, 37,5 dB ja 37,2 dB. ELY-keskus toteaa, että melutaso Kuoringin tuulivoimaosayleiskaavan lähialueelle sijoittuvissa asuinrakennuksissa tai loma-asunnoissa alittaa valtioneuvoston asetuksessa (1107/2015) tuulivoimaloille määritellyt päivä- ja yöajan ohjearvot. Kaavaselvityksessä jää kuitenkin täysin käsittelemättä melun yhteisvaikutus Tornion kaupungin puolelle sijoittuvien Vinsanmaan tuulivoimaloiden kanssa. ELY-keskus huomauttaa, että Kuoringin tuulivoimapuiston meluvaikutus ulottuu kaava-alueen ulkopuolelle Tornion kaupungin alueelle siten, että melutaso 45 dB ylittyy	happaman valumaveden neutralointi. Täydennetään kaavan yleismääräyksiin: Rakentamisluvan yhteydessä tulee esittää selvitys kohteen mahdollisista happamista sulfaattimaista, ja jos niitä esiintyy, toimenpiteet, joilla estetään happamien vesien valuminen vesistöön. Päivitetään kaava-selostukseen ja sen liitteiksi melu- ja välkemallinnukset huomioiden myös Vinsanmaan alueelle sijoittuvat voimalat.

Tervolan kunta

Sitowise Oy

6.5.2025

Lausunnon esittäjä	Lausunto kokonaisuudessaan	Kaavaluonnoksen muutostarve ja palautteen muu huomioiminen
	tuulivoimalan nro 10 länsipuolella ja melutaso 45 dB saatutetaan tuulivoimaloiden 1 ja 5 länsipuolella. Melutaso 40 dB ylittyy laajemmalla alueella voimaloiden 1, 5 ja 10 länsipuolella. Tällä hetkellä Tornion kaupungin alueella melutason 40 dB ylittävälle alueelle ei sijoitu asuinrakennuksia tai loma-asuntoja. ELY-keskus huomauttaa, että mikäli Kuoringin tuulivoimalat rakennetaan ja Tornion Vinsanmaan puoleinen tuulivoimaosayleiskaava ei saa lainvoimaa, eikä Vinsanmaan puolen tuulivoimaloita rakenneta, rajoittavat Kuoringin tuulivoimalat maankäyttöä myös Tornion kaupungin puolella. Tuulivoimaloiden 40 desibelin melualueelle ei ole mahdollista sijoittaa asuin- tai lomarakentamista kuin osoittamalla erikseen, että melun ohjearvot ja määräykset täyttyvät. Tuulivoimaosayleiskaavoituksen yhteydessä tehdyissä melumallinnuksissa on käytetty voimalatyyppejä Vestas V172 7,2 MW, jonka äänitehotaso 109,8 dB (A) (107,8 dB(A) +2,0 dB(A)) poikkeaa hieman YVA-menettelyssä käytetystä meluemissiosta ja on 0,9 dB suurempi kuin YVA-menettelyssä arvioitu. Kaavoituksessa käytetylle voimalatyypille äänitehotasona on käytetty voimalan valmistajan päivittämiä äänitietoja. Yhteisvaikutusten arvioinnissa Kolopetäjä-Rovajärven hankkeen voimalatyypinä on käytetty samaa voimalatyyppeä kuin Kuoringin hankkeessa. ELY-keskus huomauttaa, että kuten YVA-selostuksesta annetussa perustellussa päätelmässä todettiin, tulisi tuulivoimalan äänitehotaso 1/3 oktaavikaistoina esittää lukuarvona kaavaselostuksen liitteen 4 kappaaleessa 9 esitetyn kuvaajan lisäksi. YVA-selostuksen tapaan myös kaavaselostuksessa jää edelleen epäselväksi, miten tuulivoimalan äänitehotasoon lisätty 2 dB:n epävarmuusmarginaali on sijoitettu eri terssikaistoille. Välke ELY-keskus toteaa, että välkemallinnus on tehty sekä ilman puuston suojaavan vaikutuksen huomiointia että suojavaikutus huomioiden, jota ELY-keskus pitää hyvänä asiana. Ilman puuston suojavaikutusta välkettä esiintyy eniten tarkastelupisteillä a, e ja m, joissa välkkeen kesto todellisessa tilanteessa (jossa huomioidaan auringonpisteajat ja tuuliolosuhteet) on korkeintaan 1:13 tuntia vuodessa ja teoreettisessa tilanteessa korkeintaan 13:18 tuntia vuodessa ja 0:25 tuntia vuorokaudessa, jotka alittavat yleisesti käytettävät vertailuarvot. ELY-keskus huomauttaa, että vertailuarvojen alittumisesta huolimatta kaavaselostuksessa olisi voinut tarkemmin esittää välkkeen esiintymisen ajankohdat ja kestot niissä tarkastelupisteissä, joissa välkevaikutusta esiintyy. Mallinnustulosten mukaan puustolla ei ole vaikutusta välkkeen esiintymiseen tässä tapauksessa. Yhteisvaikutus Kolopetäjä-Rovavaaran tuulivoimapuiston kanssa ei lisää välkkeen esiintymistä tarkastelupisteillä. ELY-keskus viittaa jo edellä lausuttuun ja huomauttaa, että kaavaselostuksessa jää täysin käsittelemättä välkkeen	Melumallinnukset tehdään voimalatyypillä V172 7,2 MW ja siihen lisätään 2 dB:n varmuusmarginaali, millä varmistetaan, että toteutettavan voimalan äänitaso ei ylitä mallinnuksessa käytettyä melutasoa. Täydennetään kaavaselostuksen kohtaan 10.2: Jos puuston suojaavaa vaikutusta ei oteta huomioon, välkettä voisi esiintyä kaava-alueen koillispuolella talviaikaan noin tunnin ajan vuodessa. Päivitetään kaavaselostukseen ja sen liitteiksi välkemallinnukset huomioiden myös Vinsanmaan

Tervolan kunta

Sitowise Oy

6.5.2025

Lausunnon esittäjä	Lausunto kokonaisuudessaan	Kaavaluonnoksen muutostarve ja palautteen muu huomioiminen
	yhteisvaikutus Tornion kaupungin puolelle sijoittuvien Vinsanmaan tuulivoimaloiden kanssa. Ilmastovaikutukset Kaavaselostuksessa viitataan YVA-selostuksessa esitettyyn arvioon ja toistetaan virheellinen väite siitä, että yhden vuoden tuotannolla tuulivoimala kompensoisi kaikki rakennusvaiheessa syntyvät päästöt. Yhteysviranomaisen on todennut perustellussa päätelmässään, että arvio on reilusti ylimitoitettu ja kun tarkastellaan hankkeen koko elinkaarta, vaikutus on todennäköisemmin pieni suuntaan tai toiseen. Niin ikään yhteysviranomaisen edellyttämiä ilmastomuutoksen vaikutuksia hankkeeseen (sään ääri-ilmiöitä, maastopaloja, tms.) ei ole arvioitu myöskään kaavoitusmenettelyssä. ELY-keskus katsoo, että yhteysviranomaisen perusteltua päätelmää ei ilmastovaikutusten osalta ole otettu huomioon kaavaehdotuksessa Rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema Yhteysviranomaisen on perustellussa päätelmässään katsonut, että sekä maiseman että kulttuuriympäristön kuvausta ja arviointia myös paikallisesti merkittävien kohteiden ja alueiden osalta tulee jatkosuunnittelussa tarkentaa ja näkemäalueanalyysien tuloksia havainnollistaa myös karttasovitteilla, joissa on yhdistetty näkemäalueet sekä maiseman ja kulttuuriympäristön alueet ja kohteet, joihin arviointi kohdistuu. Kaavaselostuksen nykytilan kuvauksessa on tunnistettu yleiskaavan vaikutusalueella sijaitsevat valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävät rakennetun kulttuuriympäristön kohteet. Tornion yleiskaavassa osoitettuja paikallisesti arvokkaita kohteita on merkitty kaavaselostuksessa esitetylle kartalle, mutta ko. kohteita ei ole erikseen mainittu kaavaselostukseen sisältyvässä taulukossa. ELY-keskus katsoo, että nykytilan kuvausta tulee vielä täydentää nimeämällä kaavaselostuksen kartalla esitetyt paikallisesti arvokkaat kohteet. Kaavaselostuksessa vaikutuksia rakennettuun kulttuuriympäristöön on arvioitu osana laajempaa maisemavaikutusten arviointia. ELY-keskus pitää kirjallisesti esitettyä vaikutusten arviointia rakennetun kulttuuriympäristön osalta hyvin yleispiirteisenä sekä hankkeen itsensä että muiden maankäytön hankkeiden yhteisvaikutusten kannalta. Maisemavaikutusten arvioinnin tueksi on laadittu näkemäalueanalyysi sekä havainnekuvia useasta eri suunnasta ja eri etäisyyksiltä katsottuna. Kuten edellä on jo tuotu esille, Vinsanmaan puuttuminen arvioinneista on puute myös maisemaan ja rakennettuun kulttuuriympäristöön kohdistuvissa arvioinneissa. Poronhoito Maakuntakaavamääräysten mukaan poronhoitoalueella on turvattava poronhoidon ja muiden luontaiselinkeinojen alueidenkäytölliset toiminta- ja kehittämisedellytykset ja	alueelle sijoittuvat voimalat. YVA-selostuksessa ja kaavaselostuksessa on tuotu esiin, että jos tuulivoimalla korvataisiin fossiilisilla polttoaineilla tuotettua sähköä tuulivoimala kompensoisi kaikki päästöt yhdessä vuodessa. Kaavaselostuksessa ei siis ole virhettä. Tämän lisäksi kaavaselostuksessa on tuotu esiin vertailu muihin sähköntuotantomuotoihin, joissa kompensointiaika on 3–7 vuotta. Selostuksessa on tuotu myös esiin, että hanke ei korvaa nykyistä sähköntuotantoa vaan lisää sitä. Täydennetään kaavaselostukseen kartta, jossa on yhdistetty näkemäalueet sekä maiseman ja kulttuuriympäristön alueet ja kohteet. Täydennetään paikallisesti arvokkaat kulttuuriympäristön kohteet kaavaselostuksen taulukkoon 4.3. Päivitetään kaavaselostukseen ja sen liitteiksi näkemäalueanalyysi ja havainnekuvat huomioiden

Tervolan kunta

Sitowise Oy

6.5.2025

Lausunnon esittäjä	Lausunto kokonaisuudessaan	Kaavaluonnoksen muutostarve ja palautteen muu huomioiminen
	poronhoitoon olennaisesti vaikuttavaa alueidenkäyttöä suunniteltaessa on otettava huomioon poronhoidolle tärkeät alueet. Suunnittelualueelle sijoittuvaa turvetuotannon suunnitteluun soveltuvaa aluetta (eot) koskevan maakuntamääräyksen mukaan turvetuotantoalueen jälki-käyttöä suunniteltaessa poronhoitoalueella tulee turvata alueen poronhoidon edellytykset. Perustellussa päätelmässään yhteysviranomainen on katsonut, että yleiskaavoituksessa tulee varmistaa maakuntakaavamääräysten toteutuminen. Yhteysviranomainen on edellyttänyt, että hankkeen jatkosuunnittelussa on huolehdittava siitä, että poronhoidon alueidenkäytölliset toiminta- ja kehittämisedellytykset turvataan ja poronhoidolle tärkeät alueet otetaan huomioon voimassa olevan maakuntakaavan ohjauksen mukaisesti. Tämä koskee hankkeen suunnittelun ja toteutuksen lisäksi myös yhteisvaikutuksia muiden hankkeiden kanssa. Yhteysviranomainen on yhtynyt YVA-selostuksessa esitettyyn näkemykseen, jonka mukaan kaikkien paliskunnan eteläosaan sijoittuvien, tällä hetkellä tiedossa olevien tuulivoimahankkeiden ja kaivoshankkeiden toteutuminen ei olisi Länsi-Lapin maakuntakaavan ohjauksen mukaista, sillä alueella ei todennäköisesti voitaisi jatkaa poronhoidon harjoittamista. ELY-keskus katsoo, että kaavaselostuksessa ei ole riittävästi arvioitu poronhoitoon kohdistuvia yhteisvaikutuksia. Poronhoidon osalta eri hankkeiden yhteisvaikutukset korostuvat kaavoituksessa. Hankkeita yksinään ja kaikkien hankkeiden yhteisvaikutuksia tulee tarkastella erityisen tarkasti edellä todetun maakuntakaavan ohjausvaikutuksen toteuttamiseksi. Kunta vastaa yleiskaavoituksesta ja näin ollen kunnan tulee arvioida eri maankäyttöhankkeiden yhteisvaikutukset poronhoidon osalta. Hankkeen vaikutuksia ja yhteisvaikutuksia tulee estää ja lieventää ja huolehtia, että poronhoidon alueidenkäytölliset toiminta- ja kehittämisedellytykset turvataan, eikä poronhoidolle aiheudu kohtuutonta haittaa kaavojen toteuttamisesta. ELY-keskus katsoo, että poronhoitolain mukainen tai sen kaltainen neuvottelu tulisi vielä järjestää erityisesti eri hankkeiden yhteisvaikutuksen osalta. Kaavaehdotuksen mukaan maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle (M-1) saa sijoittaa maa- ja metsätaloutta palvelevaa rakentamista vähintään 300 metrin etäisyydelle tuulivoimaloista tai rakentamattomasta tuulivoimaloille osoitusta alueesta. ELY-keskus pyytää kuntaa harkitsemaan, tulisiko M-1-alueella sallia vastaavasti myös porotaloutta palveleva rakentaminen, jotta kaava turvaa myös poronhoidon toiminta- ja kehittämisedellytyksiä, kuten maakuntakaavan ohjausvaikutus edellyttää. Liikenne ELY-keskus katsoo, että liikenneolosuhteet ja kuljetusreitit on esitetty kaavaselostuksessa riittävällä tavalla. Kaavamerkinnät ja -määräykset	myös Vinsanmaan alueelle sijoittuvat voimalat. Kaavassa on seuraava yleismääräys: Alueen suunnittelussa ja toteuttamisessa on turvattava poronhoidon toiminta- ja kehittämisedellytykset. Kaava-alueella sallitaan poronhoidon edellyttämien rakenteiden rakentaminen siten, että ne sovitaan yhteen tuulivoimatoimintojen kanssa. Täydennetään kaavaselostukseen seuraava: "Seudulla on vireillä lukuisia tuulivoima- ja kaivoshankkeita. Jos nämä kaikki toteutuvat, niillä on erittäin merkittäviä kielteisiä vaikutuksia poronhoitoon". Asiaa on kuvattu tarkemmin YVA-selostuksessa. Kaavassa on seuraava yleismääräys: Alueen suunnittelussa ja toteuttamisessa on turvattava porotalouden toiminta- ja kehittämisedellytykset. Kaava-alueella sallitaan poronhoidon edellyttämien rakenteiden rakentaminen siten, että ne sovitaan yhteen

Tervolan kunta

Sitowise Oy

6.5.2025

Lausunnon esittäjä	Lausunto kokonaisuudessaan	Kaavaluonnoksen muutostarve ja palautteen muu huomioiminen
	Sen lisäksi, mitä edellä on jo todettu, toteaa ELY-keskus kaavamerkinnoista ja -määräyksistä vielä seuraavaa: ELY-keskus kiinnittää huomiota siihen, että yleiskaavaehdotuksen mukaan M-1-alueelle saa sijoittaa tuulivoimaloita varten huoltoteitä, teknisiä verkkoja, akkuvarastoja sekä varastointi- ja kokoonpanoalueita ja pistemäisenä kohteena osoitetulle EN-alueelle puolestaan sähköasemakenttä, kojeistorakennuksia, akkuvarastoja, sekä huolto- ja varastorakennuksia. ELY-keskus katsoo, että energiahuollon alue tulee merkitä aluemarkintana (EN), jolla osoitetaan mm. energiahuoltoa palvelevia laitoksia tai rakenteita. Epäselväksi myös jää, mihin kaavaehdotuksen mukaisella M-1-alueella voidaan mm. akkuvarastoja sekä varastointi- ja kokoonpanoalueita sijoittaa. Mikäli ko. rakenteet ja rakennukset on tarkoitettu sijoitettavaksi tv-alueelle, olisi niiden sijoittamisesta tarkoituksenmukaisempaa määrätä tv-merkintää koskevassa kaavamääräyksessä. Koska akkuvarastot eivät ole olleet osa hanketta YVA-menettelyssä, tulee niiden sijoittelu ratkaista ja vaikutukset arvioida kaavoituksessa. ELY-keskus muistuttaa, että suoraan rakentamista ohjaavan yleiskaavan on ohjattava rakentamista ja muuta alueidenkäyttöä tavanomaista yleiskaavaa tarkemmin, jotta erityiset sisältövaatimukset täyttyvät. Lopuksi ELY-keskus muistuttaa, että ympäristöministeriön asetus maakunta-, yleis- ja asemakaavojen kaavamääräysten ja kaavakohteiden esitystavasta (Katja-asetus) astui voimaan 11.6.2024. Asetuksen myötä maankäyttö- ja rakennuslain (alueidenkäyttölain) mukaisissa kaavoissa käytettävistä merkinnoista 31.3.2000 annettu ympäristöministeriön asetus kumottiin. Asetus sisältää siirtymäsäännöksen, jonka mukaan kumottua merkinnöistä annettua ympäristöministeriön asetusta voidaan asetuksesta tarkemmin ilmenevin reunaehdoin soveltaa vuoden 2028 loppuun asti. Johtopäätökset Lapin ELY-keskus katsoo, että Kuoringin tuulivoimaosayleiskaavaehdotus ei täytä maankäyttö- ja rakennuslain (alueidenkäyttölain) 39 §:n mukaisia yleiskaavan sisältövaatimuksia, eikä MRL (AKL) 77 b §:n mukaisia tuulivoimarakentamista koskevan yleiskaavan erityisiä sisältövaatimuksia. ELY-keskus edellyttää, että Tervolan kunta ottaa huomioon, mitä edellä on todettu ja kaavaehdotusta täydennetään edellä lausutun perusteella. ELY-keskuksen käsityksen mukaan viranomaisneuvottelu on tarpeen.	tuulivoimatoimintojen kanssa. Yleiskaavavaiheessa ei ole tarkkaa tietoa, millaisia energiahuoltoon liittyvien rakenteiden määrät ja laajuus ovat, joten yleiskaavaan ei ole tarkoituksen mukaista merkitä niitä varten aluevarauksia. Sähköaseman tarkka sijainti ja laajuus ei ole tiedossa yleiskaavovaiheessa, eikä sitä kannata merkitä aluevarauksena. Lisäksi EN-alueella ei ole voimassa metsälaki ja merkintä haittaisi sen alueen metsänhoitoa. Kaavakartan merkinnoissa on sovellettu Katja-asetuksen mukaista merkintätapaa. Kaavaselostuksen kohdissa 11.4 ja 11.5 on tuotu esiin mikä on kaavan suhde yleiskaavan sisältövaatimuksiin (AKL 39 §) ja tuulivoimarakentamista koskeviin erityisiin sisältövaatimuksiin (AKL 77 b §). Kaava täyttää MRL:n ja AKL:n kyseisten pykälien sisältövaatimukset. Täydennetään kaavaselostuksen kohtiin 11.4 ja 11.5. tarkennuksia

Tervolan kunta

Sitowise Oy

6.5.2025

Lausunnon esittäjä	Lausunto kokonaisuudessaan	Kaavaluonnoksen muutostarve ja palautteen muu huomioiminen
		sisältövaatimusten toteutumisesta. Järjestetään AKL 66 § mukainen viranomaisneuvottelu.
L05 Lapin liitto, 19.2.2025	Tausta Osayleiskaavan suunnitteluala sijaitsee noin 7 kilometrin etäisyydellä Tervolan kuntakeskuksesta koilliseen. Tervolan kunnan Kuoringin tuulivoimaosayleiskaava-alue rajautuu länsiosasta Tornion kaupungin raja-alueeseen. Osittain kaava-alueen ympäröimäksi jää Keminmaan kunnasta erillään oleva maa-alue kaava-alueen eteläosassa. Lisäksi alueen itäosassa on pieni Keminmaan enklavi eli alue, joka sijaitsee kokonaan toisen kunnan alueella. Kaava-alueen pinta-ala on noin 3300 hehtaaria. Hanke ulottuu myös Tornion kaupungin alueelle, jonka vuoksi hankkeesta laaditaan erilliset osayleiskaavat sekä Tervolan Kuoringin, että Tornion Vinsanmaan alueille. Kaavan tavoitteena on mahdollistaa Tervolan kunnan Kuoringin alueelle 19 kokonaiskorkeudeltaan enintään 300 metriä olevan tuulivoimalan rakentaminen. Tuulivoimapuiston arvioitu kokonaisteho on enintään 280 MW, josta Tervolan puoleinen osuus 190 MW. Voimaloiden tehon arvioidaan olevan enintään 10 MW. Vinsanmaan kaavaprosessi Tornion kaupungin puolella etenee tässä suunnitteluvaiheessa Kuorinkia hitaammin. Vinsanmaan tuulivoimaosayleiskaavan valmisteluaineisto on ollut nähtävillä 6.11.-9.12.2024. Koko hanketta kuvaavaa ja havainnollistavaa materiaalia päivitetään Vinsanmaan kaavan edetessä kaavaehdotusvaiheeseen. Suhde maakuntakaavaan Osayleiskaava-alue sijoittuu 11.9.2015 lainvoiman saaneen Länsi-Lapin maakuntakaavan alueelle. Kaavaselostuksen kappaleessa 3.2.1 on tuotu hyvin esille maakuntakaavamääräykset ja -merkinnät. Lapin liiton hallitus päätti 2.12.2024 käynnistää Lapin turvallisuus- ja liikennevaihemaakuntakaavan 2050 laatimisen, kuuluttaa vaihemaakuntakaavan vireille sekä asettaa osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtäville. Lapin turvallisuus- ja liikennevaihemaakuntakaava 2050 kuulutettiin vireille 24.1.2025. Vaihemaakuntakaavan tavoitteena on päivittää geopoliittisen tilanteen vuoksi voimassa olevia maakuntakaavoja ja vastata maankäytön suunnittelun osalta toimintaympäristön muutoksiin erityisesti liikennejärjestelmän ja turvallisuuden osalta. Keskeisenä tavoitteena on myös yhtenäistää seudullisten maakuntakaavojen suunnittelumääräyksiä.	

Tervolan kunta

Sitowise Oy

6.5.2025

Lausunnon esittäjä	Lausunto kokonaisuudessaan	Kaavaluonnoksen muutostarve ja päätteen muu huomioiminen
	Tavoitteena vaihemaakuntakaavassa on osoittaa Lapin liikennestrategian 2050 mukaisesti liikennejärjestelmää koskeva kehittämistavoitteet sekä huomioida puolustusvoimien maankäytölliset tarpeet. Lisäksi tavoitteena on osoittaa keskeiset isot teollisuus- tai varastorakennusten alueet. Vaihemaakuntakaavan laadinnassa huomioidaan valtioneuvoston päätökset koskien kulttuuriympäristöä, maisema-alueita ja arkeologisia kohteita. Tavoitteena on myös selvittää laaja-alaisen M-alkuisten aluevarausten toimivuutta tässä toimintaympäristössä. Vaihemaakuntakaavassa voidaan osoittaa myös muita kaavaprosessin aikana esille tulleita tarpeita. Lapin aurinko- ja tuulivoimaselvityksessä 2023-2024 on tunnistettu maakunnallisesti merkittäviä potentiaalisia tuulivoima-alueita sekä näihin liittyviä mahdollisia vaikutuksia maakunta- ja kuntakaavoituksen tueksi. Lapin aurinko- ja tuulivoimaselvityksen 2023-2024 loppuraportti on julkaistu lokakuun lopussa 2024. Selvityksessä tuulivoimapotentialiseksi alueeksi ei ole osoitettu julkisesti vireillä olevia tuulivoimaloiden alueita. Näiden osalta yksityiskohtaisempi suunnittelua vaikutusten arviointi meneillään, joten niiden kautta saadaan tarkempaa tietoa kuin maakunnallisessa selvityksessä. Lapin liiton näkemys Samaan hankekokonaisuuteen on YVA-menettelyssä kuullut Tornion kaupungin puoleinen Vinsamaan tuulivoimapuisto, joka on ollut valmisteluaineistona nähtävillä. Ko. hanketta ei kuitenkaan ole huomioitu yhteisvaikutuksissa mm. mm. melun, väikkeen ja maiseman osalta. Olisi ollut hyvä, jos myös Tornion kaupungin osalta tuulivoimaosayleiskaavaehdotus olisi ollut nähtävillä samaan aikaan Kuoringin tuulivoimaosayleiskaavaehdotuksen kanssa. Vaikutusten arvioinnissa erityisesti Vinsamaan hanke olisi tullut ottaa paremmin huomioon. Osayleiskaavaselostuksen mukaan maisemavaikutuksissa on nostettu esille, että: "Pohjoispuolelta tarkasteltaessa Kuorinki-Vinsanmaa jää näkyvässä usean muun hankkeiden taakse katveeseen" Kuorinki-Vinsanmaa alue on kuitenkin esimerkiksi Sattajärveltä ja Kaisajoelta etelään, joten pohjoispuolella olevat hankkeet eivät vaikuta näiltä alueilta etelään katsottaessa. Yhteisvaikutusten arviointia tulisi vielä täydentää niin, että huomioidaan Vinsanmaan tuulivoimahanke. Maisemavaikutusten osalta tulisi tunnistaa merkittävimmät alueet, joilla on vaikutusta alueen asukkaisiin ja loma-asukkaisiin Lapin liiton näkemyksen mukaan yhteisvaikutusten arvioinnissa tulee tehdä yhteistyötä eri hankkeiden kesken	Kaavaselostuksen kohdassa 10.24. on kuvattu yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa. Vinsanmaan puolen osalta Tornion kaupungin kanta on vielä auki, joten tarkkaa voimaloiden sijaintia ei ole tiedossa.

Tervolan kunta

Sitowise Oy

6.5.2025

Lausunnon esittäjä	Lausunto kokonaisuudessaan	Kaavaluonnoksen muutostarve ja palautteen muu huomioiminen
	erityisesti arvioitaessa yhteisvaikutuksia maisemaan, linustoon ja poronhoitoon.	
L06 Lapin hyvinvointialueen pelastuslaitos, 28.1.2025	Huomautukset 1) Pelastuslaitoksella ei ole huomautettavaa Kuoringin tuulivoimapuiston tuulivoimaosayleiskaavaan. 2) Pelastuslaitos varaa mahdollisuuden lausua hankkeen teknisestä toteutuksesta hankkeen edetessä rakennusluovapaiheeseen.	Merkitään tiedoksi.
L07 Metsähallitus, 20.2.2025	Kaava-alueen länsireunassa on luonnonsuojelutarkoitukseen varattu Luontopalvelujen hallinnoima kiinteistö, joka kuuluu osittain Vinsanmaan letot -nimiseen Natura 2000 -alueeseen. Kiinteistöstä tullaan jatkossa muodostamaan Natura-rajasta jonkin verran laajempi Vinsanmaan lettojen luonnonsuojelualue. Metsähallitus totesi Kuoringin tuulivoimahankkeen osayleiskaavaluonnoksesta antamassaan lausunnossa, että tuleva luonnonsuojelualue merkitäisiin kaavaan SL-merkinnällä, ja että tuulivoimarakenteet sijoitettaisiin hankkeen jatkosuunnittelussa niin etäälle alueesta, etteivät sen suojeluarvot heikenny. Metsähallitus pitää hyvänä sitä, että Vinsanmaan lettojen suojelualuearajaus on nyt merkitty kaavaehdotukseen SL-merkinnällä, mutta kaavakarttaan on Vinsanmaan lettojen länsipuolelle merkitty uusi tie ja maakaapeli, jotka on linjattu kulkemaan aivan kiinni SL-alueen rajassa. Lisäksi tuulivoimalan nro 5 rakennusalue on vain muutaman metrin päässä suojelualueen rajasta. Osayleiskaavaehdotuksen kaavamääräysten mukaan tuulivoimaloiden, huolto- ja rakentamisteiden ja maakaapeleiden sijoittamisessa on otettava huomioon luonnon että ehdotusaineiston liitteessä 2, Vastineet kaavan valmisteluaineistoista saatuihin lausuntoihin ja mielipiteisiin (11.12.2024) ei oteta mitään kantaa Metsähallituksen kaavaluonnoslausunnon esitykseen siitä, että rakenteiden sijoittamisessa huomioitaisiin SL-alueen suojeluarvojen säilyminen. SL-aluetta ja hyvin lähelle sijoittuvien tuulivoimalarakenteiden vaikutuksia siihen ei ole käsitelty kaavaselostuksen luvussa 10.7 Luonnonsuojeluun-, luonnonsuojeluohjelmaan- ja Natura-alueisiin kohdistuvat vaikutukset eikä ylipäätään mainittu selostuksessa. Metsähallitus esittää toistamiseen, että Kuoringin tuulivoimarakenteet sijoitetaan niin etäälle SL-alueesta, ettei sen suojeluarvoja heikennetä, ja pyytää, että kunnan kannanotto tässä lausunnossa esitettyihin asioihin sekä kaavan hyväksymistä koskeva päätös toimitetaan alueidenkäyttölain 65 § ja 67 §:ien mukaisesti tiedoksi Metsähallituksen kirjaamoon kirjaamo@metso.fi.	Siirretään voimalaa 5 ja uutta tietä kauemmas Natura-alueesta, millä varmistetaan, että hanke ei aiheuta merkittäviä vaikutuksia Natura-alueen luontoarvoihin.
L08 Paliskuntain yhdistys, 21.2.2025	KUORINGIN TUULIVOIMAOSAYLEISKAAVAN EHDOTUS Myrsky Energia Oy suunnittelee tuulivoimahanketta Tornion kaupungin ja Tervolan kunnan alueille. Hanke ulottuu myös Tornion kaupungin alueelle, minkä vuoksi	

Tervolan kunta

Sitowise Oy

6.5.2025

Lausunnon esittäjä	Lausunto kokonaisuudessaan	Kaavaluonnoksen muutostarve ja palautteen muu huomioiminen
	hankkeesta laaditaan erilliset yleiskaavat sekä Tervolan Kuoringin että Tornion Vinsanmaan alueille. Tervolan kunnan kaava-alueen pinta-ala on noin 3 300 hehtaaria. Kaavoituksen tavoitteena on mahdollistaa Tervolan kunnan alueelle 19 kokonaiskorkeudeltaan 300 metriä olevan tuulivoimalan ja niihin liittyvien huoltoteiden, maakaapeleiden ja tarvittavien sähköasemien rakentaminen laatimalla MRL 77 a §:n mukainen oikeusvaikutteinen yleiskaava, jota voidaan käyttää suoraan tuulivoimalan rakennusluvan myöntämisen perusteena. Hankkeen sähkönsiirto toteutetaan hankealueen sisällä maakaapelein kaava-alueelle rakennettavalle sähköasemalle joko Kuoringin tai Vinsanmaan alueelle. Kaava-alueella sijaitsee sähköasema, josta toteutetaan 400 kV:n ilmajohdolla hankkeen ulkoinen sähkönsiirto, joko Keminmaan sähköasemalle tai Viitajärvelle rakennettavalle uudelle sähköasemalle. Suunnittelualueen Tervolan puoli sijoittuu Palojärven paliskunnan alueelle, paliskunnan lounaisosaan, poronhoitoalueen rajalle. Palojärven paliskunnan suurin sallittu eloporomäärä on 5 000 ja paliskunnassa on 177 poronmistajaa. Paliskunnan poronhoito perustuu luonnonlaitumiin ja porojen vapaaseen laidun-tamiseen laidunkiertonsa mukaisesti. Hanke sijoittuu lähelle Ylitornion puolen Lohijärven paliskuntaa ja Lohijärven poroja laiduntaa hanke-alueella ja sen läheisyydessä. Paliskunnan suurin sallittu eloporo-määrä on 1400 ja poronmistajia on 44. Kuoringin aluetta käytetään lähinnä talvilaitumena. Myös hankkeen voimajohto sijoittuisi osittain talvilaitumille. Kuoringin alueella ei ole kiinteää poroerotusaitaa, vaan poroja on käsitelty siirtoaidoissa sekä alueen pohjoispuolelle sijoittuvissa erotusaidoissa. Palojärven paliskunnassa on jo tuulivoimatuotantoa ja sen alueelle ja siihen rajautuen on parhailaan lukusia (noin 10) laajoja tuulivoimahankkeita selvitettävänä. Lisäksi paliskunnan alueella on Rovaniemen keskusta ja sen asutusalueita, vt 4 ja rautatie ja alueelle on vireillä kaivostoimintaan tähtäävän YVA:n ja maakuntakaavan selvitykset Rompas – Rajapalot -alueella. Lohijärven paliskunnan alueella ja siihen rajautuen on niin ikään useita tuulivoimahankkeita suunnitteilla. Paliskunnilla on erittäin suuri huoli elinkeinonsa alueiden riittävyydestä ja sen jatkuvuudesta. Poronhoidon huomioon ottaminen tuulivoimahankkeissa Poronhoito on merkittävä ja pitkän historian omaava maankäyttömuoto koko poronhoitoalueella. Poronhoitolaki (848/1990) (PHL) on erityislaki, joka tulee ottaa huomioon poronhoitoalueella toimittaessa. Poronhoitolaki turvaa elinkeinon aseman ja säättää poronhoidolle sen perusedellytyksen, vapaan laidunnusoikeuden (PHL 3 §): ”Poronhoitoa saadaan tässä laissa säädetyin rajoituksin harjoittaa poronhoitoalueella maan omistus- tai hallinto-oikeudesta riippumatta.” Se tarkoittaa poroille oikeutta ottaa ravintonsa vapaasti luonnosta, muutamien poikkeuksien. Poronhoitolain 53 §:n mukaan ”suunnitellessaan valtion maita koskevia, poronhoidon harjoittamiseen	Hankkeessa on pidetty poronhoitolain 53 § mukainen neuvottelu ja toinen PHL 53 § kaltainen neuvottelu. Hankkeesta vastaava on käynyt neuvottelut

Tervolan kunta

Sitowise Oy

6.5.2025

Lausunnon esittäjä	Lausunto kokonaisuudessaan	Kaavaluonnoksen muutostarve ja palautteen muu huomioiminen
	olennaisesti vaikuttavia toimenpiteitä, valtion viranomaisen on neuvoteltava asianomaisen paliskunnan edustajan kanssa.” Alueella voimassa olevassa Länsi-Lapin maakuntakaavan koko kaava-aluetta koskevissa suunnittelumääräyksissä edellytetään poronhoidon alueidenkäytöllisten toiminta- ja kehittämisestä turvaamista, sekä poronhoitoon olennaisesti vaikuttavan alueiden käytön suunnittelussa poronhoidolle tärkeiden alueiden huomioimista. Valtion maiden osalta edellytetään neuvotteluja asianomaisen paliskunnan kanssa. Kuoringin kaava-alue sijoittuu osittain valtion maille, joten siitä tulee neuvotella PHL 53§ ja maakuntakaavan mukaisesti. Aluetta ei ole Länsi-Lapin maakuntakaavassa merkitty tv-1 -alueeksi. Hankkeen seudulliset vaikutukset tulee selvittää myös poronhoitoon kohdistuvien vaikutusten osalta ottaen huomioon erityisesti tuulivoimahankkeiden yhteisvaikutukset. Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL, 132/1999) 32 §:n mukaan maakuntakaavan on oltava ohjeena yleiskaavaa laadittaessa ja muutettaessa. MRL 39 §:n mukaan yleiskaavaa laadittaessa on otettava huomioon kunnan elinkeinoelämän toimintaedellytykset. Yleiskaava ei saa aiheuttaa maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle kohtuutonta haittaa. Poronhoitajilla on alueella poronhoito-oikeus, he ovat oikeudenhaltijoita, joille ei saa hankkeen kaavalla aiheuttaa kohtuutonta haittaa. Vaikutukset poronhoidolle Poronhoito on ekstensiivinen maankäyttömuoto, jonka kannattavuus perustuu laajoihin laidunalueisiin ja porojen luontaisen laidunkierron mukaiseen vapaaseen laiduntamiseen. Paliskunnan toiminnalliseen ympäristöön kuuluvat erilaiset laidunalueet (mm. kesä, talvi, rykimä, vasoma), ja niille siirtymiseen käytettävät alueet, sekä paliskunnan poronhoidon toiminta-alueet ja infrastruktuuri (mm. kuljetusreitit, erotusaidat, kämpät, laidunkiertaidat ym.). Paliskunnan toiminta on suunnitelmallista elinkeinon harjoittamista. Kaikki paliskunnan alueelle tuleva uusi toiminta vaikuttaa poronhoitoon, sillä paliskunta eri osineen on yhtenäinen toimintaympäristö. Eri alueiden merkityksen suuruus vaihtelee paliskunnan sisällä. Tuulivoimahanke aiheuttaa suoria ja epäsuoria laidunmenetyksiä. Hanke sijoittuu Palojärven paliskunnan talvilaitumille. Paliskunnan eteläosan merkitys talvilaitumena on kasvanut viime vuosina ja nähtävissä on, että käyttöpaine kasvaa myös tulevina talvina. Alueen porot käsitellään hankealueelta pohjoiseen sijoittuvissa aidoissa tai alueelle tarpeen mukaan pystytettävissä siirtoaidoissa. Useiden pohjoismaisten tutkimusten mukaan porot välttävät ihmistoiminnan aiheuttamaa häiriötä, ja ovat sille herkkiä etenkin kevättalvella, vasoma-aikana ja sen jälkeen pienten vasojen kanssa (Skarin & Åhman 2014, Skarin ym. 2015, Skarin ym. 2018, Skarin ym. 2021). Etenkin	paliskunnan kanssa haittojen kompensatiosta. Kaavassa on seuraava yleinen määräys, jolla turvataan poronhoitoa: ”Alueen suunnittelussa ja toteuttamisessa on turvattava poronhoidon toiminta- ja kehittämisestä tykset. Kaava-alueella sallitaan poronhoidon edellyttämien rakenteiden rakentaminen siten, että ne sovitetaan yhteen tuulivoimatoimintojen kanssa. ”

Tervolan kunta

Sitowise Oy

6.5.2025

Lausunnon esittäjä	Lausunto kokonaisuudessaan	Kaavaluonnoksen muutostarve ja päätteen muu huomioiminen
	Ruotsissa on tutkittu poronhoidolle aiheutuvia vaikutuksia tuulivoiman osalta. Skarinin ym. (2015) mukaan vasomisaikana porovaatimet välttivät tuulipuistoja niiden rakentamisaikana jopa 3,5 km päähän alueesta. Porojen laidunalueen välttämistä ilmeni sekä elinpiirin valinnan tasolla, että elinpiirin sisällä tapahtuvalla laitumen valinnan tasolla. Porot myös lakkasivat käyttämästä tai käyttivät vähemmän tuulipuistojen läheisistä vakiintuneista kulkureiteistään ja liikkuivat nopeammin alueen poikki, mikä kielii stressistä (Skarin ym. 2015). Tuulivoiman aiheuttama häiriö (melu ja liike) porojen laiduntamiselle vasomasaikana on todettu myös pysyvän hankkeiden toiminnan aikana (Skarin ym. 2018). Tällöin aiheutuu välillisiä laidunmenetyksiä laajemmalla alueella kuin itse hankealue. Mikäli laidunresurssi esimerkiksi kulumisen vuoksi vähenee alueelta ja alue muuttuu rauhattomaksi, on mahdollista, että porot eivät pysy alueella myöskään syksyllä ja syystalvella. Tämä johtaa siihen, että poronhoito tulee järjestää alueella uudelleen, mikä vaatii työtä ja mahdollisesti uusia poronhoidon rakenteita. Tutkimuksen mukaan tuulivoimatuotanto yhdessä muun maankäytön kanssa vaikutti negatiivisesti porojen ja poronhoidon optimaaliseen laidunten käyttöön talvella ja muun muassa porokolarit ja petovahingot lisääntyivät (Skarin ym. 2021). Laidunten vähentyessä, pirstoutuessa ja käytettävyyden heiketessä muuten, porojen laidunnuspaine lisääntyy muilla alueilla ja laitumet kuluvat epätasaisesti. Tämä voi johtaa siihen, että porojen teurastuotto (vasaprosentti) alenee, teuraspainot alenevat ja porotalouden lihantuotto kärsii. Toisaalta poroja voidaan joutua ottamaan lisäruokinnan piiriin entistä aiemmin, jos ne pyrkivät lähtemään normaaleilta laidunalueiltaan pois tai jos ne eivät saa tarpeeksi ravintoa kuluneilta laidunalueilta. Aikaistunut lisäruokinta tarkoittaa lisäkustannuksia ja elinkeinon kannattavuuden heikkenemistä edelleen. Hanke voi aiheuttaa porojen siirtymisen alueille, missä ne aiheuttavat haittaa esimerkiksi viljelyksille tai vakitukselle asutukselle. Tämä on poronhoitolaissa kiellettyä, joten paliskunnalle aiheutuu lisätyötä ja kustannuksia porojen siirtämisestä, vahinkojen estämisestä ja korvaamisesta. Lisäksi aiheutuu risiriitoja asukkaiden kanssa. Porojen tulee laiduntaa poronhoitoalueella. Useat tuulivoimahankkeet alueella voivat vaikuttaa siihen, etteivät ne pysy alueella. Kaava-alue sijaitsee lähellä valtatie 4:ää sekä rautatietä. Rauhallisilta laidunalueilta vilkkaille pääteille johtavat tiet, jotka pidetään talvellakin auki, johdattavat porot suuremman kolaririskin alueille. Tuottava porokarja heikkenee ja vähenee, mitä porokolareista saatava korvaus ei kata. Myös hankkeeseen liittyvä voimajohto vähentää ja pirstoo laitumia, vaikuttaa porojen laidunnukseen ja voi vaikeuttaa poronhoitotöitä. Tuulivoimaosayleiskaavan valmisteluaineisto	Täydennetään kaavaselostuksen kohtaan 10.16 kaavan vaikutuksia poronhoitoon.

Tervolan kunta

Sitowise Oy

6.5.2025

Lausunnon esittäjä	Lausunto kokonaisuudessaan	Kaavaluonnoksen muutostarve ja palautteen muu huomioiminen
	Kaavassa on selvitettävä sen vaikutukset niin laajasti kuin niitä arvioidaan olevan. Poronhoitoon kohdistuvia vaikutuksia on arvioitu YVA:n yhteydessä. Kaavan valmisteluaineistossa on käsitelty poronhoitoa ja vaikutuksia tiivistysti. Kaavaselostuksen nykytilan kuvausta on täydennetty kaavaehdotusvaiheeseen. Kaavaselostuksessa mainitaan, että rakennusvaiheen päätyttyä kaava-alueella on mahdollista käyttää laidunalueena. Hankealue ei ole kuitenkaan laidunalueena enää samanlainen rakentamisen jälkeen eikä samanarvoinen sen rauhallisuuden ja ravinnon osalta. Myös väistämisyönteuksen myötä hankealueen käyttö laidunalueena estyisi. Kaavaselostuksessa mainitaan myös, että tuulivoimaloiden rakentaminen tai käyttö ei aiheuta vaikutuksia paliskunnan eteläosan laidunkiertoihin tai poronhoitoon liittyvien kiinteiden rakenteiden käyttöön. Kaikki paliskunnan alueelle tuleva toiminta kuitenkin aiheuttaa vaikutuksia poronhoitoon sekä paliskunnan laidunkiertoon. Hankkeella on välillisesti vaikutuksia koko paliskunnan toimintaan. Hanke aiheuttaa myös vaikutuksia erotusaitojen käyttöön. Kaavaselostuksessa mainitaan, että työmaalle ei päästetä turvallisuussyistä ulkopuolisia henkilöitä, joten myös poromiesten pääsy alueelle estyy. Kuitenkin myös rakennusaikana alueelle voi kulkeutua poroja ja alueelle on päästävä hoitamaan lain vaatimat poronhoitotyöt sekä muutoin pakolliset työt, jos esimerkiksi alueella sattuu porovahinkoja. Poronhoitajien kanssa tulisi sopia alueelle pääsystä myös rakennusaikana ja turvata poronhoitajien alueelle pääsy koko hankkeen ajan. Yhteysviranomaisen katsoi lausunnossaan, että arviointi on puutteellinen maa-ainesten oton tai mahdollisen kaltevuuden poronhoitoon kohdistuvien vaikutusten osalta. Vastauksessa tuotiin esille, että toteutussuunnitelun yhteydessä aiotaan selvittää tuotantoalueelta maa-ainesten ottoon soveltuvat paikat myös poronhoidon näkökulmasta. Uusien maa-aineiden otopaikkojen tekemistä poronhoitoalueelle tulisi välttää. Maa-ainesten otopaikkojen osalta tulisi myös keskustella paliskuntien kanssa mistä ja miten se toteutetaan, jotta varmistetaan turvallisuus alueella. Kaavamääräykset Yleisissä määräyksissä on mainittu, että kaava-alueella sallitaan poronhoidon edellyttämien rakenteiden rakentaminen siten, että ne sovitetaan yhteen tuulivoimatoimintojen kanssa. Tämä määräys on tarpeellinen, sillä kaava-alueella voi olla tarvetta pysyville rakennelmille kuten pyyntiaidoille. Pelkkä rakenteiden salliminen kaava-alueella ei kuitenkaan ole riittävää poronhoidon toiminta- ja kehittämisedellytysten turvaamiseksi. Koko kaava-alueella koskeissa yleismääräyksissä tulee antaa alueen maankäytäkävää mukaileva määräys, esimerkiksi: "Alueen suunnittelussa ja toteuttamisessa on turvattava porotalouden	Kaavaselostuksen kohtaan 7.4. täydennetään kartta potentiaalisista maa-ainesalueista.

Tervolan kunta

Sitowise Oy

6.5.2025

Lausunnon esittäjä	Lausunto kokonaisuudessaan	Kaavaluonnoksen muutostarve ja palautteen muu huomioiminen
	toiminta- ja kehittämisedellytykset.” Merkinnät ja määräykset ovat tarpeellisia, jotta poronhoito otetaan huomioon alueen tarkemmassa suunnittelussa ja toteuttamisessa. Tämä määräys on lisätty kaavan yleisiin määräyksiin kaavaehdotukseen, mikä on tarkoituksenmukaista. Toiminta- ja kehittämisedellytysten turvaaminen tarkoittaa haittojen estämistä, ja jäljelle jäävien haittojen minimoimista. Tämä tarkoittaa käytännössä yhteistyötä paliskunnan kanssa mm. alueen tarkemmassa suunnittelussa ja töiden ajoittamisessa. Mitä ei voida estää tai minimoida, tulee kompensoida. Toimintaedellytysten turvaaminen tarkoittaa siten käytännössä myös laidunalan menetyksen, ylimääräisten poronhoitotöiden sekä muiden haittojen ja vahinkojen korvaamista paliskunnalle täysimääräisesti. Lopuksi Alueen maakuntakaava edellyttää yhdessä YVA-lain ja poronhoitolain kanssa erityistä poronhoidon huomioon ottamista suunnittelussa ja sen toiminta- ja kehittämisedellytysten turvaamista. Hanke vaarantaa poronhoidon toiminta- ja kehittämisedellytyksiä yhdessä alueella jo olevien ja suunnitteilla olevien hankkeiden kanssa. Hankkeilla on erittäin merkittäviä kielteisiä yhteisvaikutuksia poronhoidolle alueella. Alueen paliskuntien kanssa on käyty poronhoitolain 53 § mukainen neuvottelu, jossa keskusteltiin hankkeesta ja toinen poronhoitolain 53 § kaltainen neuvottelu, jossa käytiin läpi poronhoitoon kohdistuvia vaikutuksia. Neuvottelut lieventämis- ja kompensatiokeinoista ovat alkuvaiheessa. Neuvottelut tulee saattaa loppuun ennen kaavan hyväksymistä ja sopia kirjallisesti lieventämis- ja kompensatiokeinoista. Yhteysviranomainen on korostanut lausunnossaan, että hankkeesta vastaavan ja paliskunnan tulee sopia poronhoidolle kohdistuvien haittojen lieventämisen keinoista ja kompensatioista sekä seurannasta ja toteuttaa niitä sovitusti. Tuulivoimateollisuusalueen rakentamisesta ja toiminnasta aiheutuvat haitat tulee pyrkiä estämään ja lieventämään ja näistä tulee neuvotella. Hankkeen haitallisia vaikutuksia tulee pyrkiä vähentämään paliskunnan kanssa sovittavilla keinoilla. Jäljelle jäävät haitat tulee korvata täysimääräisesti. Paliskunnille tulee turvata tiedonsaanti tuulivoimahankkeen jatkosuunnittelussa. Paliskuntien kannanotot tulee ottaa huomioon painoarvoltaan merkittävinä hankkeen jatkosuunnittelussa.	Hankkeesta vastaava on käynyt neuvottelut paliskunnan kanssa haittojen kompensatiosta.
L09 Meri-Lapin ympäristöpalvelut, 20.2.2025	Melu- ja äänimaisema, näkymä, valon välkkyminen ja muut hankkeet: Rakentamisen aikaisia meluvaikutuksia on arvioitu aiheutuvan mm. alueen rakentamisesta johtuvasta melusta,	

Tervolan kunta

Sitowise Oy

6.5.2025

Lausunnon esittäjä	Lausunto kokonaisuudessaan	Kaavaluonnoksen muutostarve ja päätteen muu huomioiminen
	lähinnä työkoneiden äänistä ja lisääntyvistä liikennemääristä. Rakentaminen kestää lyhyen ajan verrattuna tuulivoimaloiden elinkaareen ja näin ollen melun vaikutukset ovat lyhytaikaisia ja tilapäisiä. Toiminnan aikana tuulivoimaloiden voimaloiden aiheuttama melu on kuultavissa äänen etenemiselle suotuissa olosuhteissa arvion mukaan noin 1,5–2,0 km etäisyydelle. Tehdyn melumallinnuksien mukaan alueella olevien vakituisten ja vapaa-ajan asuntojen kohdalla ei ylitetä valtioneuvoston asetuksen ohjearvoa 40 dB(A). Äänitaso lähimpien asuinrakennusten ja loma-asuntojen alueella on selvästi alle 37 dB(A), eli alle valtioneuvoston asetuksen mukaisen ohjearvon. Tulosten perusteella voidaan todeta, että Kuoringin tuulivoimaloiden meluvaikutukset ovat melko vähäiset. Tuulivoimapuiston alueella, voimaloiden välittömässä läheisyydessä, äänitaso on yli 45 dB(A), joten melulla saattaa olla vaikutuksia esimerkiksi alueen virkistyskäyttöön. Tuulivoimaloita sijoitettaessa tulee ottaa huomioon Valtioneuvoston asetus tuulivoimaloiden ulkomelutason ohjearvoista (1107/2015) ja asumisterveysasetuksen (545/2015) melun toimenpiderajat. Sosiaali- ja terveysministeriö on ottanut kantaa maakuntakaavalausunnoissaan tuulivoimaloiden ja asutuksen välillä oleviin suojaetäisyyksiin. Ministeriö on esittänyt, että etäisyyden tulisi olla noin 10 kertaa voimalan napakorkeus. Tuulivoimaloilla on huomattavaa merkitystä maisemanäkymään. Muutoksen myötä vaikutusalueen maiseman luonteeseen kohdistuu muutoksia: erityisesti vesistö- ja luonnonmaisemissa melko lähellä sijaitsevat tuulivoimalat voidaan kokea suurena muutoksena nykytilaan verrattuna. Valo-olosuhteet, välke: Suomen lainsäädännössä ei ole määritelty välkevaikutukselle raja-arvoja tai suosituksia. Ympäristöhallinnon ohjeen OH 5/2016 mukaan Suomessa vaikutuksia arvioitaessa on suositeltavaa käyttää apuna muiden maiden ohjearvoja. Ruotsissa ja Saksassa annettua maksimisuositusta kahdeksan tunnin vuotuisesta varjon välkkeestä ei ylitetä Kuoringin tuulivoimapuiston yhdessäkään havainnointipisteissä. Pohjavesialueet: Kaava-alueelle sijoittuu E-luokaan kuuluva Taka-Kuoringin pohjavesialue. E-luokaan kuuluvat pohjavesialueet, joiden pohjavedestä pintavesi- ja maaekosysteemi on suoraan riippuvainen. Etäisyys lähimpään tuulivoimalaan on yli 600 metriä. Yksi hankkeen voimaloista on pohjavesialueen muodostumisalueen vaikutusalueella. Voimaloiden perustusten rakennussyvyyden vaikutus paikallisen pohjaveden tasoon ja laatuun on otettava huomioon.	Hankkeen suunnittelussa on otettu huomioon ympäristöministeriön tuulivoimarakentamista koskeva ohjeisto sekä valtioneuvoston päätös tuulivoimaloiden melutason ohjearvoista. Melutason ohjearvot alituvat selvästi, asuin- ja lomarakennusten kohdalla. Tuulivoimaloiden etäisyys asutukseen ja loma-asutukseen on selvästi yli 2 kilometriä.

Tervolan kunta

Sitowise Oy

6.5.2025

Lausunnon esittäjä	Lausunto kokonaisuudessaan	Kaavaluonnoksen muutostarve ja päätteen muu huomioiminen																				
	Pohjaveden pilaamiskiellon mukaan pohjavettä ei saa pilata eikä sen laatua vaarantaa. Pilaamiskielto on ehdoton. Erityisesti on huomioitava käytössä olevat pohjavesialueet. Rakentamisesta ja toiminnasta ei saa aiheutua muutoksia ja heikennyksiä käytössä olevan pohjaveden saantiin ja laatuun. Pohjaveden suojelu perustuu Suomessa keskeisesti ympäristönsuojelulain (YSL, 527/2014) 17 §:n pohjaveden pilaamiskieltoon ja maaperän pilaamiskieltoon (YSL 16 §), joka turvaa pohjaveden laatua maaperän kautta tapahtuvalta pilaantumiselta. Vaikutukset elinoloihin ja viihtyvyyteen: Kaava-alue pääelinkeino liittyy metsätalouteen. Lähimmät maatilat sijoittuvat noin kahden kilometrin etäisyydelle tuulivoimaloista ja tällä ei ole arvioitu olevan vaikutusta tuotantoeläimiin. Rakentamisen aikaiset vaikutukset elinoloihin ja viihtyvyyteen ovat lisääntynyt melu, pöly ja liikenne sekä muutokset maisemassa. Toiminnan aikaiset vaikutukset hankealueella ja sen välittömässä läheisyydessä ovat tuulivoimaloista aiheutuvat äänet, välke sekä muutokset maisemassa. Tuulivoimalla arvioidaan olevan kohtalaisia kielteisiä vaikutuksia ihmisten elinkeinoihin ja viihtyvyyteen. Hankkeen liittyminen muihin tuulivoimalahankkeisiin: Tuulivoimaloiden vaikutuksia arvioitaessa tulisi huomioida hankkeiden mahdolliset yhteisvaikutukset. Kuoringin hankkeella on muiden lähialueen hankkeiden kanssa yhteisvaikutuksia alueen maisemaan. Hankealueen ympäristössä on useita kohteita, joihin voi laskennallisen näkömääalueanalyysin mukaan näkyä tulevaisuudessa useita kymmeniä ja paikoin jopa yli satoja tuulivoimaloita. Toiminnassa ja suunnitteilla olevat tulivoimahankkeet 30 kilometrin säteellä Kuorinki-Vinsanmaa hankkeesta. Alla tieto oleva löytyy kaavaselistuksesta. [taulukko 3.3] Toiminnassa olevat tuulivoiman tuotantoalueet lähialueella: Hanke Laajuus Tila Etäisyys <table><tr><td>Varevaara, Tervola</td><td>10 voimalaa</td><td>tuotannossa</td></tr><tr><td>13 km</td><td></td><td></td></tr><tr><td>Kitkiäisvaara</td><td>8 voimalaa</td><td>tuotannossa</td></tr><tr><td>20 km</td><td></td><td></td></tr></table> Suunnitteilla olevat tuulivoimahankkeet: Hanke Laajuus Tila Etäisyys Kolopetäjä-Rovavaara, <table><tr><td>Tervola & Tornio</td><td>enintään 78 voimalaa</td></tr><tr><td>kaavoitus aloitettu</td><td>2 km</td></tr><tr><td>Haapamaa</td><td>enintään 56 voimalaa</td></tr><tr><td>kaavoitus aloitettu</td><td>5 km</td></tr></table>	Varevaara, Tervola	10 voimalaa	tuotannossa	13 km			Kitkiäisvaara	8 voimalaa	tuotannossa	20 km			Tervola & Tornio	enintään 78 voimalaa	kaavoitus aloitettu	2 km	Haapamaa	enintään 56 voimalaa	kaavoitus aloitettu	5 km	Kaavan yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa on esitetty kaavaselistuksen kohdassa 10.24.
Varevaara, Tervola	10 voimalaa	tuotannossa																				
13 km																						
Kitkiäisvaara	8 voimalaa	tuotannossa																				
20 km																						
Tervola & Tornio	enintään 78 voimalaa																					
kaavoitus aloitettu	2 km																					
Haapamaa	enintään 56 voimalaa																					
kaavoitus aloitettu	5 km																					

Tervolan kunta

Sitowise Oy

6.5.2025

Lausunnon esittäjä	Lausunto kokonaisuudessaan	Kaavaluonnoksen muutostarve ja päätteen muu huomioiminen
	Vitsakangas 17 voimalaa kaavoitus aloitettu 7 km Martimo, Tornio enintään 73 voimalaa kaavoitus aloitettu 10 km Löylyvaara, Tervola 3 voimalaa kaavoitettu 10 km Valkiavaara, Tervola & Tornio enintään 37 voimalaa kaavoitus aloitettu 13 km Outojätkä, Tervola enintään 36 voimalaa kaavoitus aloitettu 14 km Karhakkamaa, Tornio enintään 48 voimalaa kaavoitus aloitettu 16 km Pitkämaa, Tervola enintään 11 voimalaa kaavoitus aloitettu 21 km Kuusivuoma, Ylitornio 40–80 voimalaa kaavoitus aloitettu 24 km Hevosselkä, Tervola 6 voimalaa kaavoitettu 26 km Tuulivoimala alueita kaavoitettaessa ja tuulivoimaloiden vaikutuksia arvioitaessa tulee huomioida hankkeiden mahdolliset yhteisvaikutukset. Yhteenveto: Koska yleisessä tiedossa ovat mahdolliset terveys- ja viihtyvyshaittaa aiheuttavat tekijät tuulivoimaloiden läheisyydessä 0–5 kilometrin etäisyydellä, tulisi etäisyys, tuuliosuhteet, melu, väike, maisema-arvot, puusto ja maaston muoto ottaa huomioon rakentamisessa ja toiminta-aikana aluekohtaisesti huomioiden asuin- ja loma-asutusten sijainti. Terveydensuojelun periaatteiden mukaisesti elinympäristöön vaikuttava toiminta on suunniteltava ja järjestettävä siten, että väestön ja yksilön terveyttä ylläpidetään ja edistetään. Elinympäristöön vaikuttavan toiminnan harjoittajan on tunnistettava toimintansa terveyshaittaa aiheuttavat riskit ja seurattava niihin vaikuttavia tekijöitä. Toimintaa on harjoitettava siten, että terveyshaittojen syntyminen mahdollisuuksien mukaan estyy (terveydensuojelulaki 763/1994, 2 §)	Kaavaselostuksen kohdassa 10.15. on kuvattu myös terveysvaikutukset. Hankkeella ei arvioida olevan vaikutuksia terveyteen.
L10 Tervola, Tekninen lautakunta, 22.1.2025	Valmistelija: tekninen johtaja Janne Pekkarinen Tervolan kunnanhallitus on päättänyt 18.12.2024 268 § asettaa Kuoringin tuulivoimaosayleiskaavan ehdotusaineiston (kaavaehdotus) julkisesti nähtäville kuulemistavarten 22.1. - 21.2.2025 väliseksi ajaksi (MRL 62 §, MRA 30 §). Hanke sijoittuu Tervolan kunnan alueelle, noin 8 kilometriä Tervolan kuntakeskuksesta lounaaseen. Hanke ulottuu myös Tornion kaupungin alueelle, minkä vuoksi hankkeesta laaditaan erilliset yleiskaavat sekä Tervolan	Merkitään tiedoksi.

Tervolan kunta

Sitowise Oy

6.5.2025

Lausunnon esittäjä	Lausunto kokonaisuudessaan	Kaavaluonnoksen muutostarve ja päätteen muu huomioiminen
	Kuoringin että Tornion Vinsanmaan alueille. Tervolan kunnan kaava-alueen pinta-ala on noin 3 300 hehtaaria. Kaavoituksen tavoitteena on mahdollistaa Tervolan kunnan alueelle 19 kokonaiskorkeudeltaan 300 metriä olevan tuulivoimalan ja niihin liittyvien huoltoteiden, maakaapeleiden ja tarvittavien sähköasemien rakentaminen laatimalla MRL 77 a §:n mukainen oikeusvaikutteinen yleiskaava, jota voidaan käyttää suoraan tuulivoimalan rakennusluvan myöntämisen perusteena. Kunnanhallitus on pyytänyt suunnitelmista viranomaislausunnot 21.2.2025 mennessä. Teknisen johtajan päätösehdotus: Teknisellä lautakunnalla ei ole huomautettavaa Kuoringin tuulivoimaosayleiskaavan valmisteluaineistosta. Päätös: Lautakunnan jäsen Tanja Uokkola esitti, että asia jätettäisiin pöydälle. Esitys raukesi kannattamattomana. Lautakunta hyväksyi teknisen johtajan päätösehdotuksen. Tanja Uokkola ilmoitti jättävänsä asiasta eriävän mielipiteen. Eriävä mielipide on toimitettu ennen pöytäkirjan tarkastamista, joten se liitetään pöytäkirjaan. Lisäksi lautakunta keskusteli tuulivoimakaavaehdotusten kehittämistä siten, että otettaisiin huomioon kiinteistövero- ja tasausjärjestelmä, ympäristöluvan tarpeellisuus ja aluevaraukset muihin toimintoihin (esim, laavut, parkkipaikat). Esteellisyys: Seuraavat poistuivat esteellisinä kokouksesta tämän pykälän käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi: kunnanhallituksen edustaja Hanna-Leena Kaasila (maanomistajan läheinen/intressijääviys), varajäsen Taisto Lehtilahti (maanomistaja/osallisuusjääviys) ja varapuheenjohtaja Jorma Vaara (maanomistaja/yhteisöjääviys).	
L11 Tornion kaupunki, 17.2.2025	Esittelijä Kaupunginjohtaja Kujala Jukka Päätösehdotus Tornion kaupungilla ei ole lausuttavaa valmisteluaineistosta. Pöytäkirja tarkastetaan kokouksessa tämän pykälän osalta. Päätös Hyväksyttiin. Kaupunginhallitus § 59 17.02.2025	Merkitään tiedoksi.
L12 Suomen Erillisverkot Oy, 31.1.2025	Viitaten lausuntopyyntöönne 21.1.2025 koskien tuulivoimahanketta Kuorinki Tervolan kunnassa Hankkeella ei ole vaikutusta Suomen Erillisverkot Oy:n Verkkoperaattoripalvelut liiketoimintaan.	Merkitään tiedoksi.

Tervolan kunta

Sitowise Oy

6.5.2025

Lausunnon esittäjä	Lausunto kokonaisuudessaan	Kaavaluonnoksen muutostarve ja päätteen muu huomioiminen
L13 Meri-Lapin Lintutieteellinen Yhdistys Xenus ry, 9.2.2025	Lausunto Kourinki-Vinsanmaan tuulivoimahankkeen YVA-selostukseen (9.2.2025) Meri-Lapin lintutieteellinen yhdistys Xenus ry suosittaa hankkeen osalta vaihtoehdon 0 toteuttamista. Perusteena hankkeen hylkäämiselle esitämme seuraavia linnuston-suojelullisia näkökohtia: • Hankealue sijaitsee Kemijoki-varren päämuuttoväylän pohjoispuolelle. Yhdessä muiden Tervolan ja Tornion alueiden tuulivoimahankkeiden kanssa hanke aiheuttaa estevaikutuksen ja sitä kautta merkittävää muuttoväyliä kapenemista Perämeren pohjukan alueella. • Tuulivoimahankkeen YVA-prosessin aikana ei ole riittävästi perehdytty alueen lukuisten hankkeiden yhteisvaikutukseen lintujen muuttoon. Esim. Vitsakankaan hankkeen selostuksessa tuodaan esiin havainnot piekanan muuttokorkeuksista juuri voimaloiden lapakorkeudella. Lisäksi tiedetään, ja on yhdistyksemme aktiivien toimesta havaittu hanhien muuttavan jotakuinkin samalla korkeudella. Petolintujen, sekä muiden isompien muuttolintujen törmäysmallinnuksia tulee hyödyntää osana hankkeiden yhteisvaikutusten tutkimista. • Merkittävin lintukohde hankealueen läheisyydessä on MAALI-kriteerit täyttävä Haapajärvi, jolla pesii mm. Mustakurkku-uikku, uivelo sekä tukkasotka. Näille pienialaisilla rehevillä järville viihtyville lajeille on tyypillistä pesintäaikainen ravinnonhaku laajemmalla alueella. Pesimäjärvien läheiset tuulivoimalat aiheuttavat törmäysriskin näille luontaisesti matalalla lentäville vesilinnuille. Petolinnuista korkean törmäysriskin lajeja ovat pohjoiseen muuttava ja osin alueella pesivä piekana sekä alueen pikkujärvillä saalistava sääksi. • Hankealueen itäpuoliset peltoalueet, esim. Palonperä, ovat maankuuluja kurkien syysmuuton aikaisia kokoontumisaikaa. Pelloille kerääntyy säännöllisesti satamäärin, kerrallaan jopa toista tuhatta kurkea, jotka vaativat laajan alueen saavuttaakseen muuttokorkeutensa jokilaaksosta erkaantuessaan. Yhdessä muiden alueen hankkeiden kanssa tämän hankkeen tuulivoimalat aiheuttavat merkittävän törmäysriskin tälle lajille, jonka pesimäalueista merkittävin on Perä-Pohjola. Viittaus jälleen yhteisvaikutusten analysoinnin tärkeyteen. • Hankkeen linnustaselvitys antaa kuvan erittäin monipuolisesta pesimälinnustosta alueella. Petolintujen sekä metsäkanojen osalta yhteysviranomaisen toteama perustelussa päätelmässään tehtyjen selvitysten olevan liian suppeita sekä ajallisesti että menetelmällisesti. Kuitenkin alueella havaittujen uhanalaisluokituksessa mukana olevien lintulajien lista pitää sisällään korkean suojelustatuksen omaavia lajeja, esim. viirupöllö, sinisuohaukka, riekko. Erittäin uhanalaisen hömötiaisen kanta todetaan runsaaksi ja löytyy alueelta pesivänä äärimmäisen uhanalainen suokukkin. Huomionarvoisten lajien	Kaavaselostuksen kohdassa 4.6.4. on tuotu esiin, että kaava ei sijoitu valtakunnallisille päämuuttoreille. Vuosien 2021–2022 muutonseurannoissa ei havaittu kovin runsasta muuttoa eikä selkeitä muuttolinjoja.

Tervolan kunta

Sitowise Oy

6.5.2025

Lausunnon esittäjä	Lausunto kokonaisuudessaan	Kaavaluonnoksen muutostarve ja palautteen muu huomioiminen
	sijoittuminen on havainnollistettu kartalle, joka tukee kuvaa monimuotoisuudesta alueella. • Metsäkanalintujen osalta vain yhden vuoden aikana tehdyt soidinpaikkakartoitukset ja laskennat eivät ole riittäviä jo yksistään lajien voimakkaiden kannanvaihteluiden sekä satunnaisvaihtelujen takia. Hankealueen kanalintukan- noista voi muodostaa luotettavan kuvan vain koko alueen kattavalla kartoituslaskennalla, joka tulee toistaa useam- pana vuonna. Sinänsä tieto, että alueella tavattiin kesällä 2022 runsaasti teeriä ja metsoja antaa kuvan merkittä- västä kanalintujen lisääntymisalueesta. • Lintujen muutto- ja pesintäkäyttäytymistä hankealueella analysoitaessa tulisi käyttää apuna myös Tiira-havainto- tietokannan havaintoja pitkältä aikaväliltä. Myös meneil- lään oleva Suomen Lintuatlas-kartoitus antaa laajan ha- vaintoaineiston, joka tukee hankkeiden yhteisvaikutusten selvittämistä. • Sekä hankealueen sisään jäävät, että sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevat pienluontokohteet, esim. letto- suot, puronvarsilehdot ja -korvet, lähteiköt, haavikot ja muut lahoppuutihentymät sekä avokalliot tulee inventoida erityisen tarkasti sekä säilyttää mahdollisimman luonnon- tilaisina sekä mahdollisuuksien mukaan varata niille suo- javyöhykkeitä. • Suunniteltujen tuulivoimaloiden koko, lapojen varjo/ välkevaikutus, niistä irtoava mikromuovi sekä vaihteleva- taajuinen melu ovat kaikki yksinään tai yhteisvaikutus- ltaan tekijöitä, jotka lisäävät luontokatoa alueella. • Yhdessä muiden kaavoitus / YVA -vaiheessa olevien tuulipuistohankkeiden kanssa Kuorinki-Vinsanmaa muo- dostaa yhtenäisen tuulipuistovyöhykkeen aina Tornionjo- elta Kemijoelle saakka ja ylikin. Toteutuessaan tämä mo- notoninen vyöhyke vähentää alueen luonnon monimuotoi- suutta, vaikeuttaa lintujen ja nisäkkäiden luontaista liik- kumista, vaikuttaa alueen pinta- ja pohjaveden vir- tausolosuhteisiin sekä vähentää hiilensidontapinta-alaa. Kansainvälisen epäpoliittisen ja lintujen hyvinvoinnista huolehtivan BirdLife'n (henkilöjäseniä ja tukijoita yli 10 miljoonaa) mukaan tällaiset laajat energiantuotannon aluekokonaisuudet tulisi rakentaa jo olemassa olevan inf- rastruktuurin alueille merkittäville teollisuusalueille sekä liikenneväylien varrelle. • Toteutuessaan Perä-Pohjolan alueen tuulivoimahankkeet vaikeuttavat valtakunnallisen 30% ennallistamisveloit- teen saavuttamista. • Lapin maakuntakaavaan, Peräpohjolan kuntien strategi- oihin, luonnonsuojelullisiin näkökohtiin sekä alueellamme asuvien jokaisen oikeuteen nojaten esitämme, että kun- tien tulee vaalia luonnonympäristöään luontoarvojen sekä alueemme asukkaiden veto- ja pitovoiman säilyttä- miseksi. Kunnan velvollisuus on huolehtia asukkaiden ter- veydestä ja turvallisuudesta sekä turvata	Kaavan suunnittelussa on otettu huomioon selvityksissä tunnistet- tut linnustollisesti ar- vokkaat alueet, jotka on esitetty kartalla kaavaselostuksen kohdassa 4.6.1. Näille alueille ei ole osoitettu rakentamistoimia. Hankkeen suunnitte- lussa on otettu huomi- oon ympäristöministe- riön tuulivoimaraken- tamista koskeva oh- jeisto sekä valtioneu- voston päätös tuuli- voimaloiden meluta- son ohjearvoista.

Tervolan kunta

Sitowise Oy

6.5.2025

Lausunnon esittäjä	Lausunto kokonaisuudessaan	Kaavaluonnoksen muutostarve ja päätteen muu huomioiminen
	maanomistajien, kuntalaisten, yrittäjien sekä luontoharrastajien nautintaoikeudet. MUISTUTUS / MIELIPIDE (16.2.2025) KUORINGIN TUULIVOIMAOSAYLEISKAAVA Tervolan kunta valmistelee osayleiskaavaa Kuoringin alueelle suunniteltua tuulivoimahanketta varten. Kaavoitusta määrittää Alueidenkäyttölaki. Lain mukaan maakunnan suunnitteluun kuuluu alueiden käytön suunnittelua ohjaava maakuntakaava. Siinä esitetään alueiden käytön ja yhdyskuntarakenteen periaatteet ja osoitetaan maakunnan kehittämisen kannalta tarpeellisia alueita. Länsi-Lapin maakuntakaava on hyväksytty 11.9.2015, KHO. Tervolan kunta kuuluu kaava-alueeseen. Maakuntakaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa yleis/osayleiskaavaa. Viranomaisten on suunnitellessaan alueiden käyttöä koskevia toimenpiteitä ja päättäessään niiden toteuttamisesta otettava maakuntakaava huomioon ja pyrittävä edistämään kaavan toteuttamista (alueidenkäyttölaki 32 §). Maakuntakaavalla on siten merkittävät oikeusvaikutukset. Kuoringin tuulivoimahanke ei sisälly Länsi-Lapin maakuntakaavan tuulivoimala-alueisiin eikä tuulivoimatuotannon suunnitteluun soveltuviin alueisiin. Oikeusvaikutteisesta kaavakartasta Kuorinki myös puuttuu. Tervolan Varevaaran tuulivoimalat sijoittuvat maakuntakaavan mukaisesti tuulivoiman hyödyntämiseen parhaiten soveltuviin alueisiin. Lapin-Liiton raportti "Lapin aurinko- ja tuulivoimaselvitys 2023-2024" ei osoita yhtään tuulivoimalaa Tervolan kuntaan. Osayleiskaavaa laadittaessa tätäkään asiaa ei ole otettu huomioon. Mistään pienehköstä tuulivoimala-alueesta ei nyt ole kyse. Kuoringin tuulivoimahankkeen osayleiskaava-alue on 2250 ha ja sinne suunnitellaan 17 maanpinnasta jopa 300 metriä korkeaa tuulivoimalaa. Laadittavana olevan osayleiskaavan merkittävästä poikkeamisesta maakuntakaavasta ei ole perusteltu millään tavoin pätevästi. Kuoringin tuulivoimahanke yhtyy Tervolan ja Tornion rajalla Tornion puolelle suunniteltuun Vinsanmaan (ei maakuntakaavassa) tuulivoimahankkeeseen. Näiden hankkeiden yhteinen ala on 3300 ha. Viranomaiset eivät ole osayleiskaavaa koskeissa toimenpiteissään pyrkineetkään edistämään maakuntakaavan toteuttamista. Koska vireillä oleva Kuoringin tuulivoimaosayleiskaava on Alueidenkäyttölain vastainen, on esitys hylättävä.	Kaava ei ole ristiriidassa voimalla olevan maakuntakaavan kanssa, mikä on kuvattu kaavaselostuksen kohdassa 11.2. Kaavoituksessa on noudatettu maankäyttö- ja rakennuslain (1.1.2025 alkaen Alueidenkäyttölaki) säännöksiä.
L14 Tornionlaakson museo	TERVOLA, KUORINGIN TUULIVOIMAOSAYLEISKAAVA, KAAVAEHDOTUS	

Tervolan kunta

Sitowise Oy

6.5.2025

Lausunnon esittäjä	Lausunto kokonaisuudessaan	Kaavaluonnoksen muutostarve ja palautteen muu huomioiminen
	Tervolan kunta on pyytänyt Tornionlaakson museon lausuntoa Kuoringin tuulivoimaosayleiskaavan kaavaehdotuksesta. Lausuntopyynnön yhteydessä on välitetty linkki kaava-aineistoon, joita ovat muun muassa kuulutus kaavaehdotuksen nähtävillä pidosta (21.1.2025), kaavaehdotus (Sitowise, 10.12.2024), kaavaselostus (11.12.2024) ja vastineet valmisteluaineistosta annettuihin lausuntoihin ja mielipiteisiin (11.12.2024). Tornionlaakson museo on lausunut kaavan vireille tulosta sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 13.2.2022 ja kaavan valmisteluaineistosta 26.7.2024. Osayleiskaava koskee Myrsky Energia Oy:n suunnittelemaa Tervolan kunnan ja Tornion kaupungin alueille sijoittuvaa Kuorinki-Vinsanmaan tuulivoimahanketta. Hankkeesta laaditaan erilliset yleiskaavat sekä Tervolan Kuoringin että Tornion Vinsanmaan alueille. Lausunnolla olevan osayleiskaavan valmisteluaineisto koskee Tervolan kunnan alueelle sijoittuvaa kaava-aluetta. Kuoringin tuulivoimaosayleiskaavaa on laadittu maankäyttö- ja rakennuslain 77 a §:n tarkoittamana oikeusvaikutteisena yleiskaavana. Osayleiskaavaa voidaan käyttää yleiskaavan mukaisten tuulivoimaloiden rakennusluvan myöntämisen perusteena tuulivoimaloiden alueilla (tv-alueilla). <i>Kaavaehdotus</i> Osayleiskaava-alue on osoitettu kaavaehdotuksessa suurimmaksi osaksi maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi (M-1), jonne saa sijoittaa tuulivoimaloita niille erikseen osoitetuille alueille (tv). Tuulivoimaloiden sijoituspaikkoja on osoitettu 19 kappaletta. Lisäksi kaavaehdotuksessa on osoitettu muun muassa luonnonsuojelualuetta (SL), sähkölinjoja ja maakaapeli- reittejä (z), energiahuollon alueita (en), teitä sekä paikallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö (pky). Kaavan valmisteluaineistosta saadun palautteen perusteella on laadittu kaavaehdotus. Valmisteluaineiston nähtävillä olon jälkeen kaavaselostukseen on lisätty kuvaus YVA-menettelystä ja YVA-menettelyn yhteydessä tarkastelluista vaihtoehdoista, tarkennettu ja täydennetty nykytilan kuvauksia, lisätty kulttuuriympäristön kohteita maisema- ja kulttuuriympäristön nykytilan kuvaukseen. Kaavaselostukseen on päivitetty teemakartat, havainnekuvat ja mallinnukset kaavaehdotuksen mukaisella voimalasijoittelulla. Kaava-alueen rajausta on muutettu vastaamaan meluselvityksen perusteella osoitettua 40 dB:n rajaa. Kaavakarttaan on lisätty uuden ohjeellisen voimajohdon linjaus Vinsanmaalta kaava-alueen suurentamisen takia. Voimaloiden sijainteja on muutettu siten, että ne eivät sijoitu moreenimuodostumien ja geologisesti arvokkaiden kohteiden päälle ja että ne sijoittuvat vähintään noin 200 metrin etäisyydelle kuntarajasta. Luonnonsuojelun alueen rajausta ja pohjavesialuetta on laajennettu ja siirretty kaavakartan pohjoisen sähköaseman sijaintia. Kaavakarttaan on	

Tervolan kunta

Sitowise Oy

6.5.2025

Lausunnon esittäjä	Lausunto kokonaisuudessaan	Kaavaluonnoksen muutostarve ja päätteen muu huomioiminen
	lisätty eteläinen sähköaseman vaihtoehtoinen sijainti. Selostuksen mukaan sähköaseman sijainti tarkentuu myöhemmissä suunnitteluvaiheissa mm maaperätutkimusten perusteella. <i>Kaavan vaikutukset maisemaan ja rakennettuun kulttuuriympäristöön</i> Valmisteluaineistosta antamassaan lausunnossa Tornionlaakson museo on tuonut esiin, että lähtöaineisto ja vaikutusten arviointi suhteessa maisemaan ja rakennettuun kulttuuriympäristöön ei ole riittävä sen pohjalla olevien erillisselvitysten ja ympäristövaikutusten arvioinnin puutteellisuuden vuoksi. Lisäksi museon näkemyksen mukaan kaava- tai YVA-selostuksessa ei ollut riittävästi tuotu esiin tai havainnollistettu maisemaan ja kulttuuriympäristöön muiden hankkeiden kanssa syntyviä yhteisvaikutuksia. Kaavaselostuksen mukaan aiemmin YVA-selostuksen liitteenä esitettyjä havainnekuvia on täydennetty ja näkemäalueanalyysiä täydennetty. Kaavaselostuksen näkyvyysalueanalyysikarttaan on lisätty maiseman ja kulttuuriympäristön arvoalueita sekä on laadittu näkyvyysalueanalyysikartat yhteisvaikutuksista. Lisätty on myös muun muassa Tornion yleiskaavan mukaiset paikallisesti merkittävät rakennetun kulttuuriympäristön alueet yhteen. Paikallisesti merkittäviä kohteita ei edelleenkaan ole huomioitu. Kartta on myös havainnollisuuden kannalta heikotasoisen. Kaikista näistä kartoista ja analyyseistä puuttuvat kuitenkin samaan Kuorinki-Vinsanmaan tuulivoimahankkeen ja Kuoringin kaava-alueen välittömään läheisyyteen sijoittuvan Vinsanmaan alueen voimalat. Kaava-aineistosta on poistettu myös kaikki havainnekuvat kaavoitettavan alueen länsipuolelta, muun muassa maakunnallisesti merkittävältä Arpelan kylältä. Kaavan vaikutukset on kaavaselostuksessa kuvailtu vain yleisellä tasolla, mikä ei anna kovinkaan tarkkaa kuvaa mahdollisista vaikutuksista. Kaavaselostuksen maisema-vaikutusten arvioinnin mukaan arvokkaille maisema- tai kulttuuriympäristöalueille ei aiheudu sellaisia vaikutuksia, mikä johtaisi alueiden arvoperusteiden muuttumiseen. Kokonaisuutena vaikutukset maisemaan ja rakennettuun kulttuuriympäristöön on arvioitu kohtalaisen kielteiseksi. Kaavan suhdetta valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteiden kohtaan elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat on edelleen arvioitu vain luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaisiin alueisiin ja ekologiin yhteyksiin, vaikka kaavan suunnitteluun on toisaalla kaavaselostuksessa tunnistettu vaikuttavan myös muun muassa valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvojen turvaamisesta huolehtiminen. <i>Arkeologinen kulttuuriperintö</i> Kaava-alueella on suoritettu arkeologinen inventointi vuonna 2021 (Keski-Pohjanmaan ArkeologiaPalvelu).	Kaavan yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa on kuvattu kaavaselostuksen kohdassa 10.24. Tornion kaupunki ei ole tehnyt päätöksiä Vinsanmaan puolen tuulivoimaloista. Siksi niitä ei ole mallinnettu uudestaan YVA-vaiheen jälkeen.

Tervolan kunta

Sitowise Oy

6.5.2025

Lausunnon esittäjä	Lausunto kokonaisuudessaan	Kaavaluonnoksen muutostarve ja päätteen muu huomioiminen
	Sähkönsiirtoreittien osalta on käytetty Martimo-Kuoringi/Vinsanmaa-Keminmaan sähköasema ja Martimo-Petäjäkosken sähköasema voimajohtolinjausten arkeologista inventointia 2022 sekä Martimo-Vinsamaan sähkölinjan VE3 lisäinventointia 2023 (Keski-Pohjanmaan Arkeologia-Palvelu). Tornionlaakson museon näkemyksen mukaan toteutettu arkeologinen inventointi on riittävä kaavoitettavan tuulivoimala-alueen osalta. Suunnitellulla kaava-alueen rajalla, kuitenkin Tornion Vinsanmaan puolella, sijaitsee mahdollinen muinaisjäänös Vinsanmaa (1000055608). Alueella sijaitsee lisäksi muu kulttuuriperintökohde Lavinjätkä (tunnus muinaisjäänösrekisterissä 1000046027) historiallisen ajan asuinpaikka. Lavinjätkä on osoitettu kaavakartalla paikallisesti merkittävänä rakennettuna kulttuuriympäristönä (pky). Koska kyseessä on muu kulttuuriperintökohde ja jos kaavassa käytetään uuden Katja-asetuksen mukaisia kaavamääräyksiä ja kaavakohteita tulee kaavamääräys muuttaa muotoon <i>Muu arkeologinen kohde, joka ei ole muinaismuistolain nojalla rauhoitettu kiinteä muinaisjäänös</i>. Täsmennetty sanallinen määräys on myös syytä tarkentaa muotoon: <i>(Historiallisen ajan asuinpaikka): Alueella olevat historialliset rakenteet on säilytettävä. Kohdetta koskevasta suunnitelmista tulee neuvotella alueellisen vastuumuseon kanssa</i>. Museon näkemyksen mukaan yleisissä kaavamääräyksissä otettu hyvin huomioon arkeologiset kohteet. Lisäksi museo huomauttaa, että kaavaselostuksessa olevassa lähialueen tuulivoimahankkeita kuvaavassa kartassa (sivu 27) osa Ylitornion kunnan alueella vireillä olevista hankkeista on virheellisesti osoitettu jo kaavoituiksi hankkeiksi. Tornionlaakson museon näkemyksen mukaan kaava-aineistossa ei ole edelleenkaan riittävästi tuotu esiin ja havainnollistettu vaikutuksia maisemaan ja rakennettuun kulttuuriympäristöön. Museo ei yhdy kaavaselostuksessa esitettyyn vaikutusten arviointiin suhteessa maisemaan ja rakennettuihin kulttuuriympäristöihin. Kaavan liitteenä olevien näkyvyysalueanalyysin perusteella on selvästi todettavissa, että hankkeella on merkittäviä vaikutuksia ja yhteisvaikutuksia muiden tuulivoimalahankkeiden kanssa erityisesti maakunnallisesti ja paikallisesti merkittäviin kulttuuriympäristöihin hankealueen lounais- ja länsipuolella. Tämän vuoksi onkin ongelmallista, ettei havainnekuvia ole esitetty kuin Tervolan kunnan puolelta, eivätkä	Muutetaan kaavakartan merkitä pky muotoon: "ark: Muu arkeologinen kohde, joka ei ole muinaismuistolain nojalla rauhoitettu kiinteä muinaisjäänös" ja siihen kaavamääräys muotoon "Historiallisen ajan asuinpaikka. Alueella olevat historialliset rakenteet on säilytettävä. Kohdetta koskevasta suunnitelmista tulee neuvotella alueellisen vastuumuseon kanssa." Korjataan kaavaselostuksen karttaan (kuva 3.4.) Ylitornion Harjukorven, Pietinvaaran ja Kontiovaaran tuulivoimahankkeet luokkaan Kaavoitus aloitettu. Hankkeen YVA-selostuksessa on tuotu perusteellisesti esiin hankkeen maisema ja kulttuuriympäristö ja arvioitu hankkeen vaikutukset niihin. Kaavaselostuksen liitteenä on erillinen raportti havainnekuvista. Kaavaselostuksen kohdassa 4.2. on

Tervolan kunta

Sitowise Oy

6.5.2025

Lausunnon esittäjä	Lausunto kokonaisuudessaan	Kaavaluonnoksen muutostarve ja palautteen muu huomioiminen
	Vinsanmaan tuulivoimalat ole mukana yhteisvaikutusten arvioinnissa. Tornionlaakson museon näkemyksen mukaan selvitysten ja arvioinnin puutteiden vuoksi kaava ei vielä täytä MRL 77b § tuulivoimarakentamista koskevan yleiskaavan erityisiä sisältövaatimuksia.	tuotu esiin kaavan vaikutusalueen maisema ja kulttuuriympäristö vaikutusten arvioinnin kannalta riittävällä tavalla ja kaavaselostuksen kohdassa 10.4. on kuvattu maisemaan ja rakennettuun kulttuuriympäristöön kohdistuvat vaikutukset. Kaavaselostuksen kohdassa 10.24.3. on kuvattu maisemaan kohdistuvia yhteisvaikutuksia muiden hankkeiden kanssa. Kaavassa on riittävällä tavalla selvitetty maiseman ja kulttuuriympäristön nykytila ja arvioitu vaikutukset niihin, ja kaava täyttää AKL 77 b § mukaiset tuulivoimayleiskaavan erityiset sisältövaatimukset.

Mielipiteet

Mielipiteen esittäjä	Sisältö	Kommentit
M01 Yksityinen henkilö, 18.2.2025	Kuoringin tuulivoimahanke tuulivoimaosayleiskaava ehdotusvaihe Kaavaehdotuksen esittelytilaisuudessa (4.2.2025) Tervolan kunnanjohtaja toteaa kunnan käsittelevän kuntalaisten mielipiteitä vain mikäli näkee sen tarpeelliseksi, muutoin kysymyksiin vastaa konsultti. Muistutan Tervolan kuntaa, että konsultti ajaa hankkeeseen ryhtyvän etuja ja hyvän hallintotavan mukaan kunta kuntalaisten etuja. Kunta ei voi ulkoistaa laissa säädettyjä velvollisuuksiaan konsultille. Olen aiemmissa mielipiteissäni esitellyt hankkeen haittoja ja esittänyt haittoihin liittyvien tutkimusten/kokemusten huolellista keräämistä ja tarkastelua sekä negatiivisten ulkoisvaikutusten rahallisten arvioiden esittämistä osana hankkeen suunnittelua. Tervolan kunta on toistuvasti jättänyt mielipiteeni ja esitetyt haittojen ehkäisemiskeinot huomioimatta. Päinvastoin hankkeen etenemisen myötä voimalaitosten määrät ja haitat ovat kasvaneet. Muistutan, että hallintolaissa (§31) säädetään kuntaa koskevasta selvityselvällisyydestä selvitysten	Kaava on laadittu noudattaen Maankäyttö- ja rakennuslain sekä 1.1.2025 voimaan tulleen alueidenkäyttölain säännöksiä. Hankkeen vaikutukset on kuvattu kaavaselostuksessa ja myös ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa, josta ELY-keskus on antanut perustellun päätelmän. Kaikkiin kaavan valmisteluvaiheessa annettuihin mielipiteisiin ja kaavaehdotuksesta saatuihin muistutuksiin on annettu

Tervolan kunta

Sitowise Oy

6.5.2025

Mielipiteen esittäjä	Sisältö	Kommentit
	riittävyys ja paikkansapitävyys takaamiseksi. Vastuu on kunnalla. Muistutan, että suunnittelualue ei ole maakuntakaavassa todettu tuulivoimaan soveltuvaksi alueeksi. Alue ei sisällä lapintuulivoimaselvitykseen, joka on tehty vain potentiaalisille tuulivoimalle soveltuvilla alueilla. Alue sijoittuu liian lähelle asutusta ja vapaa-ajan asuntoja. Ehdotuksen selvitykset ovat riittämättömät, eivätkä ne takaa laissa vaadittua terveellistä ja turvallista asuinympäristöä. Tutkimusten mukaan tuulivoimaloiden suojaetäisyyksien tulisi kasvaa haittavaikutusten kasvun myötä voimalaitoskoon ja määrän mukaan. Tervolan kunta ei ole käsitellyt selkeästi haittoja pienentävää vaihtoehtoa, jota YVA-viranomainen lausunnossaan on esittänyt: ”Yhteysviranomainen on lausunnossaan YVA-ohjelmasta pitänyt tärkeänä, että hankkeella on erilaisia vaihtoehtoja vaikutusten vertailun mahdollistamiseksi. 25 voimalaa ei ole selkeästi vähemmän kuin maksimina esitetty 28.” Kaavaselostuksessa todetaan, että terveysvaikutuksia ei ole vaikka tutkimuksia terveysvaikutuksista ei ole juurikaan käsitelty. Samoin todetaan virheellisesti ettei hankkeella ole vaikutuksista kiinteistöjen arvoihin. Esitetyt tiedot ovat puutteelliset, eivätkä riitä kaavan päätöksenteon pohjaksi. Hankkeesta on ehdotusvaiheessa jätetty pois Vinsan voimalat, eikä yhteisvaikutuksia ole arvioitu. Myrsky Oy:n palkkaaman konsultin esittämä aineisto on valikoivasti hanketta puoltavaa. Tämä ei ole objektiivista, perusteellista eikä vastuullista toimintaa. Huolellisesti tehdyssä selvityksessä voidaan esittää myös näkökulmia, jotka eivät ole hanketta puoltavia. Nyt puolueettomasti valittujen tutkimusten välinen dialogi puuttuu. Mielipiteesäni 8.12.2022 olen esittänyt perusteellisten ja huolellisten selvitysten tekemistä ulkoisvaikutusten haitoista sekä haittojen arvottamista. Vastineessa (OAS vastine s.16-17) todetaan harhaanjohtavasti selvitetävän YVA:ssa. Näin ei ole tehty. Arpelassa 13.6.2024 Myrsky Oy:n palkkaama konsultti ristiriitaisesti toteaa, että nämä ei kuulu YVA-selostuksen sisältöön. Osa haitoista on paikallisesti merkittäviä, haitat myös kumuloituvat. Haittojen yhteisvaikutusten kumuloitumista ei ole lainkaan arvioitu. Osa hankkeen haitoista on merkittäviä, erityisesti Korpijärven osalta. Tämän vahvistaa myös hankkeeseen ryhtyvä (Myrsky Oy) Arpelassa 14.11.2024. Muistutan, että paikallisesti vaikuttavien merkittävien	vastineet. Kun näin on toimitettu MRL:n ja AKL:n säännösten mukaisesti, täyttyvät myös hallintolain 31 § mukaiset vaatimukset selvittämismäärästä. Kaava ei ole ristiriidassa voimalla olevan maakuntakaavan kanssa, mikä on kuvattu kaavaselostuksen kohdassa 11.2. Hankkeen ja kaavan suunnittelussa on otettu huomioon ympäristöministeriön tuulivoimaloiden suunnittelua koskeva ohjeistus sekä valtioneuvoston tuulivoimamelua koskevat ohjeistukset, millä on varmistettu, että hanke ei aiheuta kohtuutonta haittaa eikä terveysvaikutuksia. Täydennetään kaavaselostuksen kohtaan 10.13.4. seuraava teksti: Korpijärven länsirannalle tuulivoimalat näkyvät järven takaa lähimmillään noin 3 kilometrin etäisyydeltä, mikä muuttaa länsirannalla maisemaa merkittävästi. Tämä voi heikentää länsirannalla sijaitsevien asuin- tai lomarakennusten kysyntää ja myyntihintoja. OAS:n vastineen mukaisesti hankkeen vaikutukset on arvioitu YVA-selostuksessa. Täydennetään kaavaselostuksen kohtaan 10.13.4. vaikutuksia Korpijärven länsirannassa (ks. edeltävä vastine)

Tervolan kunta

Sitowise Oy

6.5.2025

Mielipiteen esittäjä	Sisältö	Kommentit
	haittojen tapausten ja määrän selvitysvelvollisuus sekä ehkäisy on kunnalla (Hallintolaki §31). Muistutan, että YVA-selostus ei täytä riittäviä selvityksiä tapauksissa, joissa merkittävää haittaa esiintyy. Ehdotuksia toimiksi, joilla ehkäistään haittoja ei ole esitetty. Ehdotuksia paikallisesti vaikuttaviin merkittäviin haitallisiin ympäristövaikutuksiin liittyvistä seurantajärjestelyistä ei esitetä. [VNa ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (277/2017) 4 § 10 ja § 11]. YVA-selostuksessa todetaan että merkittäviä haittoja voi yksittäistapauksissa esiintyä. Nämä tapaukset on selvittämättä. YVA:ssa todetaan ettei kokonaisuudessaan arvioiden haitat eivät ole merkittäviä. YVA on yhteinen Tornion ja Tervolan alueille, joka on kokonaisuudessaan varsin mittava (n. 2941 km²). Haittojen arviointi kokonaisuudessaan on päättäjien harhaanjohtamista. Hankkeen myötä on selvinnyt, että myös YVA-viranomaisen kehotukset voidaan haluttaessa sivuuttaa. Täten YVA-viranomainen ei voi varmistaa terveellisen ja turvallisen ympäristön toteutumista, sillä laki antaa varsin paljon tulkinnanvaraa ja ympäristöministeriön ohjeistukset joustovaraa. Vastuu jää kunnille ja sen päättäjille. Alla esimerkki YVA-viranomaisen kehotuksen käsittelemättä jättämisestä: "Yhteysviranomainen kehottaa hankkeesta vastaavaa ottamaan hankkeen suunnittelussa huomioon myös voimaloiden etäisyyden lisäämisen asutuksesta, etenkin läheisistä kylistä, hankkeen haitallisia vaikutuksia lieventävänä keinona. YVA-selostuksessa voi olla tarpeen esittää matalampien voimaloiden vaihtoehto. Tuulivoimaloiden korkeuden pienentämisellä ja tutkaohjausjärjestelmän käytöllä etenkin näkyvyyttä ja muita haitallisia maisemavaikutuksia lieventävänä ja viihtyisyyttä lisäävänä keinona voi olla suuri merkitys ihmisiin kohdistuvien haittojen lieventämiskeinona. (LAPELY/1871/2022, s.69)." Hankkeen esittelytilaisuudessa Arpelassa 13.6.2024 ylitarkastaja Hannu Raasakka vahvistaa, että tällaisia keskusteluja ei hankkeeseen ryhtyvän kanssa ole käyty. Myrsky Oy ei tiedostanut saaneensa kyseistä kehotusta, vaikka se kirjallisena on annettu. Myrsky Oy sen sijaan esittää täysin vastakohtaisesti uuden vaihtoehdon, jossa voimaloita ja haittoja lisätään. YVA:ssa todetaan ilman tarkempia perusteluja, etteivät haitat lisäännä merkittävästi. Näin kevyesti perustellaan nykyinen voitot maksimoiva teknis-taloudellinen vaihtoehto, joka maksimoi koi-tuvat haitat. Voimaloiden lisääminen tuo voimalat lähemmäs asukkaita, eikä suunnittelussa ole huomioitu voimaloiden etäisyyden lisäämistä asutukseen tai voimaloiden välille. Hankkeeseen ryhtyvän taustalla vaikuttava rahoittaja (CIP) haluaa maksimoida hankkeidensa tuoton kaikilla mahdollisilla keinoilla. Lakien jälkeensä jääneisyys on yksi syy investointien kanavoitumiselle Suomeen. Tuulivoimahankkeissa otetaan yhteiskunnan kannettavaksi turhia	Ks. Hallintolain 31 § koskeva vastine alussa. Hankkeen YVA-menettelystä ELY-keskus on antanut perustellun päätelmän, jonka mukaan YVA-selostus täyttää YVA-lain vaikutusten arvioinnille asettamat vaatimukset. Kaava-selostuksessa on kuvattu kaavan vaikutukset. Kaavaselostuksen kohdassa 10.15. "Ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen kohdistuvat vaikutukset" on kuvattu myös terveysvaikutuksia. Hankkeella ei arvioida olevan vaikutuksia terveyteen. Hankkeen suunnittelussa on otettu huomioon ympäristöministeriön tuulivoimarakentamista koskeva ohjeisto sekä valtioneuvoston päätös tuulivoimaloiden melutason ohjearvoista. Melutason ohjearvot alituvat selvästi, asuin- ja lomarakennusten kohdalla. Tuulivoimaloiden etäisyys asutukseen ja loma-asutukseen on selvästi yli 2 kilometriä.

Tervolan kunta

Sitowise Oy

6.5.2025

Mielipiteen esittäjä	Sisältö	Kommentit
	riskejä, kuten aiemmin mm. kaivoishankkeissa. Tervolan kunnan ei kannata uhrata luontoa, elinympäristöä ja asukkaidensa hyvinvointia pääomasijoittajien voittojen maksimoimiseksi. Nämä terveys -ja hyvinvointipalvelujen kustannusten nousuriskit aiheutuvat tutkituista ja tutkimattomista terveysvaikutuksista. Hanke sekä Myrsky Oy:n joustamaton ja läpinäkyvätön tapa viedä sitä eteenpäin vaikuttavat jo tällä hetkellä ihmisten hyvinvointiin. Ihmiset ovat aiheellisesti huolissaan oman terveytensä ja elinympäristönsä puolesta Tervolan kunnan tulee palauttaa kaavaehdotus jatkokesittelyyn, jossa esitetään YVA yhteysviranomaisen esittämä haittoja pienentävä vähempien ja matalampien voimaloiden vaihtoehto. Kaavaan tulee asettaa haittoja pienentäviä vaatimuksia: 1. Voimaloiden sijoittaminen etäämmäksi rakennuksista mukaan lukien vapaa-ajan asunnot. Jo 2,5 km etäisyys pienentää kunnalle aiheutuvia valituksia ja kustannuksia. ks. tutkimus (4). Keminmaassa keskustellaan 3 km etäisyysvaatimuksesta, joka olisi selkeästi haittoja pienentävä. Tarve on havaittu myös eduskunnassa (5) lakialoite 20.9.2024 TPA 48/2024 vp. Korpijärven osalta voimaloita 10,11,15,18 tulee siirtää kauemmaksi. Tämä vaikuttaa sekä meluun että maisemaan. Etäisyyden lisääminen vaikuttaa myös kiinteistöjen arvon alenemisen pienentymiseen. 2. Voimaloiden kokonaiskorkeuden alentaminen, alkupe- räiseen 230/260 metrin korkeuteen.	Hankkeen suunnittelussa on otettu huomioon ympäristöministeriön tuulivoimarakentamista koskeva ohjeisto sekä valtioneuvoston päätös tuulivoimaloiden melutason ohjearvoista. Melutason ohjearvot alituvat selvästi, asuin- ja lomarakennusten kohdalla. Lähin tuulivoimala sijoittuu 2,3 km päähän Korpijärven itäpuolen lähimmästä asuin- tai lomarakennuksesta. Tällä etäisyydellä tuulivoimalat eivät aiheuta meluhaittaa. Täydennetään kaavaselostuksen kohtaan 10.13.4. seuraava teksti: Korpijärven länsirannalle tuulivoimalat näkyvät järven takaa lähimmillään noin 3 kilometrin etäisyydeltä, mikä muuttaa länsirannalla maisemaa merkittävästi. Tämä voi heikentää länsirannalla sijaitsevien asuin- tai lomarakennusten kysyntää ja myyntihintoja. Kaavassa varaudutaan nykyisiä voimaloita korkeampiin voimaloihin, koska korkeat voimalat

Tervolan kunta

Sitowise Oy

6.5.2025

Mielipiteen esittäjä	Sisältö	Kommentit
	3. Voimaloiden määrän vähentäminen (turvallisten etäisyyksien lisäyksen vaatimalle tasolle). Tuulivoimaloiden välisen etäisyyden huomioiminen. Esitutkimus (3): Viisi kertaa roottorin halkaisija on eräiden maiden ohjeistus ja Suomen tuuliolosuhteet huomioon ottaen kuitenkin myös liian lyhyt välimatka kahden suuren tuulivoimalan välillä. Australiassa New South Walesin osavaltion tuulivoimarakentamisen oppaassa on jo vuonna 2002 ohjeistettu, että tuulen suuntaan rinnakkaisissa tuulivoimaloissa välimatkan pitää olla vähintään 5 x roottorin halkaisija lavan kärkeä lavan kärkeen ja tuulen suuntaan peräkkäisissä voimaloissa 8 x roottorin halkaisija. Suomen tuuliolosuhteissa, joissa tuulen suunta vaihtelee 360 astetta, tulisi edellä mainitun australialaisen ohjeen mukaan kaikissa tapauksissa noudattaa tuulivoimaloiden välisenä minimietäisyytenä siten kahdeksan kertaa roottorin halkaisija (ks. viite 3). Tämä turvamarginaali ei nykyisissä suunnitelmissa täyty. 4. Voimaloita ei tulisi sijoittaa ympäristöään selvästi korkeammille maastonkohdille, jossa voimalan koko korostuu entisestään. Voimalat 19,13,1 sijaitsevat vastoin määräyksiä ympäristöään korkeammalla. Rakenteita ei tule suunnitella sijoitettavaksi maisemallisesti aroille paikoille, kuten kapeisiin niemen kärkeen ja kannaksille sekä rantamaisemaa hallitsevien kumpareiden huipulle. 5. Melupäästön takuuarvorajan laskeminen alle 109,8 dB(A) (Lähimpien voimaloiden osalta). 6. Kapeakaistaisen melun mallinnusriskin huomiointi lisämarginaali, 5 dB(A).	tuottavat enemmän sähköä millä on myönteinen ilmasto-vaikutus. Voimalat sijaitsevat riittävän kaukana asuin- tai lomarakennuksista. Voimaloidensijoittelussa ja välimatkassa toisiinsa on otettu huomioon sähköntuotanto. Sähköntuotannon takia voimalat on pyritty sijoittamaan mahdollisimman hyväntuulisiin kohtiin. Voimalat sijoittuvat peitteiseen metsään, eivätkä ne sijoitu maisemallisesti aroille kohdille. Voimaloiden etäisyys asuin- tai lomarakennuksiin on niin pitkä, että melutason ohjearvot alittuvat selvästi melumallinnuksessa käytetyillä lähtömelun tasoilla. Toitettavat voimalat eivät saa olla meluisampia kuin mitä mallinnuksessa on käytetty. Melumallinnukset on laadittu Ympäristöministeriön melumallinnusohjeen mukaisesti. Tuulivoimaloista lähtevä ääni ei ole sellaista kapeakaistaista melua, joka edellyttäisi 5 dB:n lisäystä lähtömeluun. Sellaista melua olisi esimerkiksi paalutuskoneen

Tervolan kunta

Sitowise Oy

6.5.2025

Mielipiteen esittäjä	Sisältö	Kommentit
	7. Automaattisen tutkajärjestelmän käyttö. 8. Näkyvyysanturivaatimus, joka ohjaa lentoestevalojen kirkkautta. Tervolan kaavaehdotuksessa on kyse uudesta laajemmasta maksimaalista talousteknisestä vaihtoehdosta. Ehdotus samalla maksimoi myös negatiiviset ulkoisvaikutukset. Myrsky Oy:n konsultti esittää, että hankkeen paisuttamisella ei ole merkittävää haittoja lisäävää vaikutusta, olen tästä eri mieltä. Haittojen ollessa paikoin merkittäviä jo alkuperäisissä YVA vaihtoehdoissa, jokainen lisätty tuulivoimala lisää haittaa. Kaavaehdotuksesta seuraavassa eriteltyine haittoineen aiheutuu MRL 39 § mukaista kohutuontta haittaa, eikä MRL 39 § 5 täyty. Erityisesti on huomioitava, että seuraavaksi esiteltyjen haittojen kumulatiivista yhteisvaikutusta ei ole hankkeen osalta millään lailla arvioitu. Tervolan kunnan tulee esittää selvitys haittojen yhteisvaikutuksesta. Muistutan että selvitysten tekemisestä vastaa kunta (Hallintolaki §31). Haitat eriteltynä perusteluineen: 1. Melu- ja terveysvaikutukset (todennäköisesti merkittävä haitta) Riskin aiheuttavat hankealueen läheisyys ja epäselvät melututkimukset. Keskusteluissa hankkeen konsultti tarkentaa, että hankealueen läheisyydessä voimalat aiheuttavat kuultavaa mekaanista ääntä. YVA-selvityksessä todetaan että herkimvät yksilöt voivat kokea tuulivoimalasta aiheutuvan äänen häiritsevän unta (Hongisto 2014). Tervolan ehdotuksesta on jätetty pois Vinsan osuus, tuulimyllyjen määrä vaikuttaa melurasitukseen kokonaisuudessaan. Muistutan, että kyseessä on tuulivoimayleiskaava, jonka tarkoituksena on mahdollistaa rakennusluvan myöntäminen, joten selvitysten tulisi olla mahdollisimman tarkat ja yksityiskohtaiset sekä kohdistua tarvittavissa määrin muun muassa asuin- ja elinympäristöjen laatunäkökohtiin (HE 141/2010). Terveysvaikutusten osalta YVA ei tarjoa dialogia eri näkökulmia omaavien tutkimusten välillä. Tutkimustieto on pääosin tuulivoimateollisuuden tilaamaa. Muutakin tietoa on kyllä helposti saatavilla, mutta Myrsky Oy ei sitä halua	juntan aiheuttama ääni. Hankkeesta vastaava selvittää Traficommin kantaa siihen, voiko hankkeessa käyttää lentotutkaa, joka sytyttää lentoestevalot, jos lentokone lähestyy aluetta. Kaavaselostuksen kohdassa 11.4. on tuotu esiin, että kaava ottaa huomioon AKL 39 § mukaiset yleiskaavan sisältövaatimukset. Kohdassa 11.4. esiin tuodut asiat perustuvat kaavaselostuksen kohdassa 10 esitettyihin kaavan vaikutuksiin. Kaavan yhteisvaikutukset on kuvattu kaavaselostuksen kohdassa 10.24. Hallintolain 31 § osalta ks. alussa oleva vastine. Melumallinnus on laadittu ympäristöministeriön melumallinnusohjeen mukaisesti. Tuulivoimaloiden etäisyys asutukseen ja loma-asutukseen on niin suuri, että valtioneuvoston melutason ohjearvo 40 dB alittuu hyvin selvästi kaikkien asuin- ja lomarakennusten kohdalla. Tuulivoimalat eivät aiheuta terveyshaittoja (kaavaselostuksen kohta 10.15) Täydennetään kohtaan 10.1. tietoja

Tervolan kunta

Sitowise Oy

6.5.2025

Mielipiteen esittäjä	Sisältö	Kommentit
	esittää. Esim. katsaus tutkimuksista tuulivoiman haitallisista vaikutuksista (1) tarjoaa listan tutkimuksista ja toteaa mm: tuulivoiman hallitsematon lisääminen ilman riittävää tutkimustietoa merkitsee suuren riskin ottamista ihmisten terveyden kustannuksella. Tuulivoimaloiden infraääni ja terveys puolestaan toteaa (2): Hankkeessa ei saatu näyttöä tuulivoimaloiden infraäänen terveysvaikutuksista. Se että haittoja ei ole löydetty ei tarkoita, että niitä ei ole. Vaarana on haitoista kärsivien asukkaiden leimaaminen. Oli kyse tuulivoiman suorista haitoista tai ei kyse on kuntalaisten hyvinvoinnista, joista päätöksentekijöillä on vastuu. Pyydän Tervolan kuntaa perehtymään huolellisesti esitetyt tutkimuksen loppuraporttiin (3), joka tuo esiin melumallinnuksen keskeisiä puutteita ja jonka Myrsky Oy on sivuuttanut. Edellä mainitussa todetaan mm.: Tuulivoimamelu, kuten muukin ympäristömelu, taipuu kuitenkin aina kylmemmän ilman suuntaan. Päiväaikaan tuulivoimalan säteilemä ääni taipuu tavallisesti ylöspäin, koska ilman lämpötila tavallisesti pienenee ylöspäin mentäessä. Yöaikana tilanne on erityisesti syyskesällä, syksyllä ja talvella toinen eli lämpötila maan pinnalla on alhaisempi kuin ylemmänä. Tällaisessa inversiotilanteessa myös tuulivoimalan säteilemä ääni kaartuu alaspäin ja voi olla maanpinnan lähellä olennaisesti voimakkaampaa kuin päiväsaikaan. Tuulivoimaloiden melu voidaan tällöin kokea erityisen häiritseväksi, koska se voi vaikeuttaa tuulivoimaloiden melulle altistuvien asukkaiden nukahtamista. Tutkimuksessa todetaan myös: On myös selvää, että Suomen lainsäädännön mukaiset ulko- ja sisämelun tasot eivät riitä takaamaan sitä, että tuulivoimaloiden melua ei koettaisi häiritseväksi tai että se ei olisi terveydelle haitallista sisätiloissa. Ulkomelutasojen osalta ympäristöministeriön aiemman ohjeistuksen mukainen yöaikainen loma-asuntojen melutason enimmäisarvo 35 dB(A) olisi sen sijaan ollut ilmeisen oikean suuntainen sallittu melutaso arvioitaessa tuulivoimaloiden aiheuttamaa meluhaittaan ulkomelutason perusteella myös taajama-alueella. Muistutan, että tälle 35-40 dB(A) alueelle jää ehdotuksessa asuinrakennuksia. Tutkimukset osoittavat, ettei Myrsky Oy voi taata ettei voimaloista syntyisi kapeakaistaista melua, jonka syntyminen vaatii suurempien marginaalien käyttöä. Melumallinnuksen lähtötiedot ovat ympäristöministeriön ohjeessa varsin vapaasti valittavissa, joten lähtöarvoja säätämällä saadaan haluttuja tuloksia. Mallinnuksesta käytetään Vestaksen V172 7.2 MW voimalan lähtötietoja. Ohjearvojen alitus ei tarkoita että haittaa ei muodostu. Arvoina käytetään tuulennopeutta 8 m/s mitattuna 10 metrin korkeudelta, usein tuulee kovemmin. Tuulen nopeudella puolestaan on merkittävä vaikutus melun syntymiseen. 300 m korkeat tuulivoimalat hyödyntävät tuuliolosuhteita tehokkaammin ja tuottavat ääntä useammin kuin pienemmät voimalat. 50 vuoden aikana tuuliolosuhteet voivat muuttua, kovatuulisia päiviä voi ilmastonmuutoksen myötä esiintyä enemmän. Melumallinnuksesta ei selviä kuinka usein	tuulivoimaloista lähtevästä infraäänestä ja se, että tuulivoimaloiden äänenpainetasoilla sillä ei ole vaikutusta ihmisiin. Täydennetään kaava- selostuksen kohtaan 10.1. seuraava teksti: Melumallinnuksessa on käytetty tuulivoimavalmistajan kyseiselle mallille ilmoittamaa lähtömelutasoa. Kaavaluonnosvaiheessa melumallinnuksessa käytettiin Vestaksen V172-mallille ilmoittamia lähtömeluarvoja, jotka olivat 0,9 dB alhaisempia kuin kaavaehdotusvaiheessa. Kaavaehdotuksen melumallinnuksessa on käytetty Vestaksen

Tervolan kunta

Sitowise Oy

6.5.2025

Mielipiteen esittäjä	Sisältö	Kommentit
	melutasot vuodenaikana ylittyvät. MRL 24 §:n mukaan alueidenkäytön suunnittelussa on huolehdittava mm. va- rautumisesta sään ääri-ilmiöihin ja ilmastomuutoksen vaikutuksiin. Muistutan, että uusien voimalatyyp- pien ris- kinä on jälkikäteen ylöspäin päivittyvät meluarvot. Ehd- oksessa esitetyssä mallinnuksessa tuulivoimalan meluar- voa on nostettu 0.9dB(A). Mallinnus sisältää epävarmuuk- sia eikä sen puutteista johtuen takaa meluarvojen alittu- mista käytännössä. Tästä on käytännön näyttöjä useilla paikkakunnilla. Korpijärvi on rauhallinen järvi, jossa mm. perämoottorien käyttö on rajattu yhteisellä sopimuksella. Melumallinuk- sessa, jossa on mukana myös Vinsan voimalat koko järvi sisältyy 35-40 dB(A) vyöhykkeelle. Hankkeen myötä me- kaaninen ääni (melu) tuodaan uutena Korpijärvelle, mikä haittaa merkittävästi virkistyskäyttöä. Nykytilanteessa merkittävimpiä alueen äänimaiseman muodostajia ovat luonnonäänet, jollin tuulivoimaloista kuultu ääni koetaan kielteisempänä. Korpijärven (etelärannan) kiinteistöjen melurasitus jää epäselväksi. Näille on esteetön etenemis- tie äänelle. Laskenta tehdään DSO 1284 mukaisesti, jossa oletetaan sellaiset rakenteiden ääneneristävyystasot, jotka eivät toteudu olemassa olevassa rakennuskannassa. Ei voida vaatia, että kiinteistönomistajat joutuvat hank- keen myötä parantamaan kiinteistöjensä ääneneristä- vyyttä. Tuulivoimaloiden melusta aiheutuu merkittävää haittaa, sillä vapaa-ajan asunnolla aikaa vietetään pää- sääntöisesti ulkona luonnon äänistä ja rauhasta nauttien. Tutkimus meluhaittojen kokemisesta (4) osoittaa että meluhaittojen kokemista ehkäistäisiin tehokkaasti sijoitta- malla voimalat > 2,5 km etäisyydelle rakennuksista. Täl- löin melua ei kokenut häiritseväksi 95-98% vastaajista. Asumisterveysasetuksen 245/2015 12 § 3 toimenpidera- jat tulevat suurella todennäköisyydellä ylittymään, nykyi- nen rakennuskannan ikä ja loma-asuntojen äänieristys- taso sekä mallinnuksen puutteet huomioiden. Huomioita- vaa on, että vapaa-ajan asunnoilla pidetään kesäaikana ikkunoita yöaikaan auki. Tällöin äänet kantautuvat entistä selvemmin sisätiloihin. Melun haitatessa unta, tulee siitä kustannuksia myös yhteiskunnalle. Kuoringin hanke on myös kokoluokaltaan suurempi kuin tutkimuskohteen hankkeet. Tämän kokoluokan voimaloilla rakennetusta näin suuresta voimalaitosalueesta ei vielä ole kokemuk- sia, tällöin kunnan tulee olla erityisen huolellinen selvitys- ten suhteen. Vestas ilmoittaa sivuillaan että ensimmäiset toimitukset V172 7.2 MW voimaloille toteutuvat vuoden 2025 aikana. (6). Asumisterveysasetuksessa mainitaan: yöaikainen (klo 22–7) musiikkimelu tai muu vastaava mahdollisesti uni- häiriötä aiheuttava melu, joka erottuu selvästi taustame- lusta, ei saa ylittää 25 dB yhden tunnin keskiäänitasona LAeq,1h (klo 22–7) mitattuna niissä tiloissa, jotka on tar- koitettu nukkumiseen. Tuulivoimaloiden melu voidaan rin- nastaa musiikkimeluun. Suomessa hankkeita koskeva lainsäädäntö laahaa perässä. Päättäjät ottavat turhaa ris- kiä, jos hyväksyvät melumallinnuksen sellaisenaan.	päivittämää V172- mallin lähtömelua, joka on 0,9 dB korke- ampi (107,8 dB, johon on lisätty melumallin- nuksessa kahden de- sibelin epävarmuus- marginaali). Korpijärven kohdalla tuulivoimaloiden me- lutaso on selvästi alle ohjearvon 40 dB. Pie- nitaajuisen sisämelun taso asuin- ja lomara- kennuksissa on sel- västi alle STM:n asu- misterveysasetuksen toimenpiderajan. Las- kelmat on esitetty kaavaselostuksen liit- teenä olevassa melu- selvityksessä. Pienitaajuisen sisäme- lun taso asuin- ja lo- marakennuksissa on selvästi alle STM:n asumisterveysasetuk- sen toimenpiderajan.

Tervolan kunta

Sitowise Oy

6.5.2025

Mielipiteen esittäjä	Sisältö	Kommentit
	Viimeaikainen tutkimus osoittaa että lainsäätämät melurajat eivät takaa terveellistä ja turvallista ympäristöä. Jos toimintaa joudutaan myöhemmin rajoittamaan voi kunta joutua korvaamaan menetettyä tuotantoa. Tällä hetkellä hanke ei ole ympäristöluvanvarainen, joten vaikuttaminen jälkikäteen on vaikeaa. Merkittävät haitat sekä mahdolliset valitukset voidaan välttää vaatimalla kaavassa riittäviä etäisyyksiä ja turvamarginaaleja. Melu- ja terveysvaikutuksista aiheutuu todennäköisesti merkittävä haittaa mikä vaatii tarkempia selvityksiä. Haitan suuruutta ei puutteellisen selvityksen vuoksi voida kunnolla arvioida. 2. Merkittävä negatiivinen vaikutus asumiskiinteistöjen hintoihin Tutkimus vaikutuksesta kiinteistöjen hintoihin on ei päde hankkeeseen. Tutkimus ei ole puolueeton tilaajana toimii Suomen Tuulivoimayhdistys. Tutkimusaineistoon on kerätty ajanjaksolta 2013 –2021 kaikki kiinteistökaupat noin 10 km etäisyydellä kunnan merkittävimmistä tuulivoimalaitosalueista. Kauppakohteet ovat pääosin yli viiden (5) kilometrin päässä voimalaitosalueista. Tilastoista puuttuvat kokonaan kohteet joiden kauppa on jäänyt tekemättä voimalaitosten haittojen takia. Lisäksi asuinkiinteistökauppojen ajankohtia on verrattu tuulivoiman käyttöönotto-ajankohtiin (hinta on jo laskenut) sekä valtakunnalliseen hintatasoon. YVA:ssa todetaan, että vaikutus voi olla kuitenkin erittäin suuri yksittäiselle ihmiselle, vaikka vaikutus ihmisiin ja yhteisöihin kokonaisuutena olisi kohtalainen tai jopa vähäinen (YVA-selostus s.222). Nämä kohteet tulee identifioida. Korpijärven rannalla reilun kahden kilometrin päässä tuotantoalueelta sijaitsee useita loma-asuntoja. Erityisesti järven länsirannalla on näkyvyys useisiin tuulivoimaloihin. Tämä voi heikentää vuokrattavien lomamökkien houkuttelevuutta (YVA-selostus s.234). Kuvista ja videosoitteesta havainnollistuu selkeästi että Korpijärven kiinteistöjen arvonalennus tulee olemaan merkittävä. Tervolan kunta on jättänyt esittämättä puolueettoman tiedon kaavaselostuksesta toistuvista pyynnöistä huolimatta. Olen lisäksi pyytänyt mielipiteissäni 8.12.2022 tunnistettujen negatiivisten ulkoisvaikutusten rahamäärien arvioiden esittämistä osana osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa. Mielipiteeni on jätetty huomioimatta.	Laskelmat on esitetty kaavaselostuksen liitteenä olevassa melu-selvityksessä. Melumallinnus on laadittu ympäristöministeriön melumallinnusohjeen mukaisesti. Tuulivoimaloiden etäisyys asutukseen ja loma-asutukseen on niin suuri, että valtioneuvoston melutason ohjearvo 40 dB alittuu hyvin selvästi kaikkien asuin- ja lomarakennusten kohdalla. Tuulivoimalat eivät aiheuta terveyshaittoja (kaavaselostuksen kohta 10.15) Tuulivoimapaikkakunnille tehty toteutuneisiin kauppahintoihin perustuva tutkimus osoitti, että tuulivoimalat eivät vaikuttaneet näiden paikkakuntien asuin- tai lomakiinteistöjen hintoihin. Yksittäistapauksissa vaikutusta kiinteistöjen kysyntään ja hintoihin voi olla, jos läheisyydessä ovat tuulivoimalat näkyvät suurina vesistön takaa. Täydennetään kaavaselostuksen kohtaan 10.13.4. seuraava teksti: Korpijärven länsirannalle tuulivoimalat näkyvät järven takaa noin 3 kilometrin etäisyydeltä, mikä muuttaa länsirannalla maisemaa merkittävästi. Tämä voi heikentää länsirannalla sijaitsevien asuin- tai

Tervolan kunta

Sitowise Oy

6.5.2025

Mielipiteen esittäjä	Sisältö	Kommentit
	Toisin kuin kaavaselostuksessa virheellisesti todetaan vaihtoehtoiset tutkimukset osoittavat, että tuulivoimalaitosalueet voivat laskea asuntojen hintoja maaseudulla merkittävästi. Suurin vaikuttava tekijä on voimaloiden etäisyys. Hankkeella on merkittävä negatiivinen vaikutus lähialueiden kiinteistöjen arvoon. 3. Merkittävät maisemavaikutukset Maisemakuvan ja maiseman luonteen muutos on suurinta lähialueen (2–6 km) avoimille kylä- ja viljelyalueille. Voimalat ovat maisemakuvassa hallitsevia ja muuttavat pienipiirteisen maiseman mittasuhteita (YVA-selostus s18.). Voimalat muuttavat paikallisesti maisemaa etelän Korpijärven kohdalla, vaikutus on kokonaisuudessa konsultin arvioissa (Kohtalainen kielteinen vaikutus) (YVA-selvitys s.398). Arviot ovat ristiriidassa selvityksen sivun toteaman kanssa. Kyläalueille ja pihapiireihin, joihin näkyy selkeästi useampi voimala tai voimalat hahmottuvat yhtenäisenä kokonaisuutena, vaikutukset maisemakuvaan ovat suuria. (YVA-selostus s.130). Merkittävää haittaa kärsivien alueiden osalta on haitan arvio jätetty tekemättä. YVA:ssa todetaan, että maiseman ja kulttuuriympäristön luonteen ja laadun muutokset voivat olla merkittäviä tuulivoimaloiden visuaalisten vaikutusten seurauksena (YVA-selostus s.117). Korpijärven, Isosaaren ja Kaisajoen kyläalueilla osa pihapiireistä sijaitsee avoimemmalla alueella viljelyalueiden ympäröiminä tai vesistön rannalla. Näiltä alueilta voimalat ovat selvästi havaittavissa peltoaukeiden ja järvenselän takana puiden latvuston yläpuolella (YVA Kuva 14.10 ja Kuva 14.11). Kuvat (YVA 14.10. ja 14.11.) havainnollistavat hyvin liian lähelle rakennettavien 300 m korkeiden voimaloiden dominoivan vaikutuksen maisemakuvassa. Kuvista puuttuu oleellinen häiritsevä elementti, joka on tuulivoimaloiden jatkuva liike. Liike tekee luonnonmaiseman rauhattomaksi. Liikettä havainnollistettiin 14.11.2024 Arpelassa esitetyllä videosovitteella, josta haittavaikutuksen suuruus selkenee paremmin kuin staatistisesta kuvasta. Mikäli hanke toteutuu, Korpijärvelle tyypillisen peilityynen järven rauha on poissa, tuulimyllyt hallitsevat maisemaa jatkuvalla liikkeellä ja tuulimyllyjen valojen peilatussa järven pinnasta. Tuulivoimalat muuttavat luonnonmaiseman teollisuusalueeksi. Kesällä keskiyön aurinko jää voimaloiden taakse. Talvella tuulivoimaloiden valot peittävät tähti-taivasta, jonka tarkastelu on yksi nykyisen valosaasteet-toman ympäristön virkistymiskeinoista. Haittaa aiheutuu kiinteistön omistajien lisäksi muille, jotka käyttävät järveä virkistytymiseen. Merkittävää haittaa tulee pienentää käyttämällä alkuperäistä voimalaitoskokoa sekä välttämällä voimaloiden sijoittamista korkeimmille kohdille. Voimalaitoskoot esitetään (10.06.2024) hankkeeseen ryhtyvän (Myrsky Oy) (230 m) sivuilla. Nykyisissä ehdotuksissa on sovitettu alkuperäisten 230 metriä korkeiden voimaloiden tilalle 300 m voimalat ja esitetään, että haitassa ei	lomarakennusten kysyntää ja myyntihin-toja. Täydennetään kaava-selostuksen kohtaan 10.4.2 "Maisemavai-kutusten arviointi" seuraava teksti: Kor-pijärvelle on lähim-mästä tuulivoimalasta matkaa 2,6 kilomet-riä. Voimalat näkyvät järven länsirannalle noin 3 kilometrin etäi-syydeltä. Voimalat muuttavat merkittä-västi järven yli näky-vää maisemaa ja mai-semavaikutus järven länsirannalla on mer-kittävä.

Tervolan kunta

Sitowise Oy

6.5.2025

Mielipiteen esittäjä	Sisältö	Kommentit
	ole muutoksia. Myös tuulivoimaloiden lukumäärä vaikuttaa maisemaan. Korpijärvellä kaikki tuulimyllyt ovat havaittavissa. Hankkeen etenemisen myötä myös voimaloiden määrää on kasvatettu mikä lisää hankkeen haittavaiikutuksia. Arpelassa 14.11.2024 hankkeen konsultti (Timo Huhtinen) antaa lausunnon, että Korpijärven osalta haittavaikutus on merkittävä. Tämä koskee myös muita vastaavia avoimia alueita hankkeen läheisyydessä. Maininta puuttuu kaavaselostuksesta. MRL 10 a 77 b § 2 ei täyty. Tulee esittää pienempien voimaloiden vaihtoehto, jossa voimaloita on selkeästi vähemmän. Tuulivoimarakentamista suoraan ohjaavassa yleiskaavaa laadittaessa tulee ottaa erityisesti huomioon tuulivoimaloiden sopeutuminen maisemaan ja muuhun ympäristöön MRL 10 a 77 b. Kaavaehdotus on kaavamääräysten vastainen. Maisemallisesti herkillä alueilla kuten jokien ja järvien rannoilla on vältettävä muutosta. Korpijärvellä ja muilla avoimilla alueilla maisemavaikutuksista aiheutuva haitta on merkittävä. 4. Lentoestevaloista aiheutuvat merkittävät haittavaikutukset Lentoestevalojen vaikutukset ovat merkittävimmät voimaloiden lähivyöhykkeellä kohteissa ja alueilla, joissa voimalat näkyvät maisemakuvassa selvästi (YVA-selvitys s.142). Valojen näkyminen voi myös lisätä tuulivoimaloista aiheutuvien visuaalisten vaikutusten voimakkuutta ja tuulivoimaloiden havaittavuutta maisemassa eri tarkasteluajankohtina (YVA-selvitys s.114). Lentoestevalot muodostavat ympäristöön uuden, selvästi havaittavan valonlähteen ja korostavat voimaloiden havaittavuutta etenkin pimeän ja hämärän aikaan selkeällä säällä. Lentoestevalojen vaikutukset maisemakuvaan vähenee etäisyyden kasvaessa. Nykyisessä ehdotuksessa voimalat ovat sijoitettu lähimmillään 2 km päähän, johon valot näkyvät häiritsevästi toisin kuin kaavaselostuksessa virheellisesti todetaan. Kaavassa tulee vaatia automaattisia tutkaan perustuvia lentoestevaloja ja/tai vaihtoehtoisesti ehkäistä vaikutukset rakentamalla voimalat riittävän kauas asutuksesta. Hankkeeseen ryhtyvän tulee hankkia lausunto pyytämistä Traficomilta, jolloin kaavassa voidaan velvoittaa järjestelmän käyttöä. Lisäksi voimalat tulee varustaa näkyvyysanturilla, joka mittaa vallitsevaa meteorologista näkyvyyttä ja ohjaa sen mukaan lentoestevalojen kirkkautta. Lento-estevalojen aiheuttaman haitan suuruutta tulee arvioida korpijärven havaintopisteestä (Liite 4.4). Korpijärvellä ja muilla avoimilla alueilla lentoestevaloista aiheutuva haitta on merkittävä. 5. Välkevaikutukset Tuulivoimalat, jotka aiheuttavat välkevaikutuksia tulee varustaa flicker control järjestelmillä. Mikäli arviot välkevaikutuksista pitävät paikkansa tuotantotappoihin tällä ei ole merkittävää vaikutusta, sen sijaan haittoja voidaan ehkäistä tehokkaasti. Välkevaikutuksia tuulivoimalan lähellä rajoittaa puusto, mutta avoimilla alueilla tätä rajoitusta ei ole. Hankkeeseen ryhtyvän tulee mallintaa aiheuttaako Korpijärvellä tuulivoimaloiden taakse laskeva aurinko välke tai sen kaltaisia haittaa.	Hankkeesta vastaava selvittää Traficomilta kantaa siihen, voiko hankkeessa käyttää lentotutkaa, joka sytyttää lentoestevalot, jos lentokone lähestyy aluetta. Tuulivoimaloiden lavat eivät aiheuta välkettä Korpijärven kohdalla. Etäisyys lähimpään voimalaan on noin 2,6 km. Tuolla etäisyydellä pyörivät lavat eivät peitä aurinkoa,

Tervolan kunta

Sitowise Oy

6.5.2025

Mielipiteen esittäjä	Sisältö	Kommentit
	6. Virkistys- ja marjastusmaastojen pilaaminen Tutkimuksissa todetaan, että tuulivoimaloista voi irrota haitallisia aineita, jotka päätyvät luontoon ja mm. marjoihin. Jos terveysriskin haluaa mitätöidä, joutuvat marjastajat etsimään tähän tarkoitukseen uudet maastot. Tuulivoimalaitosalueella marjastaminen tai muu virkistäytyminen ei ole mielekäästä melunkaan vuoksi. Lisäksi talvella voimaloiden lavoista voi irrota jäätä. Yhteenveto ja kysymykset: Lait ja asetukset eivät takaa terveellistä ja turvallista asuinympäristöä. Melumallinnusten puutteiden vuoksi melua on useissa tapauksissa syntynyt vaikka mallinnusten mukaan niin ei pitänyt käydä. YVA-selostus on ristiriitainen ja hankkeeseen ryhtyvän (Myrsky Oy) konsultin esittämän tieto yksipuolista hanketta puoltavaa. Viimeisimpiä terveyshaittojen tutkimuksia ei ole tuotu esille, riski jää kunnalle ja asukkaille. Muistutan, että kunnan tulee varmistaa selvitysten oikeellisuus ja riittävyys (hallintolaki §31), eikä se voi velvollisuuttaan ulkoistaa hanketta ajalle konsultille. Pyydän, että uusimpiin tutkimuksiin ja selvityksiin perehdytään ihmisten terveys huomioon ottaen, jottei asiaan tarvitse palata myöhemmin jolloin asioihin puuttuminen on erittäin vaikeaa. Nyt voidaan huolellisilla selvityksillä ja riittävillä turvamarginaaleilla varmistaa, että kunnan ja kuntalaisten ei myöhemmin tarvitse alkaa taistelemaan tuulivoimayhtiön kanssa, jonka taustalla vaikuttaa miljardivarallisuuksia hallinnoiva rahoittaja. Huomautan, että Myrsky Oy:llä ei ole toiminnassa olevia tuulivoimaloita,	joten ne eivät silloin voi aiheuttaa väkettä. Tuulivoimaloiden lapojen pinnoitteena käytettävästä epoksista irtoaa pintaa eli mikromuovia vuodessa noin 150 g /voimala. Määrä on hyvin pieni eikä sillä ole vaikutuksia luontoon tai marjoihin. Esimerkiksi yhden henkilöauton renkaista irtoaa 15000 km ajon aikana noin 1000 g mikromuovia. Hankkeen ja kaavan suunnittelussa on otettu huomioon ympäristöministeriön tuulivoimaloiden suunnittelua koskeva ohjeistus sekä valtioneuvoston tuulivoimamelua koskevat ohjeistukset, millä on varmistettu, että hanke ei aiheuta kohtuutonta haittaa ei terveysvaikutuksia. Kaava on laadittu noudattaen Maankäyttö- ja rakennuslain sekä 1.1.2025 voimaan tulleen alueidenkäyttölain säännöksiä. Hankkeen vaikutukset on kuvattu kaavaselostuksessa ja myös ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa, josta ELY-keskus on antanut perustellun päätelmän. Kaikkiin kaavan valmisteluvaiheessa annettuihin mielipiteisiin ja kaavaehdotuksesta saatuihin muistutuksiin on annettu vastineet. Kun näin on toimitettu MRL:n ja AKL:n säännösten mukaisesti, täyttyvät myös hallintolain 31 §

Tervolan kunta

Sitowise Oy

6.5.2025

Mielipiteen esittäjä	Sisältö	Kommentit
	joten toiminnan vastuullisuudesta ei ole käytännössä näyttöjä. YVA-selostuksessa todetaan harhaanjohtavasti, että kokonaisuutena haitat eivät ole merkittäviä. Toisaalta todetaan, että yksittäistapauksissa tämä ei päde. Yksittäistapausten lukumäärää ei ole selvitetty. Lähialueiden asukkaille aiheutuu todennäköisesti merkittäviä haittoja. Tapaukset tulee eritellä ja haittavaikutukset minimoida sekä korvausten määrä arvioida tasapuolisen kohtelun varmistamiseksi, ennen kaavan vahvistamista. Myrsky Oy toteaa (4.2.2025) että hanketta pyritään kiirehtimään. Muistutan päättäjiä, että kiirehtiminen kunnallisessa päätöksenteossa mielipiteiden ja muistutusten käsittelemättä jättämällä voi aiheuttaa turhia kustannuksia yhteiskunnalle valitusprosessien myötä. Muistutan lisäksi, että kunnilla on lakiin perustuva velvollisuus edistää yhdenvertaisuutta. Kaavaehdotus asettaa kuntalaiset/asianomaiset eriarvoiseen asemaan. Pyydän Tervolan kunnalta kirjallista vastinetta. Mikäli kaavaehdotus etenee hyväksymisvaiheeseen mahdollisen kaavan hyväksymispäätöksen muutoksenhakuohjeineen postitse sekä sähköpostilla. Pyydän lisäksi kuntaa otta- maan yhteyttä muutoksenhaun avustamisessa. Pyydän kuntaa kiinnittämään erityistä huomiota vastauksen sisältöön ja perusteluihin. Tähän mennessä on esitetty viittauksia aineistoihin, jotka eivät ole vastanneet esitettyihin kysymyksiin. Pelkkä yleisviittaus aineistoon tai hankkeeseen ryhtyvän konsultin toteamus toiminnasta lakien ja asetusten mukaan ei ole riittävä vastine. Tämä osoittaa, että Tervolan kunta ei ole perehtynyt esitettyihin kysymyksiin ja tutkimuksiin. Vastauksessa Tervolan kunnan tulee ottaa kantaa siihen, että miksi halutaan aiheuttaa kohtuutonta haittaa siirtämällä hankkeen riskit maksimaalisena kuntalaisille ja riskeeraten kuntalaisten terveys. Tuulivoima-alueeksi soveltuvalla alueella voidaan haittoja minimoida vaatimalla kaavassa kysymyksissäni esitetyjä haittoja minimoivia määräyksiä. Muistutan, että Myrsky Oy:n intresseissä on voiton maksimointi ja kunnan rooli on turvata kuntalaisten etu määräämällä kaavassa haittoja vähentävien ratkaisujen toteuttamiseen. Vastineessa pyydän esittämään missä kohtaa kunnallista päätöksentekoa ja milloin (ts. millä esityslistalla) alla esitetty kysymykset tullaan esittelemään ja käsittelemään. Pyydän vastauksessa myös erittelemään toimet, joilla esitettyjä haittoja pienennetään ja listaamaan ne ehdotetut rajoitukset, jotka kaavassa tullaan vaatimaan. Vastaamisen helpottamiseksi esitän kysymykset eriteltynä seuraavaksi. Odotan kysymyksiin Tervolan kunnalta päätöksiä ja tutkimuksiin pohjautuvia perusteltuja vastauksia. Mikäli kysymyksissä on epäselvyyksiä, tarkennan niitä mielelläni.	mukaiset vaatimukset selvittämisvelvollisuudesta. Kaavan vaikutukset on kuvattu kaava-selostuksen luvussa 10. Valtuuston tekemästä kaavan hyväksymispäätöksestä voi valittaa hallinto-oikeuteen. Esitettyihin muistutuksiin on vastattu tässä kaavaehdotuksen vastineessa.
M02 Yksityinen henkilö, 12.7.2024	Kannanotto Kansalaisena olen tullut yliajetuksi. Minulla on lain takaama oikeus vaikuttaa elinympäristöä koskeviin	Kaavan ja YVAn laadinnan yhteydessä on

Tervolan kunta

Sitowise Oy

6.5.2025

Mielipiteen esittäjä	Sisältö	Kommentit
	päätöksiin. Keskustelu ongelmista ja haitoista on oltava avointa. 4. Helmikuuta Tervolassa pidetyssä keskustelutilaisuudessa etäyhteys lopetettiin tunnin jälkeen. Haluttiinko etäihmiset tietoisesti sulkea tiedotus ja keskustelutilaisuudesta, jota jatkettiin paikan päällä? Tämä ei ole kansalaisten tasa-arvoista kohtelemista! Paikalla olevalla oli isommat mahdollisuudet vaikuttaa kuin minulla etäyhteydellä olevalla kansalaisella. Maankäyttö- ja rakennusasetus 7 § sanotaan, että valtakunnallisten aluekäyttötavoitteiden valmistelu tulee järjestää niin, että luodaan edellytykset asiasta käytävälle julkiselle keskustelulle ja vuorovaikutukselle. Kansalaisia ei saa myöskään asettaa eriarvoiseen asemaan. Peruslaki 6§ ihmiset ovat yhdenvertaisia; ketään ei saa asettaa ilman hyväksyttävää perustetta eri asemaan mm. mielipiteen perusteella. Mitään perusteita ei annettu etäyhteys katkaisuus. Arvoisat päättäjät, Teitä velvoittaa hallintolaki, 6:s luku asian selvittäminen ja asianosaisen kuuleminen, 31 § selvittämisvelvollisuus. Viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset. Katson teidän laiminlyönneen tämän velvollisuuden. Hankkeeseen ryhtyvät te päättäjänä, ette halua tunnustaa todellisia haittoja ja ryhtyä tehokkaisiin toimiin niiden estämiseksi. Konsultti esittelee haitat hanketta puoltavaksi, näihin laskelmiin täytyy suhtautua puolueettomasti ja kriittisesti sekä kuunnella kaikkia osapuolia. Esittää myös vastineita epäkohtiin.	pidetty useita vuorovaikutustilaisuuksia, joissa on ollut mahdollisuus keskusteluun ja mielipiteiden kertomiseen. Mahdollisuus kirjalliseen palautteeseen on ollut kaavaluonnoksesta, ja nyt kaavaehdotuksesta on tehty kirjallinen muistutus. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet päättää valtioneuvosto, eikä tällä kaavalla ole mitään tekemistä niiden valmisteluun kanssa. Kaavoituksessa on noudatettu maankäyttö- ja rakennuslain (1.1.2025 alkaen Alueidenkäyttölaki) säännöksiä, jolloin kaikilla osallisilla on ollut mahdollisuus ottaa kantaa kaavaan sen valmisteluvaiheessa. Kaava on laadittu noudattaen Maankäyttö- ja rakennuslain sekä 1.1.2025 voimaan tulleen alueidenkäyttölain säännöksiä. Hankkeen vaikutukset on kuvattu kaavaselostuksessa ja myös ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa, josta ELY-keskus on antanut perustellun päätelmän. Kaikkiin kaavan valmisteluvaiheessa annettuihin mielipiteisiin ja kaavaehdotuksesta saatuihin muistutuksiin on annettu vastineet. Kun näin on toimitettu MRL:n ja AKL:n säännösten mukaisesti, täytyvät myös hallintolain 31 § mukaiset vaatimukset

Tervolan kunta

Sitowise Oy

6.5.2025

Mielipiteen esittäjä	Sisältö	Kommentit
	Pyydän teitä katsomaan Myrsky Oy:n tuottaman videosovituksen Kuorinki-Vinsanmaan tuulivoimalahankeesta erityisesti Korpijärven havainnointipisteestä, joka esiteltiin 14.11.2024 Arpelassa pidetyssä tilaisuudessa. Tätä videota ei esitetty Tervolan tiedotustilaisuudessa. ELY-keskus lausunnossaan on vaatinut parempaa haittavaikutusten visualisoinnista. Video hyvin havainnollisesti merkitävän näköhaitan Korpijärven havainnointipisteestä. Kuorinki - Vinsamaanyhteishankkeelle on tehty yhteinen YVA-selostus. Tervolassa pidetyssä yleisötilaisuudessa haittavaikutuksia ei esitelty Tornion puolella sijaitsevista havainnointipisteistä! Haittavaikutukset eivät pysähdy kunnanrajalle. Kaunisteltiin ja esiteltiin haittavaikutuksia vain siltä osin kuten ne hanketta puoltavat. Rehellistä ja aidosti puolueetonta ei tällainen menettelytapa ole. „Green deal in a green place!“ Onko oikein ja pitkäkantoisesti järkevä päätös tuottaa ns. „vihreää sähköä“, rakentamalla voimalaitoksia keskelle koskemattomaa luontoa? Päättäjien tavoitteena pitäisi olla yhteiskunnan siirtyminen ekologisesti kestäväan talouteen, joka ei samalla heikennä luonnon monimuotoisuutta. Kuorinki rakennusalueella on luonnonsuojelualueita ja se sijaitsee virkistyskäyttöalueen välittömässä läheisyydessä. Länsi-Lapin maakuntakaavan mukaan Kuoringin tuulivoimalahankealue ei ole tuulivoimaan parhaiten soveltuva alue. Paremmiin soveltuville alueille investointi on kannattavampaa. Miksi siis rakentaa tälle alueelle? Jos päättäjänä tahdotte olla tekemässä aidosti vihreän energiantuotamisen tehokasta ja taloudellista sijoittamista, minimoiden samalla ympäristöhaitat, silloin tulee ehdottomasti huomioida ja priorisoida tuulivoimalle parhaiten soveltuvat alueet. Minusta näyttää siltä, että tuulivoimalakaavoittaminen ja sen ohjaaminen ei ole kokonaisuudessaan minkään tahon `hallussa`. Kukaan ei tunnu valvovan ja pyrkivän Lapin läänin tai edes oman kunnan alueella keskitettyihin ratkaisuihin. Kuka valvoo kaikkien hankkeiden yhteisvaikutusta (30 km säteellä yhteensä 15 hanketta, jossa suunnitellaan jopa 350 myllyä)? Tärkeää on riittävästi tarkastella maisemavaikutuksia kokonaisuutena. Huomioitava on Kuorinkin – ja Visanmaan yhteishankkeena. Tuulivoima-alueilla on oltava hyvät tuuliolosuhteet ja tuulivoimalat tulee olla helposti liitettävästi jo olemassa olevaan sähköverkkoon ja tiestöön. Lähtökohtaisesti on väärin, että maanomistajat pyytävät Myrsky Oy:tä selvittämään voiko heidän mailleen rakentaa tuulivoimaloita (tämä todettiin tiedotustilaisuudessa). Lähtökohtana rakentamiseen Vinsanmaan alueelle oli maanomistajien taloudellinen interesti, eikä parhaat tuuliolosuhteet ja alueen muukin soveltuvuus. Tuulivoimala toimii täydellä teholla tuulennopeuden ollessa noin 12–14 m/s. Tuotantoalueen keskimääräinen tuulen nopeus todetaan olevan 7,6m/s. Helppoa liitettävyyttä sähköverkkoon ei	selvittämisvelvollisuudesta. Kaavan vaikutukset on kuvattu kaava-selostuksen luvussa 10. Täydennetään kaava-selostuksen kohtaan 10.13.4. seuraava teksti: Korpijärven länsirannalle tuulivoimalat näkyvät järven takaa lähimmillään noin 3 kilometrin etäisyydeltä, mikä muuttaa länsirannalla maisemaa merkittävästi. Siirretään voimalaa 5 ja uutta tietä kauemmas Natura-alueesta, millä varmistetaan, että hanke ei aiheuta merkittäviä vaikutuksia Natura-alueen luontoarvoihin. Kaava ei ole ristiriidassa voimalla olevan maakuntakaavan kanssa, mikä on kuvattu kaavaselostuksen kohdassa 11.2. Yhteisvaikutuksia on arvioitu kaavaselostuksen kohdassa 10.23. Kaava-alue soveltuu myös tuulisuuden puolesta tuulivoimantuotantoon. Hankkeen sähkönsiirto on kuvattu

Tervolan kunta

Sitowise Oy

6.5.2025

Mielipiteen esittäjä	Sisältö	Kommentit
	myöskään ole, sillä sähkönsiirtoon joudutaan investoimaan uusi n. 20 km pituinen ilmajohto. Päättäjät olette vastuussa siitä, että luontotuhot ja vaikutus ihmisten elinolosuhteisiin minimoidaan. Mielestäni on hyvin erikoista, että tuulivoimahankkeiden kaavoitukseen ei suhtauduta samalla vakavuudella kuin teollisuuden kaavoitukseen. Oikea paikka tuulivoimaloille on teollisuusalueet ja isojen teiden varret lähelle käyttäjiä, sekä olemassa olevaa infrastruktuuria hyödyntäen, ei erämaissa, kuten Korpijärven koskemattoman luonnon läheisyydessä vain 2 - 3km päässä loma-asutuksesta. Stressin lisääntyminen on jo itsessään terveysvaikutus. Elän pelossa, että tuulivoimaloiden tuhoavan mökkini maiseman ja rauhan. Sehän on todettu aiheelliseksi, sillä kiistatonta on että Kuorinki toteutuessa aiheuttaa merkittävää näkö- ja meluhaittaa Korpijärven kyläalueelle. Hiljaisessa luonnossa voimaloiden äänet, väike ja yöllä lennonestevalot häiritsevät helposti. Minusta tavallisesta kansalaisesta tuntuu siltä, että on kiire päästä rakentamaan. Ympäristövaikutuksia ei kunolla selvitetä ja neutraalisti esitetä eikä mahdollisia ongelmia tuoda selkeästi esiin. Tämä synnyttää vahvaa epäluottamusta. Luottamus kasvaisi, kun aidosti te arvoisat päättäjät kuuntelette asukkaita ja otatte heidän huolensa hankkeen suunnittelussa huomioon. Viranomaisen vaatimus vaihtoehtoista Yhteysviranomaisena toimiva Lapin ELY-keskus on perustellussa päätelmässä kiinnittänyt huomiota esitettyjen vaihtoehtojen niukkuuteen ja edellyttänyt, että hankkeen – molempien hankkeiden! - yleiskaavoituksessa esitetään vaihtoehtoja, joissa voimaloita on selkeästi vähemmän ja kauempana asutuksesta, erityisesti hankkeeseen lähikylästä. Hankkeeseen ryhtyvä ei ole esittänyt vaihtoehtoja. Päättäjien on vaadittava vaihtoehtoja ja muutoksia kaavaan ELY:n vaatimuksien täyttämiseksi. Kaavehdotus ei siis täytä yhteysviranomaisen vaatimusta jo yksin siitä syystä sitä ei voida hyväksyä. Alunperin Kuoringin kaavassa on esitetty enintään 17 tuulimyllyn rakentaminen. Nyt esitetään 19 tuulimyllyn kaavaa. Minkä vuoksi myllyjen määrää on lisätty? ELY-keskus on vaatinut vaihtoehtoja, joissa on vähemmän tuulimyllyjä. Koska YVA on tehty yhteisesti kummallekin hankkeelle. Ei voi toimia näin, että Vinsanmaassa vähennetään myllyjä ja samalla lisätään vähennetyt myllyt Kuoringin hankkeeseen! Haittavaikutukset (melu-, maisema- ja valovälkevaikutus) ovat Korpijärven osalta merkittävät. Vaikka YVA-menettelyssä käytetään erillaisia raja- ja ohjeisarvoja haittavaikutusten laskemiseksi, käytännössä voimaloita ollaan tässä hankkeessa rakentamassa hiljaiseen luonnon tilaan, se tarkoittaa kaikkien haittavaikutuksien lisääntymistä tässä ympäristössä. Massiiviset tuulivoimalat näkyvät ja kuuluvat kauas. Omistamastamme kiinteistöstämme on suora näköyhteys Kuorinkiin suunniteltavaan teollisuuspuistoon.	kaavaselostuksen kohdassa 7.2. Hankkeen ja kaavan suunnittelussa on otettu huomioon ympäristöministeriön tuulivoimaloiden suunnittelua koskeva ohjeistus sekä valtioneuvoston tuulivoimamelua koskevat ohjeistukset, millä on varmistettu, että hanke ei aiheuta kohtuutonta haittaa. Kaavan vaikutukset on kuvattu kaavaselostuksen luvussa 10. Kaavaratkaisua hiottiin kaavaehdotukseen YVA-selostuksesta annetun perustellun päätelmän pohjalta. Täydennetään kaavaselostuksen kohtaan 10.13.4. seuraava teksti: Korpijärven länsirannalle tuulivoimalat näkyvät järven takaa lähimmillään noin 3 kilometrin etäisyydeltä, mikä

Mielipiteen esittäjä	Sisältö	Kommentit
	Arvio kaavaehdotuksen vaikutuksista Länsi-Lapin maakuntakaavassa on Korpijärvi merkitty kehitettäväksi kyläalueeksi AT-2, joka sijaitsee 1,5 – 3 km etäisyydellä hankealueesta. Järvialue toimii virkistys- ja uimapaikkana ja siellä on merkittävä asuin- ja loma-rakennuskeskittymä. Maisemallisesti herkällä alueella, johon Korpijärvi kiistatta rantoineen kuuluu, on suunnittelu toteutettava niin, että maiseman ominaispiirteet huomioidaan, sekä suuret muutokset täytyy välttää (huomioitava suunnittelumääräys). Kaavan toteutuessa ei se täytä Korpijärven luonnollisen maiseman vaalimista. Sunnittelumääräys ehto ei siis täyty Korpijärvenalueen osalta. Havainnekuvassa (10.14.) – tätä havainne kuvaa ei esitelty tilaisuudessa - on todettu hankeella olevan merkittäviä vaikutuksia maisemaan eli suunniteltu kaava ei välttä suuria muutoksia toisin sanoen suuria muutoksia voidaan odottaa tapahtuvaksi. Voidaan-kin todeta, että tuulivoimalat hallitsevat maisemakuvaa. Dominanssi häviää usein vasta 7 km etäisyydeltä (päte matalampiin myllyihin, kuin tässä hankkeessa suunnittel-tavat, Weckman 2006, s.10). Visuaalinen maisemavaikutus Visuaalinen vaikutusalue säätekijöiden lisäksi rakennel-mien havaittavuuteen vaikuttavat selvimmin etäisyys, voimaloiden koko, lukumäärä ja sijoittelu. Voimaloiden visuaaliset vaikutusvyöhykkeet ovat: • Lähialue 0-5 km tuulivoimalat hallitsevat maisemaa • Välialue 5-10 km tuulivoimalat näkyvät selvästi, mutta niiden kokoa on vaikea mieltää ilman hahmot-tamista helpottavia rakennuksia tai muita maamerk-kejä Yllä olevassa taulukossa, jonka Lapinliitto on julkaissut, todetaan, että visuaalinen haittavaikutus vähenee vasta kun etäisyys voimaloihin on yli 5 km. Kaavaehdotusta ei voida hyväksyä koska on selvää, että syntyy merkittävä visuaalinen haitta (havainnekuvassa 10.14. ja videoso-vite, Korpijärven havainnointi piste). Vaadin minimietäisyyttä asutukseen kymmenen kertaa voimaloiden pyyhkäisykorkeus (300m x 10), tällöin	muuttaa länsirannalla maisemaa merkittä-västi. Tuulivoimaloiden lavat eivät aiheuta välkettä Korpijärven kohdalla. Etäisyys lähimpään voimalaan on noin 2,6 km. Tuolla etäisyy-dellä pyörivät lavat ei-vät peitä aurinkoa, jo-ten ne eivät silloin voi aiheuttaa välkettä. Tuolla etäisyydellä tuulivoimaloiden ääni on huomattavasti al-haisempi kuin oh-jearvo 40 dB. Täydennetään kaava-selostuksen kohtaan 10.13.4. seuraava teksti: Korpijärven länsirannalle tuulivoi-malat näkyvät järven takaa lähimmillään noin 3 kilometrin etäi-syydeltä, mikä muut-taa länsirannalla mai-semaa merkittävästi. Hankkeen ja kaavan suunnittelussa on

Mielipiteen esittäjä	Sisältö	Kommentit
	huomioidaan myös voimaloiden kasvava koko (suunniteltu 300 m, 10MW). Tällä hetkellä minimietäisyys ja raja sekä ohjeavot ovat huomattavasti pienemmille myllyille. Erityisesti melurasituksen osalta on perusteltua epäillä, jopa odottaa kohtuuttoman rasituksen syntymistä Naapurilaki (26/1920) 17§. Viranomaisen voi rajoittaa käytännössä ja vaikuttaa todellisten haittojen vähentämiseen vain ympäristöluvan kautta. Ympäristöluvalla tuulivoimaloille saadaan asetettua seuranta – ja raportointivelvollisuus liittyen tuulivoimaloiden todennäköisiin ohjeavoylityksiin. Minietäisyys voimaloiden välille Ajotteko määritellä yksittäisten voimaloiden välille minimietäisyydet Kuoringin kaavaehdotuksessa? Tutkimukset osoittavat, että melua aiheutuu lisää, kun voimalat sijoitetaan liian lähelle toisiaan. Keskinäinen sijainti tuulivoimala alueella vaikuttaa olennaisesti melunpäästön suuruuteen (välimatka voimaloiden välillä, määrätään Australian tuulivoimala rakennusoppaassa 5 x roottorin halkaisija). Viranomaisen toteaa lausunnossaan, että ihmisiin kohdistuvia vaikutuksia on pyrittävä lieventämään tehokkaasti. Hankeeseen ryhtyvä ei ole esittänyt tehokkaita lievennyskeinoja. Tallaisia keinoja ovat mm: Haittavaikutuksia voidaan lieventää myllyjen koon ja määrän pienentämisellä. Alueen maanpinnan korkeustaso on 35-70 m merenpinnan yläpuolella eli jo tästä syystä myllyjen koko max. 275-230. Myöskin myllyjen sijoittelu korkeille kohdille tulisi välttää. Välkevaikutusta voidaan vähentää voimalakohtaisella välkkeen hallintatyökalulla (shadow flicker protection system), joka sisältää valoanturin ja välkkeenhallintasovelluksen. Työkalun avulla voimala voidaan pysäyttää, joko havaitun auringonpaisteen perusteella ja/tai haluttuina vuoden- ja kellonaikoina. Pysäytetty voimala ei aiheuta välkettä. Lentoestevalojen vaikutukset maisemakuvaan vähenee etäisyyden kasvaessa. Hankeeseen ryhtyvän tulee pyytää lausunto automaattisen tutkajärjestelmän soveltuvuudesta hankkeeseen (traficom). Lentoestevalojen tutkanohjausjärjestelmä tarvitaan, jotta valot syttyvät vain kun lentokone on lähistöllä. Mikäli järjestelmä soveltuu hankkeeseen tulee se olla kaavassa vaadittuna. Tuulivoimarakentamisen oikeudenmukaisuuden varmistaminen Maaseudun Tulevaisuuden keräämien tietojen mukaan yhden tuuliturbiinin alueen maanvuokra voi olla 20 000–	otettu huomioon ympäristöministeriön tuulivoimaloiden suunnittelua koskeva ohjeistus sekä valtioneuvoston tuulivoimamelua koskevat ohjeavot, jolloin hanke ei aiheuta naapurisuhdelain tarkoittamaa kohtuutonta haittaa. Tuulivoimaloiden sijoitus suunnitelmassa on otettu huomioon koko hankkeen sähköntuotanto. Tuulivoimalat on sijoitettu riittävän etäälle asutuksesta, jolloin niistä ei aiheudu kohtuutonta haittaa asutukselle. Kaavassa on varauduttu isoihin tuulivoimaloihin, koska en tuottava eniten sähköä, ja siten niillä on eniten myönteisiä ilmastovaikutuksia. Asuin- tai lomarakennusten kohdalla ei esiinny välkettä, koska etäisyys asutukseen on suuri, eikä tuolla etäisyydellä tuulivoimalan lapa peitä aurinkoa, eikä siten aiheudu myöskään välkettä. Hankkeesta vastaava selvittää Traficomintäntä siihen, voiko hankkeessa käyttää lentotutkaa, joka sytyttää lentoestevalot, jos lentokone lähestyy aluetta.

Tervolan kunta

Sitowise Oy

6.5.2025

Mielipiteen esittäjä	Sisältö	Kommentit
	30 000 euroa vuodessa. Konsulttiyhtiö FCG:n arvioi yhden tuuliturbiinin tuottavan kunnalle kiinteistöverotuloja keskimäärin 35 000 euroa vuodessa, ja isompi turbiini voi tuottaa 45 000 euroa vuodessa. Siten Suomen pienimmissä kunnissa muutama kymmenen tuuliturbiinia riittäisi tuottamaan niin paljon kiinteistöverotuloja, että kunta voisi halutessaan laskea tuloveronsa nolleen. (lähde: https://fi.wikipedia.org/wiki/Tuulivoima). Myrksy Oy harjoittaa liiketoimintaa pyrkii voiton maksimoimiseen. Vapaa-asunnon omistajana, 3 km päästä kaava-alueesta, en hyödy taloudellisesti. Päin vastoin tulen kärsimään maisema-, melu, välke- ja varjostushaittoista. Lisäksi hanke alentaa omistamani kiinteistöjen arvoa. Yksittäisenä kansalaisena minulla on käytännössä erittäin rajalliset mahdollisuudet vaikuttaa hankeeseen, sen etenemiseen ja päätöksiin. Myös resurssini ovat väheiset ja rajalliset, en myöskään ole tuulivoiman ekspertti voi vain lausua mielipiteeni maallikkona. Voidaanko edes kansalaisilta edellyttää perusteellista paneutumista laadittuihin asiakirjoihin (esim. ympäristövaikutusten arvointiselostus on 419 sivua pitkä)? Tässä hankeessa hyödyt ja haitat jakautuvat epätasaisesti. Minulle henkilökohtaisesti syntyy taloudellista, henkistä ja terveydellistä haittaa, eikä mitään hyötyä. Vahvasti vaikuttaa siltä, että kysymys on täysin yritystoiminnasta ja siitä saatavista voitoista ja veroista. Ei rehellisestä kansalaisten, asukkaiden ja mökkiläisten huolien huomioimisesta. Esim. Tanskassa laki velvoittaa antamaan 10% tuulivoimalanosakkeista paikallisille. Ja esimerkiksi on käytössä kompensaaionjärjestelmä, jossa lyhyemmän etäisyyden päässä voimalasta asuvat saavat eniten taloudellista kompensaatiota. Perustuslain 15§:ssä on säädetty omaisuuden suojasta „Jokaisen omaisuus on turvattu“. Kansalaisena minun on voitava luottaa siihen, etteivät päättäjät heikennä varallisuuttani. Tämä perusoikeus takaa oikeuden minun nauttia omaisuudestani. Tuulivoimalahankinnoiden toteutuessa katson, etten enää voi nauttia loma-asunnon käytöstä, koska tuulivoimalan haittavaikutukset ovat merkittävät. Kuoringin tuulivoimalahankkeen toteutuessa on sillä suora vaikutus omaisuuteni tietoiseen tuhoamiseen, koska tuulivoimalat sijouttavat häiritsevästi suoralle näköetäisyydelle kiinteistöistäni ja omistamista maapalstoista. Hanke alentaa merkittävästi omistamieni kiinteistöjeni arvoa. Tuulivoimarakentamisen edelläkävijämaassa Tanskassa on valmistunut (2022) merkittävä tutkimus. Voimaloiden todettiin vaikuttavan kiinteistön arvoon erittäin negatiivisesti 2.5 km etäisyydelle asti. Erityisesti korkeat voimalat (yli 120 m, korkein tutkimuksessa ollut voimala on 140 m, Kuorinkiin suunniteltu korkeus on huomattavasti suurempi, max 300 m) ja asuntoon kohdistuva välkevaikutus vaikuttavat arvoon negatiivisesti. Norjassa tehdyn tutkimuksen mukaan kiinteistön arvon todettiin laskevan jo tuulivoimalan rakentamisen aikana. Saksalaisessa	Tuulivoimaloista sopimuksen tehneet maanomistajat saava merkittäviä vuokratuloja ja kunta kiinteistöverotuloja. Näillä on runsaasti myönteisiä vaikutuksia, kun näin saatua varallisuutta voidaan käyttää paikalliseen kulutukseen ja palveluiden tuottamiseen kuntalaisille. Täydennetään kaava-selostuksen kohtaan 10.13.4. seuraava teksti: Korpjärven länsirannalle tuulivoimalat näkyvät järven takaa lähimmillään noin 3 kilometrin etäisyydeltä, mikä muuttaa länsirannalla maisemaa merkittävästi. Tämä voi heikentää länsirannalla sijaitsevien asuin- tai lomarakennusten kysyntää ja myyntihintoja. Hankkeen suunnittelussa on otettu huomioon ympäristöministeriön tuulivoimarakentamista koskeva ohjeistus sekä valtioneuvoston päätös tuulivoimaloiden melutason ohjearvoista. Melutason ohjearvot alituvat selvästi, asuin- ja lomarakennusten kohdalla. Tanskassa tuulivoimalat sijaitseva huomattavasti lähempänä asutuksesta kuin Suomessa. Tanskassa ei

Tervolan kunta

Sitowise Oy

6.5.2025

Mielipiteen esittäjä	Sisältö	Kommentit
	selvityksessä voimaloiden havaitaan laskevan erityisesti (jopa 23 %) vanhojen ja maaseudulla sijaitsevien kiinteistöjen arvoa. Lähde: https://www.sttinfo.fi/tiedote/69995251/tuulivoimalat-laskevat-tutkitustiasuntojen-ja-loma-asuntojen-arvoa?publisherId=69819944&lang=fi Tosin mikään summa ei korvaa menetettyä yöunta, ihmisen omaa hyvinvointia, menetettyä kaunista luonnonmaisemaa ja sen hiljaisuutta. Huomaan hankkeen aiheuttavan jo nyt merkittävää henkisiä paineita sekä stressiä. Kunnan tulee myös päätöksenteossa tarkastella syntykö kunnalle vahingonkorvauslain (412/1974) 2§ mukainen korvausvastuu, jos se tietoisesti etenee rakennusluvan mahdollistavan päätöksen teossa ilman korvausesitysten käsittelyä edellä mainituista haitoista. Kaavan vahvistamisen heikentää kuntalaisen/haitankärsijän oikeusturvaa. Yksittäisillä henkilöillä on rajallinen mahdollisuus lähteä vaatimaan haittojen korvauksia hankkeeseen ryhtyvältä. Kunnallisen päättäjän tulee ottaa tämä huomioon päätöstä tehdessään. Muistutan lisäksi, että kunnilla on lakiin perustuva velvollisuus edistää asukkaidensa yhdenvertaisuutta. Kaavaluonnos sellaisenaan ilman päätöstä kompensatiomallista asettaa kuntalaiset/asianomaiset eriarvoiseen asemaan. Edellä lueteltujen negatiivisista ulkoisvaikutuksista kärsivien korvauksia tulee käsitellä päätöksen teon osana. Kannatan edelleenkin vaihtoehtoa VE0: Hanketta ei toteuteta.	myöskään ole metsiä, joiden katveeseen tuulivoimalat jäisivät. Suomessa tuulivoimaloiden minimietäisyydet asutukseen ovat huomattavasti pidemmät kuin tiheästi asutussa Keski-Euroopassa. Hankkeen suunnittelussa on otettu huomioon ympäristöministeriön tuulivoimarakentamista koskeva ohjeistus sekä valtioneuvoston päätös tuulivoimaloiden melutason ohjearvoista. Melutason ohjearvot alituvat selvästi, asuin- ja lomarakennusten kohdalla. Silloin ei myöskään aiheudu kenellekään naapurussuhdelaisissa tarkoitettua kohtuutonta haittaa.
M03 Yksityinen henkilö, 10.7.2024	Mielipiteeni ei ole muuttunut. Kannatan edelleen esitettyä vaihtoehtoa VE0, hanketta ei toteuteta mistä jätin mielipiteen Tornion kaupungille ja Tervolan Kunnalle 14.07.2024 sekä 08.12.2024. Perustuen Tornion kaupungin tuulivoimahankekaavan valmisteluaineiston keskustelutilaisuuteen 14.11.2024 sekä 4.2.2025 totean että mielipiteitäni ei ole otettu huomioon ja valitettavasti esitys on likimain sama kuin aikaisemmin esitetty aineisto. Totean kuten myös 14.11.2024 kokouksen aikana Myrky Oyn edustaja totesi että tämä hanke aiheuttaa merkittävää haittaa Korpijärvelle ja sen asukkaille. Lisäksi Kuoringin-Vinsanmaan tuulivoimahanke tulee arvioida kokonaisuutena eikä jättää tarkoituksella Vinsanmaan osuutta pois esimerkiksi melun yhteisvaikutusten tarkastelussa. Omistan lomakiinteistön Korpijärven rannalla mikä on minulle todella tärkeä paikka kesäisin rentoutumiseen, uimiseen, saunomiseen ja mökkeilyyn yleisesti. Asun ruuhkaisessa Saksassa ja arvostan lapin mökkini luonnon rauhaa, maisemia sekä meluttomuutta ladata akkujani. Kyseinen tuulivoimahanke on kuin shokki kaikelle minkä takia ja	

Tervolan kunta

Sitowise Oy

6.5.2025

Mielipiteen esittäjä	Sisältö	Kommentit
	miksi siitä kesäisin nautin ja odotan sinne pääsyä. Sama tarve tuntuu olevan monilla suomalaisilla aina hallituksen ministereihin ja presidenttiin asti. Tässä valtavassa tuulivoimahankkeessa yksilö joka huonon onnen takia sattuu omistamaan lomakiinteistön luonnonkauniilla, rauhallisella sekä idyllisellä paikalla keskellä "ei mitään" muuta kuin kaunis luonto ja maalaismaisema puhtaine vesineen, henkeäsalpaavine auringonlaskuineen ja luonnon äänineen tulee täysin muuttumaan. Ei vähäisesti tai kohtuullisesti muuttuen vaan erittäin merkittävästi kielteisesti muuttuen. Haluan tuoda esiin vakavia huolenaiheita tähän suunnitella olevaan Kuorinki-Vinsanmaan teolliseen tuulivoimahankkeeseen, joka sijaitsee 2 km päässä lomakiinteistöstäni. Tämä hanke vaikuttaa merkittävästi elämänlaatuuni ja lomakiinteistöni arvoon. 1. Maisemahaitat: Tuulivoimaloiden massiivinen koko ja korkeus muuttavat täysin rauhallisen järvi ja maalaismaisemamme. Maisemallinen harmonia häiriintyy, ja maiseman kauneus kärsii. Tämän myösiävät myös hankkeeseen ryhtyvä Myrky Oy Haitan suuruus tulee uudelleen arvioida Korpijärven rannoilta ja järveltä. Näin ei ole tehty. Voimalat ovat maisemakuvassa hallitsevia ja muuttavat pienipiirteisen maiseman mittasuhteita. (YVA-selostus) 2. Meluhaitat: Tuulivoimaloiden aiheuttama melu on jatkuvaa ja häiritsevää. Se vaikuttaa rentoutumiseen ja yleiseen hyvinvointiin. En voi enää nauttia hiljaisuudesta ja luonnon äänistä, puhumattakaan rauhallisista yöunista. Nukumme ohuthirsissä mökissä ja aitassa joissa äänieristys vajavainen ja useimmiten ikkunat ovat raollaan. Melumallinnusta tulee tarkentaa vastaamaan lainsäädäntöä ja huomioida todellinen vaikutus järven rannoilla. Vesi kuljettaa ääntä varsin tehokkaasti, kuin kaiutin ja tätä ei ole otettu huomioon. Tämän hetkinen melumallinnus viittaa pienempiin voimaloihin eikä ota huomioon hankkeen suuruutta. On myös selvää että tuulivoimaloiden melu sisätiloissa kuten myös ulkotilassa aiheuttaa terveydellistä haittaa ja Korpijärvi on melumallinuksessa 35-40 dB vyöhykkeellä ja tämä ottaen huomioon pienemmät voimalat kun mitä itseasiassa on suunnitteella. Tällä hankkeella tuodaan Korpijärvelle mekaanista melua, järvellä missä rauhaa arvostetaan ja esim perämoottorien käyttö on kielletty	Täydennetään kaava-selostuksen kohtaan 10.4.2. seuraava teksti: Korpijärvelle on lähimmästä tuulivoimalasta matkaa 2,6 kilometriä. Voimalat näkyvät järven länsirannalle noin 3 kilometrin etäisyydeltä. Voimalat muuttavat merkittävästi järven yli näkyvää maisemaa ja maisemavaikutus järven länsirannalla on merkittävä. Etäisyys tuulivoimaloista asutukseen on niin pitkä, että melutason ohjearvo 40 dB alittuu selvästi kaikkien asuin- ja lomarakennusten kohdalla. Korpijärven kohdalla melutaso on noin 35 dB tai sen alle, eli se on hyvin alhainen. Melumallinnus on tehty ympäristöministeriön melumallinnusohjeen mukaisesti, eikä se perustu väärään tietoon.

Tervolan kunta

Sitowise Oy

6.5.2025

Mielipiteen esittäjä	Sisältö	Kommentit
	Negatiivinen vaikutus minulle ja minun perheelle kuten myös kaikille muille järvellä aikaansa viettäville ja asuville on erittäin suuri. Kyseenalalistan melumallinuksella sillä se on harhaan johtava ja perustuu yksinkertaisesti väärään tietoon. 3. Välke ja varjostus: Pyörivät lavat aiheuttavat välkettä ja varjostusta, mikä vaikuttaa negatiivisesti ympäristöön ja asuinmukavuuteen. Välke tekee maisemasta rauhattoman. Valon ja varjon liike, joka syntyy auringon paistaessa tuulivoimaloiden takaa aiheuttaa merkittävän välkevaikutuksen. Haitta tulee arvioida korpijärven rannoilta kaikista suunnista. Kyseenalaistan esitetyn haitan paikkaansa pitävyyden. Järvellä laskee aurinko erittäin hitaasti ja taatusti joka ilta. Esitetyt välke ja varjostus arvioinnit ovat harhaanjohtavia. 4. Lentoestevalot: Päivällä kirkkaat lentoestevalot vilkkuvat ja yöllä palaa jatkuvasti punainen valo. Tämä on oleellinen häiriö ja tämän hetkisten määräysten mukaan ei voida korvata tutkajärjestelmillä. Tuollahan ei montaa lentokonetta ole näkynyt eli ovat turhaan päällä tai ehkä lintukuolemat vähenevät kun polttaa lamppuja. Haitta tulee arvioida uudelleen korpijärven rannoilta kaikista suunnista. 5. Lomakiinteistöjen arvon lasku: Tuulivoimalat laskevat kiinteistöjen arvoja huomattavasti, toisin kuin on esitetty. Tässä harhaan johdetaan tarkoituksella ja jälleen vähätellään todellista vaikutusta. 2022 oli ehkä asunto-markkinoiden kallein vuosi tähän asti. Hinnan arvonn muutos tulee ottaa alkavaksi siitä hetkestä kun tuulivoimalahankkeita suunnitellaan ja yleisölle tulee tietoa mahdollisesta hankkeesta eikä siitä kun voimalahanke on valmis. Hinnan aleneva vaikutus alkaa heti kun siitä jotain viitteitä tulee markkinoille. Tuulivoimalat laskevat hintoja sitä enemmän mitä lähempänä kiinteistöä ja mitä korkeammasta voimaloista on kyse ja varsinkin lomakiinteistöjen kohdalla. 0-3km etäisyydellä 20 – 40%. Maksimi korkeat voimalat ja iso teollinen tuulivoimapuisto vaikuttaa vielä enemmän lomakiinteistön arvon alenemiseen. Tilastoista puuttuu myös toteutumattomat kaupat eli täysin harhaanjohtavaa kommunikointia. - Kiinteistöt jotka eivät edes mene kaupaksi - Välittäjät eivät ota kiinteistöjä myyntiin - Ostajia ei ole	Tuulivoimaloiden lavat eivät aiheuta välkettä Korpijärven kohdalla. Etäisyys lähimpään voimalaan on noin 2,6 km. Tuolla etäisyydellä pyörivät lavat eivät peitä aurinkoa, joten ne eivät silloin voi aiheuttaa välkettä. Täydennetään kaava-selostuksen kohtaan 10.4.2. seuraava teksti: Korpijärvelle on lähimmästä tuulivoimalasta matkaa 2,6 kilometriä. Voimalat näkyvät järven länsirannalle noin 3 kilometrin etäisyydeltä. Voimalat muuttavat merkittävästi järven yli näkyvää maisemaa ja maisemavaikutus järven länsirannalla on merkittävä. Täydennetään kaava-selostuksen kohtaan 10.13.4. seuraava teksti: Korpijärven länsirannalle tuulivoimalat näkyvät järven takaa lähimmillään noin 3 kilometrin etäisyydeltä, mikä muuttaa länsirannalla maisemaa merkittävästi. Tämä voi heikentää länsirannalla sijaitsevien asuin- tai lomarakennusten kysyntää ja myyntihintoja.

Mielipiteen esittäjä	Sisältö	Kommentit																																																																																	
	Pankit eivät myönnä lainaa, koska vakuusarvo on oleellisesti laskenut Kompensaatiomalli tulee valmistella mikäli hanke etenee toteutukseen, korvauksen tulee olla merkittävä, todennäköisesti aina vähemmän kuin tämänhetkiseen verrattava menetys. Yksilön henkistä negatiivista muutosta on vaikea arvioida rahassa. Korpijärven ranta on minun kotipaikka. Kodin menetystä ei voi rahassa mitata. Renewable energy and negative externalities: The effect of wind turbines on house prices, Journal of Urban Economics Volume 96, November 2016, Pages 121-141 https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0094119016300432#_blank Taulukko 1. Tuulivoimalan aiheuttama kiinteistön arvon alennus (%) eri etäisyyksillä <table><tr><th rowspan="2">Maa</th><th colspan="3">Hinnan alennus (%) etäisyydellä (km)</th><th rowspan="2">Huomioita selvityksestä</th><th rowspan="2">Lähdeviite</th></tr><tr><th>0-2</th><th>2-4</th><th>5-8/8-14</th></tr><tr><td>Suomi</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>1.134 kauppaa 6 kunnassa (2012–2021)</td><td>Suomen Tuulivoimayhdistys¹</td></tr><tr><td>Ruotsi</td><td>19–23</td><td>10–14</td><td>6–12</td><td>68,941 kauppaa (2013–2018), n. 600,000 kauppaa (2005–2018). Vaikutus 8 km asti.</td><td>Ruotsin kuninkaallinen yliopisto 2021 Royal Institute of Technology 2022</td></tr><tr><td>Tanska</td><td>x</td><td>x</td><td></td><td>40 % kiinteistökaupoista. Merkittävä negatiivinen vaikutus 3 km asti. Korkein voimala 140 m</td><td>Jensen et al. 2018</td></tr><tr><td>Tanska</td><td>8–12</td><td></td><td></td><td>1.34 milj. kauppaa (1992–2019). Huomioi mm. etäisyyden, korkeuden, välkkeen.</td><td>Andersen ja Højer 2022</td></tr><tr><td>Hollanti</td><td>0.7–3.1</td><td></td><td></td><td>70 % kiinteistökaupoista (1985–2011)</td><td>Dross ja Koster 2016</td></tr><tr><td>Norja</td><td>15–16</td><td>8–12</td><td>5–6</td><td>230,000 kauppaa 12 vuoden ajalta</td><td>University of Oslo 2023</td></tr><tr><td>Ranska</td><td>20</td><td></td><td></td><td>Haastattelu (kiinteistönvälittäjät, notariaatit), 2019.</td><td>Federation Environnement Durable²</td></tr><tr><td>Ranska</td><td>1.5</td><td>1.5</td><td>0</td><td>Ei vaikutusta 5 km etäisyydellä, 2022.</td><td>Ekologisen siirtymän järjestö Ademe³</td></tr><tr><td>Saksa</td><td>7–23</td><td></td><td></td><td>7 milj. kauppaa (hintapyyntö), keskimäärin -7.1 % etäisyydellä 1 km; maaseudulla -23 %. Lievenee 8–9 km</td><td>Ruhr Economic Papers # 793, 2019</td></tr><tr><td>Saksa</td><td>10–17</td><td></td><td></td><td>2100 kauppaa. Erytisesti maisemahaitta.</td><td>Sunak & Madlener 2016</td></tr><tr><td>UK</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>7 tuulivoimakohdetta Englannissa ja Walesissa, ei vaikutusta 5 km sisällä.</td><td>RenewableUK 2014⁴</td></tr><tr><td>UK</td><td>12</td><td></td><td>1.5–3</td><td>Suuret vähintään 20 voimalan alueet laskevat hintaa 8–14 km asti.</td><td>London School of Economics 2013</td></tr></table> 1 – Tuulivoiman etujärjestö. Ademe-järjestön tavoitteena oli vähentää epäilyksiä tuulivoiman aiheuttamasta vaikutuksesta kiinteistön arvoon. 2 – Ranskalainen tuulivoiman vastainen kattojärjestö, jossa on 1700 alajärjestöä. Lähde: https://www.sttinfo.fi/tiedote/69995251/tuulivoimalat-laskevat-tutkitusti-asuntojen-ja-lomaasuntojen-arvoa?lang=fi. Sivuilta löytyvät viitteet tutkimusiin, jotka on esitetty taulukossa. Viranomaisen tulee vaatia laajempaa ja perustellumpaa hintavaikutusten arviota ennen lausunnon antamista. Eriytisesti tulee tutkia hintavaikutuksia loma-asuntoihin, jotka sijaitsevat korpijärvellä hankealueen läheisyydessä. Hintavaikutuksia tulee tarkastella erikseen korpijärven havaintopisteestä (Liite 4.4). Totean myös että kaavapäätöksellä on merkittävä varallisuuden siirtovaikutus kiinteistön omistajilta tuulivoimalan omistajille. 6. Ympäristövaikutukset ja eläimistö: Tuulivoimaloiden rakentaminen vaatii maan kaivamista ja infrastruktuurin luomista, mikä vaikuttaa paikalliseen ekosysteemiin. Lisäksi se muodostaa lisääntyvää haittaa ja häiriötä asutukselle. Lintujen ja lepakoiden törmäykset ovat todellinen huolenaihe, ja tämä hanke uhkaa paikallista eläimistöä. Espoon Ämmänsuon kaatopaikalle KHO torppasi yhden tuulivoimalan rakentamisen vedoten lokkeihin. Tuulivoimaloita ei tule sijoittaa linnuston kannalta tärkeille alueille. Tuulivoimalahankkeet tulisi sijoittaa alueille joissa ei esiinny merkittäviä luontoarvoja. YVamenettely on mielestäni	Maa	Hinnan alennus (%) etäisyydellä (km)			Huomioita selvityksestä	Lähdeviite	0-2	2-4	5-8/8-14	Suomi	0	0	0	1.134 kauppaa 6 kunnassa (2012–2021)	Suomen Tuulivoimayhdistys ¹	Ruotsi	19–23	10–14	6–12	68,941 kauppaa (2013–2018), n. 600,000 kauppaa (2005–2018). Vaikutus 8 km asti.	Ruotsin kuninkaallinen yliopisto 2021 Royal Institute of Technology 2022	Tanska	x	x		40 % kiinteistökaupoista. Merkittävä negatiivinen vaikutus 3 km asti. Korkein voimala 140 m	Jensen et al. 2018	Tanska	8–12			1.34 milj. kauppaa (1992–2019). Huomioi mm. etäisyyden, korkeuden, välkkeen.	Andersen ja Højer 2022	Hollanti	0.7–3.1			70 % kiinteistökaupoista (1985–2011)	Dross ja Koster 2016	Norja	15–16	8–12	5–6	230,000 kauppaa 12 vuoden ajalta	University of Oslo 2023	Ranska	20			Haastattelu (kiinteistönvälittäjät, notariaatit), 2019.	Federation Environnement Durable ²	Ranska	1.5	1.5	0	Ei vaikutusta 5 km etäisyydellä, 2022.	Ekologisen siirtymän järjestö Ademe ³	Saksa	7–23			7 milj. kauppaa (hintapyyntö), keskimäärin -7.1 % etäisyydellä 1 km; maaseudulla -23 %. Lievenee 8–9 km	Ruhr Economic Papers # 793, 2019	Saksa	10–17			2100 kauppaa. Erytisesti maisemahaitta.	Sunak & Madlener 2016	UK	0	0	0	7 tuulivoimakohdetta Englannissa ja Walesissa, ei vaikutusta 5 km sisällä.	RenewableUK 2014 ⁴	UK	12		1.5–3	Suuret vähintään 20 voimalan alueet laskevat hintaa 8–14 km asti.	London School of Economics 2013	YVAn ja kaavotuksen yhteydessä on tunnistettu alueen luontoarvot, ja ne on otettu huomioon, kun on suunniteltu uuden
Maa	Hinnan alennus (%) etäisyydellä (km)			Huomioita selvityksestä	Lähdeviite																																																																														
	0-2	2-4	5-8/8-14																																																																																
Suomi	0	0	0	1.134 kauppaa 6 kunnassa (2012–2021)	Suomen Tuulivoimayhdistys ¹																																																																														
Ruotsi	19–23	10–14	6–12	68,941 kauppaa (2013–2018), n. 600,000 kauppaa (2005–2018). Vaikutus 8 km asti.	Ruotsin kuninkaallinen yliopisto 2021 Royal Institute of Technology 2022																																																																														
Tanska	x	x		40 % kiinteistökaupoista. Merkittävä negatiivinen vaikutus 3 km asti. Korkein voimala 140 m	Jensen et al. 2018																																																																														
Tanska	8–12			1.34 milj. kauppaa (1992–2019). Huomioi mm. etäisyyden, korkeuden, välkkeen.	Andersen ja Højer 2022																																																																														
Hollanti	0.7–3.1			70 % kiinteistökaupoista (1985–2011)	Dross ja Koster 2016																																																																														
Norja	15–16	8–12	5–6	230,000 kauppaa 12 vuoden ajalta	University of Oslo 2023																																																																														
Ranska	20			Haastattelu (kiinteistönvälittäjät, notariaatit), 2019.	Federation Environnement Durable ²																																																																														
Ranska	1.5	1.5	0	Ei vaikutusta 5 km etäisyydellä, 2022.	Ekologisen siirtymän järjestö Ademe ³																																																																														
Saksa	7–23			7 milj. kauppaa (hintapyyntö), keskimäärin -7.1 % etäisyydellä 1 km; maaseudulla -23 %. Lievenee 8–9 km	Ruhr Economic Papers # 793, 2019																																																																														
Saksa	10–17			2100 kauppaa. Erytisesti maisemahaitta.	Sunak & Madlener 2016																																																																														
UK	0	0	0	7 tuulivoimakohdetta Englannissa ja Walesissa, ei vaikutusta 5 km sisällä.	RenewableUK 2014 ⁴																																																																														
UK	12		1.5–3	Suuret vähintään 20 voimalan alueet laskevat hintaa 8–14 km asti.	London School of Economics 2013																																																																														

Tervolan kunta

Sitowise Oy

6.5.2025

Mielipiteen esittäjä	Sisältö	Kommentit
	puutteellinen ja yksittäistapaukset joissa haitat ovat merkittäviä tulee uudelleen arvioida. Haluan myös muistuttaa että luonnon arvojen heikentäminen Natura alueilla on luonnonsuojelulaki 64a/2014 vastaista toimintaa. Totean tämän hankkeen toimivan luonnonsuojelulain vastaisesti. Viranomaisien tulee vaatia YVA selvityksen täydentämistä!!!! Muistutan, että hankkeeseen ryhtyvän palkkaaman konsultin arvioihin liittyy huomattavia epävarmuustekijöitä (YVA-selostus s 73) Negatiivisia haittoja käsittelevää tutkimusta ei ole esitetty riittävän kattavasti YVA selosteessa. Tutkimukset ovat yksipuolisia ja hanketta puoltavia. Arviot eivät ole puolueettomia ja riittävän perusteltuja. Tuulivoimalat tärisyttävät maata ja täten pohjavedet voivat saastua. Kanadassa on näin todettu. TUTKIMUSRAPORTTI HN-07032023-36128 Tuulivoimaloiden synnyttämän melun ja värinän terveysriskit - esitutkimus https://tvky.info/wp-content/uploads/2023/03/TUVOTERRI-Esitutkimus-loppuraportti.pdf Meluhaittojen kokeminen ja oireilu yhdeksällä tuulivoimala-alueella Suomessa https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/131157/YT5-2016_Turunen_ym_final.pdf 7. Maakunta ja yleiskaava: Maakuntakaava on pääosin maa- ja metsätalousvaltaista aluetta. Tuotantoalue ei sisällä tuulivoimaloiden alueisiin, joten tämä ehdotus on tullut minulle täytenä yllätyksenä. 8. Vetoan perustulakiin pykälä 15, omaisuuden suoja. Jokaisen omaisuus on turvattu ja kansalaisen täytyy pystyä luottamaan päättäjien toimivan perustuslakia kunnioittaen. Tässä hankkeessa ei oteta Suomen perustuslain pykälää 15 huomioon. Suomen perustuslaki koskee kaikki kansalaisia, myös päättäjiä. Oman kiinteistöni arvo laskee huomattavasti, sekä mahdollisuus ansaita vuokratuloja rantakiinteistön vuokraamisen houkuttelevuuden (kysynnän) huomattavan alenemisen sekä hinnan alenemisen vuoksi. Lisäksi vaiva yrittää vuokrata tulee lisääntymään eksponentiaalisesti verrattuna nykyiseen tilanteeseen. Joten sekä hinta että vaiva kokee kohtuuttoman haitan. Esimerkiksi Saksasta on paljon kiinnostusta vuorata kesäaikana kiinteistöäni. Ja jos tämä hanke etenee ei sitä enää ole. Joten potentiaalinen vuokratulon menetys on hyvin suuri. 9. Vetoan naapurussuhdelakiin mikä on Suomessa voimassa oleva laki. Naapurussuhdelaki koskee kaikkia jotka omistavat maa-alueita rakennuksia ja muita kiinteistöjä. Tässä laissa säädetään mummuassa että naapurille ei oman kiinteistön käytön aikana tule aiheuttaa kohtuutonta haittaa. Esim, melu, haju tai saasteita. Luulenpa että tuulivoimapuisto aiheuttaa melua merkittävästi ja kohtuutonta haittaa minulle kuten myös Torniossa muille 347kpl asuin tai lomarakennuksille . Lain soveltaminen	tiestön ja voimaloiden sijainteja. Siirretään voimalaa 5 ja uutta tietä kauemmas Natura-alueesta, millä varmistetaan, että hanke ei aiheuta merkittäviä vaikutuksia Natura-alueen luontoarvoihin. Tuulivoimaloita ei sijoitu pohjavesialueille tai niiden läheisyyteen, eikä kaavalla ole vaikutuksia luokiteltuihin pohjavesialueisiin. Vaikutukset pohjavesiin on kuvattu kaavaselostuksen kohdassa 10.11. Kaava ei ole ristiriidassa voimalla olevan maakuntakaavan kanssa, mikä on kuvattu kaavaselostuksen kohdassa 11.2. Tuulivoimaloiden suunnittelussa on otettu huomioon ympäristöministeriön tuulivoimaloiden suunnittelua koskeva ohjeistus. Tällä varmistetaan, että tuulivoimalat eivät aiheuta kohtuutonta haittaa. Hankkeen ja kaavan suunnittelussa on otettu huomioon ympäristöministeriön tuulivoimaloiden

Tervolan kunta

Sitowise Oy

6.5.2025

Mielipiteen esittäjä	Sisältö	Kommentit
	perustuu kohtuullisuuden periaatteeseen. Olen varma että tämä hanke ei ole millään mittapuulla kohtuullinen. Myrsky Energian Oyn ja Tervolan päättäjän Ylimartion kytkökset, sekä Tervolan ja Tornion päättäjien jäävykset ja intressiristiriidat eivät lisää minkäänlaista luottoa päättäjien kykyyn tehdä oikeita päätöksiä. Myös mietin että Tornion pitäisi ottaa kantaa Tervolan hankkeeseen sillä sen haittavaikutukset ylettyvät vain ja ainoastaan Tornion kaupungin asukkaille. Odotan yhä edelleen kirjallista vastausta esittämiini haittoihin ja mahdolliseen kompensatiomalliin. Kuten jo yllä mainitsin tämä hanke aiheuttaa minulle yksilönä erittäin suurta henkistä ahdinkoa ja myös rahallinen vahinko tulee olemaan merkittävä. Vastustan hanketta eikä mielipiteeni ole viimeisestä jättämästäni mielipiteestä muuttunut.	suunnittelua koskeva ohjeistus sekä valtioneuvoston tuulivoimamelua koskevat ohjeistukset, jolloin hanke ei aiheuta naapuruussuhdelain tarkoittamaa kohtuutonta haittaa. Kaava ei ota kantaa mahdollisiin kompensatioihin.
M04 Yksityinen henkilö	Omistamani metsätilat Teiriälä xx-xx-xx-xx ja osa tilasta Ylimölä xx-xx-xx-xx on kaavaluonnoksessa kaavoitettu tuulivoimahankelualueelle (Kuorinki-Vinsanmaan tuulivoimahanke, Tornio, Tervola). En hyväksy omistamani tiloja tuulivoimahankelualueeksi. Vaadin, että ne rajataan pois tuulivoimakaavasta. Tuulivoimahankkeen myötä luontoarvot kärsivät, ja kaavassa evätään myös mahdollisuus rakentaa vapaa-ajan asunto tälle tilalle. Tuulivoimarakentaminen tilojen lähistölle aiheuttaa myös visuaalista haittaa, sekä jäävaaran. Em. seikat vaikuttavat negatiivisesti metsä tilojeni arvoon ja käytettävyyteen. En myöskään ole vakuuttunut tuulivoimahanketta operoivan yrityksen toiminnasta. Yrityksellä ei ole tietääkseni yhtään toteutunutta referenssiä tuulivoiman rakentamisesta. Tuulivoimayhtiön tarjoama sopimus on myös mielestäni erittäin keho näin pitkälle vuokrasopimukselle, mitä he ovat tarjonneet. En näe viisaaksi tehdä sopimusta heidän kanssaan varsinkaan näillä ehdoilla, mitä he tarjoavat. Näistä syistä johtuen en halua maitani kaavoitettavaksi tuulivoima-alueeksi. Jos esitetty kaava toteutuu maitteni osalta, harkitsen vakavasti asian viemistä hallinto-oikeuden käsiteltäväksi.	Kyseisten tilojen kohdalle ei tule mitään rakentamista. Viereen tuleva tuulivoimala ei muuta tilojen nykyistä metsätaloustäyttöä, joka voi jatkua nykyisen käytön mukaisesti. Hanke ei siten aiheuta kohtuutonta haittaa maanomistajalle.